- 22 -

HAC SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kita-bımızın 22, nüzûl sıralamasına göre 103, üçüncü miûn grubunun üçüncü sûresi olan Hacc sûresi bazı âyetleri müstesna Mekke'de nâzil olmuş olup âyetlerinin sayısı 78 dir

"Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Resûlüne ve Onun pak aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Adını Rabbimizin Hz. İbrahim'e Kâbe'nin ziyaret edilmesiyle ilgili emrini ihtiva eden 27. âyetindeki "Hac" kelimesinden almış, Mekke'de nâzil olmuş 178 âyetlik bir mübarek sûre ile yüz yüzeyiz. Medine'de inmiş olduğuna dair de rivayetler vardır. Din konusunda, kitap konusunda söz söyleme hakkına sahip âlimlerimizce, müfessirlerimizce nüzul zamanı ihtilâflı bir sûredir. Mekkî'dir diyenler olmuş, Medenîdir diyenler olmuş, kimileri de sûrenin bir bölümünün Mekkî, diğer bölümünün de Medenî olduğunu söylemişler.

Sûrede genel olarak tevhid, Allah'ın tekliği, kıyametin mutlak kopacağı, öldükten sonra hesap kitap için tekrar dirilmenin ve Allah huzurunda toplanmanın kesin vukua geleceği vurgulandıktan sonra dinin özünden ve haccın amacından sapmaların ortaya konup kınandığına şahit olmaktayız. Çünkü Mekke müşrikleri Hanif dininin vazgeçilmez tevhid ilkesinden sapmışlar, haccın gözettiği yüce amaçlardan da uzaklaşmış olup onu bir çeşit toplu eğlenceye, festivale ve panayıra dönüştürmüşlerdi. Bu yönüyle sûrenin vurgularına bakılırsa muhataplarının Mekke müşrikleri olduğunu ve sûrenin de Mekke'de inmiş olması ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

Sûrede hac ibadetinin ruhundan, amacından, bazı ilke ve me-nasikinden bahsedilmektedir. Aslında bu âyetler haccın farz kılınışını değil Hz. İbrahim aleyhisselâm döneminde hangi yüce amaçları gerçekleştirmek için ortaya konduğunu belirtmektedir. Bu cümleden olarak haccın en önemli hedeflerinden birinin tevhid inancını yerleştir-mek, yaşatmak bu inanç etrafında insanları kaynaştırıp toplumsal ba-rışı sağlamak olduğuna dikkat çekilmektedir.

Sûreyi dört ana bölüm olarak ele alıp anlamaya çalışabiliriz. Birinci bölümde (âyet 1-24) tüm insanlığa takvayı, Allah'a karşı kulluklarının bilincinde olup, O'nun koruması altında olmayı ihtar eden bir emirle söze başlanır ve hemen akabinde kıyametin korkunç bir sarsıntıyla kopacağı haber verilir. O gün korkudan her emzikli kadın emzirdiği çocuğunu unutacak, her hamile kadın çocuğunu düşürecek ve insanlar sarhoş olmadıkları halde sarhoş gibi görüneceklerdir. (âyet 2). Daha sonraki âyetlerde bir kısım zır cahil kimselerin Allah hakkında tartışmalara girmesi ve şeytana uyup yoldan çıkması gündeme getirilir, şiddetle kınanır. Sonra ölüm ötesi hayatı reddeden, öldükten sonra dirilişin imkânsızlığını iddia eden kâfirlere, onların akıllarını erdirmek için bir insanın yaratılışındaki aşamalar hatırlatılarak bunun insanların gözleri önünde sürekli olarak tekrar edildiğine dikkat çekilir. Yine ölü toprağa hayat veren Allah'ın hak olduğu ve üstün kudretiyle ölüleri tekrar diriltmeye güç yetireceği anlatılır. Sonra herhangi bir bil-gisi, herhangi bir rehberi, vahye dayalı aydınlatıcı bir kitabı olmadığı halde sırf kendisini ve insanları Allah yolundan saptırmak için büyüklük taslayan inkârcılara hem dünyada rezilliği tadacakları, hem de âhi-rette yakıcı bir ateşin kucağına gidecekleri ihtar edilir. Buna karşılık Allah'a, Allah'tan gelen hayat programına iman edip hayatını bu imana dayalı bir şekilde yaşayanlara cennete gidecekleri, orada hoş bir hayatı elde edecekleri müjdelenir. Yâni bir insanın inancını, bu dünyadaki hayatını işte bu kâr ve zarar hesabına göre kurması gerektiğine işaret edilir (âyet 11). Sonra (âyet 12) de de hiçbir zarar vermeye ve fayda sağlamaya güç yetirmeyen âciz putlara, güçsüz tanrı taslaklarına tapınmanın anlamsızlığı ortaya konur.

Sonra Allah'a güvenmenin, O'na sığınmanın, O'nun için bir hayat yaşamanın önemi vurgulanır (âyet 15). Sonra Rabbimizin bu Kur'an'ı âyetler halinde indirdiği; onun mü'minler, yahudiler, sabiler ve müşrikler hakkında kıyamet günü ayrı ayrı hükümler vereceği; ay, güneş, dağlar, ağaçlar, hayvanlar gibi akıl ve şuurdan mahrum tüm varlıklar Allah'a secde ederlerken insanların bir kısmının O'nu inkâra kalkıştığı ve bu yüzden de azabı hak ettiği anlatılır. Sonra bu inkârcı güruhun cehennemde karşılaşacakları dayanılmaz azap tasvir edilirken mü'minlerin cennette kavuşacakları mükâfatlar tekrar edilir. Ve bu bölüm mü'minler hakkındaki, "Onlar sözün en güzeline yönelmişlerdir, övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna hidayet edilmişlerdir" meâlindeki âyetle son bulur.

Sûrenin ikinci bölümünde (âyet 25-41) inkâr enlerden inkârla yetinmeyip insanları Allah yolundan saptırmak ve haccı engellemek suretiyle küfür ve zulümde ileri gidenler gündeme getirilir. Kâbe'nin in-şasında gözetilen tevhid akidesi gibi kutsal amaçlar ve haccın sağladığı dünyevî ve uhrevî faydalarla kurban konusu ele alınır. Allah'ın koyduğu kurallara ve yasaklara karşı saygılı davrananların önemi üzerinde durularak asıl amacın kalplerde takvayı yerleştirip pekiştirmek olduğu vurgulanır (âyet 32). Sonra bu dünyada iyilerin, Salihlerin kötülere ve müfsitlere karşı mücadeleleri olmasaydı yeryüzündeki mâbedlerin yıkılıp yok edileceği, bundan dolayı zulme maruz kalan mü'minlerin kendilerini ve inançlarını savunmak için savaşabilecekleri bildirilir. Bu bölüm bütün işlerin sonunun Allah'a ait olduğunu vurgulayan bir âyetle son bulur.

Bu ikinci bölümde yer alan 30-32. âyetler Kur'an'ın ortaya koyup tavsiye ettiği iman ve ahlâkın en mühim temellerinden biri olan "takva" kavramına açıklık getirmesi bakımından özel bir anlam taşır. Burada tüm hayatı Allah kontrolünde yaşamak, tüm hayatta Allah'ı kale almak, O'nun emir ve yasaklarına saygılı olmak, Allah dışındaki varlıkların hatırı adına yaşamaktan, yani putperestlikten uzaklaşmak, yalancı şahitlikten kaçınmak, tevhide bağlanmak ve İslâm'ın alâmetlerinden, sembollerinden, şiarlarından olan temel değerlere tâzim göstermekten söz edildikten sonra, "İşte bunların kalplerin takvasındandır" buyurulmakta ve böylece takva kavramının, "Allah tarafından konulan kurallara gönülden saygı gösterme ve böylece Allah için bir hayat yaşama" anlamına geldiği bildirilmektedir. Aynı yaklaşım sûrenin bu bölümünde yer alan, "Kurbanlarınızın etleri de kanları da asla Allah'a ulaşmaz; fakat O'na sizin takvanız ulaşır" buyurularak (âyet 38) de de dikkat çekilmektedir. Bir rivayete göre Medine'de indiği söylenen 39. âyetle Müslümanlara ilk defa müşriklere karşı silahlı mücadeleye girişmelerine izin veriliyordu. 40. âyette ise Müslümanların mescidleriyle birlikte manastırlar, kiliseler ve havraların da dokunul-mazlığına işaret edilmektedir.

Üçüncü bölümde (âyet 42-57) Resûl-i Ekrem efendimize karşı inkârda direnen müşriklerin durumları ele alınır. Lâkin bunun sadece son peygambere karşı bir tavır olmayıp, Hz. Nûh'tan beri tüm peygamberlerin buna benzer direnişlerle karşılaştıkları ortaya konarak hem peygamber efendimize teselli verilir, hem de inkârcılar uyarılır. Önceki beldelerin inkâr, kötülük ve zulüm yüzünden yıkıldığı, gezip dolaşanların yeryüzünün bir çok bölgesinde hâlâ görülen o harabelerden ders almaları gerektiği hatırlatılır. Bunun yanında hiçbir peygamberin kötülerin şerrinden ve şeytanın vesvesesinden uzak kalmadığı ancak bu kötü tesirlerin Allah'ın yardımıyla etkisiz hale geldiği bildirilir. İlim ehlinin esasen bu Kur'an'ın Allah katından gelmiş bir gerçek olduğuna inanacakları ve onların hidayete erdirilecekleri ifade edilerek insanların ilme dâvetleri gerçekleştirildikten sonra cehalete dayalı inkârın da çok tehlikeli ve çıkmaz bir yol olduğuna işaret edilir. Bu bölümün son iki âyetinde inkârcılarla

iman ehlinin durumları, âkıbetleri şöylece ortaya konur: “O gün mülk Allah’ındır. O insanlar arasında hüküm verir. Bu hüküm gereği iman edip iman kaynaklı bir hayat yaşayanlar naîm cennetlerindedirler. İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlar için de alçaltıcı bir azap vardır” (âyet 56-57).

Dördüncü bölüm (âyet 58-78) sanki sûrenin bir özeti mahiyetindedir. Bu bölüm Allah yolunda öldürülen veya hicrete zorlanan, bu uğurda akçıl, yokluk, meşakkat çeken insanlara Allah’ın yardımını va-ad eden âyetlerle başlar. Hakka tapanlarla bâtıla tapanların asla bir tutulmayacakları vurgulanır. Allah’ın her şeye gücü yettiği hatırlatılır. Bundan şüphe edenlerin göklerde ve yeryüzünde O’nun kudretini ser-gileyen kâinat hadiselerine, kâinat âyetlerine dikkat etmeleri tavsiye edilir ve ilâhi kudretin kevnî delillerinden bazı örnekler verilir. Birinci bölümde dile getirilen, Allah’ın her şeye kâdir olduğuna ve kendisinden başka ilah bulunmadığına delâlet eden tevhid gerçeği (âyet 6) burada da tekrar beyan edilir. Evet böyledir, çünkü Allah hakkın ta kendisidir. O’nun berisinde insanların tapındıkları ise bâtılın ta kendileridir. Bu kâinatta Allah’ın sözü dinlenecek tek Rab ve İlâh oluşu, bizim de sadece O’na kul köle oluşumuz gerçeği gerçeklerin en büyüğüdür, tek gerçektir. Görmedin mi ki Allah gökten yağmur indirdi de bu sayede yeryüzü canlanıp yeşeriyor. Gerçekten Allah kullarına karşı çok lütufkârdır ve her şeyden haberdardır. Göklerde ve yerde canlı ve cansız ne varsa hepsi O’nundur. Hepsini var eden ve hepsi üzerinde sözü geçen egemen O’dur. Hakikaten sadece Allah zengindir. Bu bakımdan övgüye, hamde, hatırı kazanılmaya, çektiği yere gitmeye lâyık olan sadece O’dur (âyet 62-64).

Allah’tan başka tapınılan, sözü dinlenilen, arzuları ve yasaları uygulanan varlıkların tamamı bir araya getirilse bir sinek bile yaratma-ya güçlerinin yetmeyeceği haberi verilerek putperestleri aşağılayıcı bir misal gündem getirilmektedir. Anlayabildiğimiz kadarıyla bu âyetler hicret önceki Mekke’de müşriklere yapılan son ihtarlar gibi görünmektedir. Bu akılsızlara bilgi ve akıl yürütme yoluyla yapılabilecek bir tebliğin artık bir fayda sağlamayacağı görüldüğünden, öldürülen ve hicrete zorlanan Müslümanların artık bundan böyle savaş yoluyla haklarını korumaları gerektiği ilan edilir. Allah’ın kadrini ve kudretini idrakten âciz olan müşriklerin Allah’a inanan mü’minlerin haklarını da gözetemeyeceği anlatılır. Allah’a karşı sorumluluklarının bilincine ere-meyen bu adamların size karşı saygılı davranmaları beklemeyin ey Müslümanlar, kendi haklarınızı kılıçlarınızla söke söke alın buyurul-maktadır.

Daha sonra mü’minlere secde etmeyi, rükua varmayı, Allah karşısında boyun büküp teslim olmayı, birbirlerine karşı iyilik yapmayı, Allah yolunda gayret gösterip cihad etmeyi emreden, Müslümanların Allah tarafından bu işleri gerçekleştirmek için seçilmiş olduklarını, Allah’ın asla onları zora koşmak istemediğini, ancak Müslüman olmanın, İbrahim’in dininden sayılmanın

gereğinin bunları yerine getirmek olduğunu bildiren âyetlerle devam eden sûre, “Artık namazı kılın, zekâtı verin, Allah’a sımsıkı sarılın, sizin yâriniz O’dur; O ne güzel bir yâr, ne güzel bir yardımcıdır” öğüdüyle sona erer.

Böylece gördüğümüz gibi sûrede ifade edilen iman, şirk, iba-det, itaat ve cihad gibi konuların üç ana çerçevede anlatılmıştır. Bunlar hicret, savaş ve hacdır. Her üçünde de Allah adına bir müslüma-nın vatanını, yerini, yurdunu, imkân ve fırsatlarını terk edip uzaklara gitmesi, rahatını bozması, çeşitli sıkıntılara katlanması söz konusu-dur. Bu konuda inananların kader birliği yapması da ümmet olmanın, cemaat halinde bulunmanın temel şartıdır. Müslümanlar kendileri gibi inanmayan müşriklerden gördükleri işkence, zulüm ve eziyetler, can ve mal kaybı sonunda ülkelerinden, konumlarından hicret etmeye ya-naşmasalardı elbette aralarındaki sevgi, saygı ve dayanışma bu kadar kuvvetli olmayacaktı. İnsanların Allah yolunda kader birliği yap-ması daha önceleri birbirlerine düşman kabileler olmalarına rağmen onları tek yumruk haline getirmiştir. Şimdi artık özetle tanımya ça-lıştığımız sûrenin tek tek âyetlerini tanımaya başlayabiliriz.

1. “Ey İnsanlar! Rabbinizden sakının; doğrusu kıyâmet gününün sarsıntısı büyük şeydir.”

Ey insanlar, Rabbinizden ittika edin, Rabbinize karşı muttaki davranın. Rabbiniz için bir hayat yaşayın. Yolunuzu Rabbinizle bulunun. Hayat programınızı Rabbinizin kitabına ve O’nun elçisine sorarak yaşayın. Hayatınıza hakim olan Rabbiniz olsun. Hayatınıza Allah karışsın. Hayat çizginizi Allah belirlesin. Yemenizi içmenizi, giyiminizi kuşamınızı, kazanmanızı harcamanızı, hukukunuzu eğitiminizi, savaşınızı barışınızı, namazınızı orucunuzu, evlenmenizi boşanmanızı Allah belirlesin. Hayatınız Allah için olsun.

Muhakkak ki kıyâmet çok büyük bir şeydir. Kıyâmetin başlangıcı ve habercisi olan o zelzele çok azıym bir hadisedir. Zelzele çok şiddetli sarsıntı demektir. Vakıa sûresinin beyanıyla yeryüzü çok şedît bir sarsıntıyla sallanacak. Yeryüzü şiddetli bir depremle sallanacak. Ama Rabbimizin haber verdiği bu zelzele, şu zaman zaman yeryü-zünün bazı bölgelerinde meydana gelen bölgesel depremler gibi değil, arz tümüyle sarsılacak, tümüyle sallanacak. İşte tüm dünyanın düzeninin yıkılacağı şedît sallanma gelmeden önce akıllarınızı başlarınıza alın da gelin Rabbinizden ittika edin diyor Rabbimiz. Gelin o gün gelmeden Rabbinizin koruması altına girin. Gelin O’nun rubûbi-yetini kabul edin de O’nun istediği gibi bir hayat yaşayın. Değilse ba-kın o gün şunlar şunlar olacak diye Rabbimiz o günün dehşetini gözler önüne seriverir:

2. “Kıyâmeti gören her emzikli kadın emzirdiğini unutur, her hamile kadın çocuğunu düşürür. İnsanları sarhoş gibi görürsün, oysa sarhoş değillerdir, fakat bu sadece Allah'ın azabının çetin olmasındandır.”

O gün her emzikli kadın emzirdiğini unutur. O gün öyle dehşetli, öyle korkunç bir gündür ki; emzikli kadın emzirdiğini bile hatır-layamaz olur. O müthiş karışıklık içinde kadın can ciğer yavrusunu, en çok sevdiğini bile unutur. Halbuki insanların en şefkatlisi annedir. Kimse kimseye bir kadının çocuğuna şefkat ettiği gibi şefkat edemez. Bakın o bile çocuğunu unutuyor.

Her yüklü yükünü doğurma zamanından önce onu düşürüverir. İnsanları sarhoş olmuş gibi görürsün, halbuki onlar sarhoş değillerdir. İçinde bulundukları durumun şiddetinden dolayı sarhoş gibi zihinlerini kaybetmişlerdir insanlar. Akılları gitmiştir. Sarhoşlar gibi ne yapacaklarını bilmez bir vaziyette düşüp kalkmaktadırlar. Aslında on-lar sarhoş değillerdir de Allah’ın azabı çok şedittir, ondan korku içindedirler.

Ey insanlar, öyleyse gelin o gün gelip çatmazdan önce akıl-larımızı başlarımıza alalım. Gelin kime kulluk edeceksek, kime teslim olacaksak, kimin hatırını kazanacak, kime kendimizi beğendireceksek kendimizi O’na beğendirmeye çalışalım. Boyunlarımızdaki kulluk ipinin ucunu kime vereceksek, kime kul olacaksak bugünden onu iyi belirleyelim. Hayatımızı kimin için Yaşayacaksak, kime teslim olacaksak onu iyi kararlaştıralım. Eğer hayatın ve ölümün sahibi olan, kıyâmetin sahibi olan Allah’a kulluk edeceksek, eğer kendimizi sadece O’na beğendireceksek, sadece O’nun için ve O’nun belirlediği ölçülerde bir hayat yaşayacaksak hemen o yola girelim ve sakın geç kal-mayalım. Aksi takdirde bir an bile hatırımızdan çıkarmayalım ki kıyâmet de, onun habercisi olan zelzele de çok büyük, çok azıym bir hadisedir. En şefkatli kadınlar çocuklarını terk edecekler, yavrularını unutacaklar, çocuklarını atacaklar, onlara şefkat edemeyecekler.

Gerçi şu anda bireysel kıyâmet dediğimiz, her gün yaşadığı-mız ölüm anında bile hangi dişi yavrusunu terk etmiyor ki? Hangi kadın ölüm anında çocuğuna merhamet ve şefkat edebiliyor ki? Öyle değil mi? Ölümle pençeleşen hangi kadın çocuğunu düşünebiliyor? Ölüm anında karnındakini düşünebilen bir kadın gördünüz mü? Ölüm sarhoşluğu içinde kıvranan bir canlı, bir insan etrafındakileri düşünebiliyor mu? Mümkün mü? Adam kendi can derdine düşmüş bir durumda nasıl düşünebilsin çocuklarını? Öyleyse yarın mutlak sûrette başımıza gelecek Allah’ın bu şedit azabı gelmeden önce muttakiler olmak zorunda değil miyiz? Hayatımızı Allah için yaşamak zorunda değil miyiz? Hal böyleyken:

3. "Allah hakkında bilmeden tartışan ve her azılı şeytana uyan insanlar vardır."

İnsanlardan kimileri Allah hakkında bilgisizce tartışırlar. Bil-gileri olmadığı halde Allah konusunda tartışmalara girerler. Hiç bir bilgileri olmadığı halde, Allah'ın kitabından, peygamberinin sünnetinden zerre kadar nasipleri olmadığı halde Allah hakkında, Allah'ın sıfatları hakkında, Allah'ın yetkileri hakkında ileri geri ağızlarına geldiği gibi, akıllarına estiği gibi tartışmaya girerler. Ve bu konuda da her inatçı, azgın şeytana uyarlar. Şeytanların peşi sıra giderler.

Allah hakkında, Allah'ın dini hakkında, Allah'ın yetkileri hak-kında, Allah'ın yolu, Allah'ın hayat programı hakkında, Allah'ın kitabı, Allah'ın elçileri hakkında saçma sapan şeyler söylerler. Hiçbir bilgileri olmadığı halde şeytanlara uyarak, şeytanların fısıltılarına kulak vererek iftiralarda bulunurlar. Halbuki Allah'ın kitabının kapağını bile açmamışlardır. Veya Allah elçilerine bir kerecik bile sormamışlardır. Ka-falarına estiği gibi ahkâm keserler.

Bana göre Allah şöyle olmalıdır. Bana göre Allah böyle buyurmaktadır. Bana göre Allah'ın dini böyledir. Bana göre Allah'ın ki-tabı böyle olmalıdır. Allah'ın kitabı da böyle buyurmaktadır. Bana gö-re kitabın fonksiyonu şöyledir. Bana göre kitap şöyle okunmalıdır. Al-lah da demokrasiden yanadır. Din de bu tür bir kıyafetten yanadır. Bana göre Allah hayata karışmamalıdır. Bana göre hukuk böyle olmalıdır. Allah da böyle bir hukuktan yanadır. Bana göre sosyal hayat, bana göre siyasal yapılanma, bana göre ekonomik hayat böyle olmalıdır. Allah da böyle istemektedir. Bana göre kılık kıyafet böyle olmalıdır. Bana göre kılık kıyafetin bu kadarını da Allah istememektedir diyerek Allah'a iftirada bulunurlar. Allah'ı şartlandırmaya, Allah'a yol göstermeye, akıl vermeye kalkışırlar. Halbuki Allah kitabıyla ve elçilerinin beyanıyla bilinir. Allah'ın ne istediği, nasıl istediği, neden yana olduğu kitabı ve o kitabının pratiği olan peygamberinin hayatıyla bilinir. Allah hakkında konuşabilmek için kitaba ve elçilerine müracaat şarttır. Kitabı ve peygamberi tanımayanların Allah hakkında, Allah'ın dini hakkında söz söyleme yetkileri yoktur, olamaz.

Allah'tan habersiz oldukları halde Allah hakkında konuşurlar. Dinden habersiz oldukları halde din hakkında konuşurlar. Kur'an'dan habersiz oldukları halde Kur'an hakkında konuşurlar. Peygamberi ta-nımadıkları halde peygamber hakkında fikir yürütürler, ahkâm keserler. Kendi fikirlerini, kendi görüşlerini ve hevâlarını Kur'an'la, peygam-berle ve dinle özdeşleştirmeye çalışırlar. Sanki bana göre sen böyle olmalısın ya Rabbi! Biz senin böyle olmanı istiyoruz! Sen bizim istediğimiz gibi olmak zorundasın! Sen bizim istediklerimizi istemek, bizim istediklerimizi emretmek zorundasın! diyerek Allah'ı yönlendirmeye

çalışanlar. Demediğini dedi, dediğini de demedi diyerek zorla Allah'a, peygambere, kitaba kendi hevâlarını söyletmeye çalışırlar.

Peygamber de böyleydi. Peygamber de bizim gibi düşünüyordu. Peygamber de tıpkı bizim gibi yaşıyordu. Peygamber de bizim dü-şüncemizin üyesiydi. Eğer peygamber şu anda hayatta olsaydı bizim dediğimizden farklı yapmazdı diyerek peygamberi de şartlandırmaya çalışırlar. Bana göre, bize göre Allah'ın istediği hayat, Allah'ın istediği kılık kıyafet, Allah'ın istediği hukuk, eğitim, nikâh, talâk böyle olmalıdır diyerek kendilerince bilgisizce bir şeyler ortaya koyarlar. Böyle kimseler için bakın Allah buyuruyor ki:

4. "Onun hakkında şöyle yazılmıştır: O kendini dost edinen kimseyi saptırır ve alevli azaba götürür."

Onun için yazılmıştır. Onun hakkında, onun aleyhinde yazılmış ve kararlaştırılmıştır. Her kim ki onu veli edinirse, kim o şaşkını, o sa-pığı veli bilir, onun velâyeti altına girer, onun aldığı kararları uygular, onun peşi sıra giderse o şeytan onu saptırır, ona yolunu kaybettirir ve çılgın ateşin azabına yöneltir.

Evet şeytan kendisine uyanı dosdoğru yoldan saptırır ve alevli ateşin, cehennemin azabına götürür. İşte bu Allah tarafından bir yasa olarak, bir realite olarak yazılmıştır. Kendisini veli edineni saptırmak ve cehenneme götürmek şeytan için değişmez bir hüküm olmuştur. Allah, peygamber, kitap, din, hayat, hayat programı, yol, yordam, dünya, âhiret, ölüm, hesap, kitap konularında kim ki Allah'ı, Allah'ın kitabını bırakıp ta şeytanların peşinde koşarsa kesinlikle bilesiniz ki şeytan tıpkı kendi saptığı gibi onu da saptıracak ve kendi ebedi azap yerine onu da götürecektir. Evet Allah karşıtı kimseleri veli edinenlerin, onların yasalarını, programlarını uygulayanların vazgeçilmez sonucu işte budur.

Evet demek ki buraya kadar Rabbimiz bize şunları söyledi: Ey kullarım, Benden ittika edin. Bana karşı takvalı olun. Yolunuzu Benimle bulun. Hayatınızı Benim için ve Benim belirlediğim ölçüler istikâmetinde yaşayın. Çünkü kıyâmetin zelzelesi çok azıym bir şeydir. Attığınız her adım, alıp verdiğiniz her nefes sizi ölüme doğru yaklaştırmaktadır. O kıyâmet geldiği zaman sizin sarhoşluktan başka bir görüntünüz olmayacak. Sarhoş değilken sarhoş gibi olacaksınız.

Böyle sizi insanlıktan çıkaracak adım adım yaklaştığınız bir gün varken birileri sizi Rabbinize itaatten, yaklaşmakta olan kıyâmet bilincinden uzaklaştırıp bu hayatı, bu dünyayı kendi istek ve arzularına göre yaşatmak isterlerse. Birileri sizi cehenneme çağırmak, cehenneme götürmek isterlerse. Bu şeytan olabilir. Bu iki ayaklı şeytanlar olabilir. Şimdi bu durumda bizler onlara

mı kulak vereceğiz, yoksa Allah'a mı? Onları mı dinleyeceğiz, yoksa cenneti ve cehennemi olan Allah'ı mı? Onları mı veli kabul edeceğiz, yoksa Allah'ı mı? Onların velâyeti altına mı gireceğiz, yoksa Allah'ın mı? Onlar için mi hayatımızı yaşayacağız, yoksa Allah için mi? Kendimizi onlara mı beğendireceğiz, yoksa Allah'a mı?

Evet bizler velî olarak sadece Rabbimizi kabul ederiz. Kâfirler ve zalimler gibi tâğutları ve şeytanları asla velî bilmeyiz. İradelerimizi onlara telsim edip, onların kararlarını, yasalarını uygulamadan yana olmayız. Çünkü onlar velâyeti altına girenleri nûrdan, imandan, İslâm'dan, Allah'a kulluktan yaratılışlarından, fıtratlarından, insanlıklarından, doğru yoldan çıkarıp karanlıklara, küfre, inkâra, ilhada ve karanlıklara sürüklerler. Gidilmeyecek yollara sürüklerler onları. Aklı, ilmi, düşünceyi fesada verirler. Ahlâkı ve fıtratı bozarlar. Allah ve Resûlüyle yarış iddiasıyla yapılmayacak şeyleri yaparlar. Peşlerine taktıkları kullarını belâların kucağına taşırlar. Boyunlarındaki ipin ucunu o ipin de kendilerinin de sahibi olan Allah'a vermeyerek kendi ellerinde tutmak isteyen, ya da onu boşlukta tutmak isteyen herkesin iplerini ellerine alırlar ve onları kendilerine kul köle edinirler.

İnsanlar güya Allah'a kulluktan kaçarken bu defa tâğutların kulu kölesi olurlar. Allah'ı inkâr eden, velâyetini Allah'a vermeyen kişi binlerce tâğutun kulu olur. Bir tek Allah'a kulluktan kaçarken pek çok tâğutlara kulluğa razı olur. Meselâ Allah'a kulluktan kaçan kişi evvela kendisini Allah'a kulluktan koparıp ayaklarını kaydırmak için fırsat kollayan şeytanın kulu durumuna düşer.

Sonra onu Allah'ın arzularından koparıp kendi arzu ve şehvetlerinin kulu kölesi durumuna düşürmek isteyen nefsinin kulu durumuna düşer. Daha sonra başkaları, karısı, babası, anası, çocukları, akrabaları, kavmi, kabilesi, milleti, devleti, politik ve dini liderleri, ağası, patronu, çevresi, âdetleri, töreleri, modası ve daha yüzlerce tâğutların kulu kölesi durumuna düşecektir.

Görüyoruz işte Allah'ın velâyetini kabul etmeyen insanlar bir tek Allah'a kulluktan kaçarken yığınlarla tâğutun kulu kölesi olmuşlar. Kimisi Şeytanın kulu, kimisi nefsin kulu, kimisi modanın kulu, kimisi şehvetlerinin, kadının, âdetlerin, törelerin, kanun koyucuların, çevrenin, ağalarının, patronlarının kulu, kimisi bu âlemde sebepler nizamı üzerinde galip ve müessir zannettikleri, zarar ve felâketler anında kendilerinden medet bekledikleri, kendilerine sığındıkları, kendilerini kurtarıcı olarak bildikleri kimselerin kulu.

Yâni güya bir tek Allah'a kulluktan kurtulup özgürlüğe kavuşacaklarını zanneden bu insanlar boyunlarına pek çok varlığın kulluk iplerini takmışlar ve onların çektikleri yere gitmek zorunda kalmışlardır. Hepsini aynı anda razı

etmek zorunda kalmışlar, kalpleri parça parça olmuş, burunlarına vurulmadık zincir kalmamış, zillet ve meskenetin esfeline düşmek zorunda kalmışlardır.

Öyleyse Allah dışındaki tüm tâğutları inkâr edip, hayatımızda onlara karışma alanı bırakmayıp, boyunlarımızdaki kulluk ipinin ucunu sadece Allah'ın eline verip, sadece Rabbimizi velî kabul etmek zorundayız. Sadece Allah'ı velî kabul edip, kulluğumuzu sadece Allah'a yapıp, Allah'ın bizim adımıza aldığı kulluk maddelerine sım sıkı sarılıp bu karanlıklardan kurtulmak zorundayız. Bundan başka çaremiz de yoktur. Allah yardımcımız olsun inşallah.

5. "Ey İnsanlar! Öldükten sonra tekrar dirilmede şüphede iseniz bilin ki, ne olduğunuzu size açıklamak için, Biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra pıhtılaşmış kandan, sonrada yapısı belli belirsiz bir çiğnem etten yaratmışızdır. Dilediğimizi belli bir süreye kadar rahimlerde tutarız; sonra sizi çocuk olarak çıkartırız, böylece yetişip erginlik çağına varırsınız. Kiminiz öldürülür, kiminiz de ömrünün en fena zamanına ulaştırılır ki, bilirken bir şey bilmez olur. Yeryüzünü görürsün ki, kupkurudur; fakat Biz ona su indirdiğimiz zaman harekete geçer, kabarır, her güzel bitkiden çift çift yetiştirir"

Evet öldükten sonra dirileceğinize, hesaba çekileceğinize, yaptıklarınızın, yaşadığınız hayatın hesabını ödemek üzere Allah hu-zuruna gideceğinize inanmıyorsanız. Hesaba çekilmeyeceğinizi, sü-menaltı edileceğinizi zannediyorsanız. Eğer hayat bu hayattır. Hayat yaşadığımız bu dünya hayatıdır. Bunun dışında başka bir hayat yoktur. Bir daha asla dirilmeyeceğiz ve kimse bizi hesaba çekmeyecek diyorsanız. Eğer bir şüpheniz varsa bu konuda. Şunu iyi bilin ki Biz sizi topraktan yarattık. Adem (as) topraktan yaratıldı. Bizler de şu anda topraktan yaratılıyoruz. Öyle değil mi? Bizler de şu anda topraktan aldığımız gıdalarla oluşmuyor muyuz? Topraktan aldığı gıdalarla babalarımızda, analarımızda oluşan bir damla sudan meydana geliyoruz bizler.

Evet Allah diyor ki sizi topraktan, sonra nutfeden, bir damla meniden, sudan, sonra alâkadan, sonra yaratılışı belli belirsiz bir çiğ-nem etten yaratıyoruz. Neden? Size varlığımızı ve kudretimizi açıkça gösterelim, sizin akıllarınızı erdirelim diye. Size varlığımızı ve kudretimizi ispat edelim diye. Size sizin üzerinizdeki egemenliğimizi, yaratıcılığımızı gösterelim diye. Size sizi kudretiyle böyle topraktan yaratıp merhale merhale adam edenin sizi tekrar diriltmeye muktedir olduğunu gösterelim diye.

İstediğimizi rahimlerde belli bir süreye, yâni doğum vaktine kadar tutarız. Rahimlerde kalmasını dilediğimizi orada tutar, orada kalmasını istemediğimizi de rahimler düşürür.

Sonra çocuk olarak sizi rahimlerden çıkarırız. Çocuk olarak sizi dünyaya getiririz. Bebek olarak yaratırız. Evet güçsüz kuvvetsiz bir çocuk, sonra gençlik çağına, ergenlik çağına ulaştırırız. Ona im-kân ve fırsat veririz. Kimileriniz bu arada ölür, kimilerinizi de ömrü-nüzün en rezil dönemine kadar yaşatırız da bildiğiniz şeyleri bilmez hale getiririz. Yâni insan yaşlandığı zaman çocukluk dönemine dö-nüyor. Tıpkı çocukluk dönemindeki gibi çok az şey bilir, ya da hiçbir şey bilemez hale gelir. Kuvveti gider. Aklı, şuuru kaybolur. Bunaklık ortaya çıkar. Daha önceden bildiğini bilmez olur.

Şimdi, hal böyleyken nasıl oluyor da dirilişi inkâr ediyorsu-nuz? Rabbinizin bu gücünü, kudretini gözlerinizle gördünüz. Sizler hiç yokken topraktan yaratan Allah sizi tekrar diriltmeye, tekrar yaratma-ya güç yetiremez mi?

İşte Rabbimizin öldükten sonra insanları dirilteceğine birinci delili budur. İnsanı böyle topraktan merhale merhale yaratan Allah, bir halden bir hale geçirerek var eden Allah elbette ölümünden sonra, toprak oluşundan sonra da onu tekrar diriltmeye güç yetirendir. Sonra:
Yeryüzünü görürsün ki kupkurudur. Hiçbir canlılık alâmeti kal-mamıştır. Kış mevsimi her yer donmuştur, ölmüştür. Biz ona su indirdiğimiz zaman o ölü toprak hemen harekete geçer, bir kabarma, bir hareket, bir canlanma başlar. Ve onda göz alıcı her çeşit bitkiden çift çift bitiriverir Allah. Kim yapar bunu? Kim diriltir bu ölü ve don toprağı? Kim başlatır orada hayatı? Niye kış günü toprakta aynı canlılık yok? Baharla birlikte Allah'ın yağmur âyetinin inişiyle, Allah'ın vahyinin gelişiyle birdenbire diriliyor toprak. Evet ey kullarım, bir kendi yaratılışınıza, bir de ölü toprağın dirilişine bakın. Bakın da Allah'ın öldükten sonra sizleri nasıl dirilteceğini anlayın.

6,7. "Bunlar, yalnız Allah'ın gerçek olduğunu, ölüleri dirilttiğini, gücünün her şeye yettiğini, şüphe götürmeyen kıyâmet saatinin geleceğini, Allah'ın kabirlerde olanı dirilteceğini gösterir."

İşte Hak olan O'dur. Hak olan sadece Allah'tır, O'ndan başka her şey batıldır. İşte bütün bunlar Hak olan Allah'tandır. Bütün bunları yapan, yaratan Hak olan Allah'tır. Eğer Allah olmasaydı bunların hiçbirisi meydana gelmezdi. Veya bu sözler, bu Allah sözleri haktır, gerçektir. Allah hak söylüyor, doğru söylüyor ama sizler Allah'ın söylediği diriliş konusunda şüphe içindesiniz. Allah'ın her sözü, her fiili mutlak bir Hakka dayanır, hikmete dayanır. Allah hakkın ta kendisidir.

Ölüleri O diriltir. Hayat O'ndandır, ölüm O'ndandır, öldükten sonra diriliş de O'na aittir. Ve kıyâmet gelecek, onda şüphe yoktur. Eğer kıyâmet olmasaydı, eğer yeniden diriliş ve hesaba çekiliş olmasaydı bu dünya da, sizler de

olmazdınız. Dünyanın, hayatın, varlıkların hiç bir manası olmazdı o zaman. Zerre kadar bir şüpheniz olmasın ki kıyâmet mutlak sûrette gelecek ve Allah kabirdekileri diriltecektir. Çünkü O Allah haktır, yaptığını, yarattığını hak olarak yapar, yaratır. O'nun batıl bir işle, boş bir şeyle ilgisi yoktur. Lâf olsun diye, eğlence olsun diye yaratmamıştır sizleri.

Şimdi tüm bu âyetleri, tüm bu uyarıları görmezden, duymaz-dan gelerek keyfinize göre bir hayat yaşamaya devam mı edecek-siniz? Yoksa bu âyetleri, bu âyetlerin sahibini hak kabul edip, bu uyarıları gerçek kabul edip Allah'ın istediği bir hayata mı yöneleceksiniz? Farz edin ki kapattık bu âyetleri. Örttük bu uyarıları. Kapattık kitabı. Kapattık ölümü. Kapattık dirilişi. Kapattık hesabı kitabı. Dinlemedik Allah'ı ve istediğimiz gibi bir hayat yaşadık. Acaba kapattığımız bu ki-tabın sahibinin hükmünden kurtulabilecek miyiz? Ölümden, dirilişten, diriliş sonrası hesabından kendimizi kurtarabilecek miyiz?

Öyleyse akıllı insan Allah'ın bunca uyarılarını görmezden, duymazdan gelerek, kitabı örterek bir hayat yaşayan insan değildir. Akıllı insan ölüm ötesi için hazırlık yapan insandır. Çünkü işte görü-yoruz ki dünya çabuk bitiyor. Attığımız her adımı dünyanın, dünya-daki hayatın bitimine doğru atıyoruz. Alıp verdiğimiz her nefes bizi bir sona doğru yaklaştırıyor. Yâni ebedileşmeye, süresiz kalmaya adım atmıyoruz. Hal böyleyken insanlardan kimileri:

8,9. "Bilmeden, doğruya götüren bir rehberi olmadan, aydınlatıcı bir kitabı da bulunmadan Allah yolundan saptırmak için büyüklük taslayarak Allah hakkında tartışan insan vardır. Dünyada rezillik onadır; ona kıyâmet günü yakıcı azabı tattırırız."

Evet insanlardan kimileri de vardır ki Allah hakkında bilgileri yok, bilgi yok, hidâyet yok, bu konuda aydınlatıcı bir kitaba da sahip değiller, buna rağmen Allah hakkında ileri geri tartışmalara giriyorlar. Allah hakkında, Allah'ın dini, Allah'ın kitabı, Allah'ın peygamberi hakkında tartışmalara giriyorlar.

Az evvel de demişti Rabbimiz. Hiç bir bilgileri olmadığı halde Allah hakkında, Allah'ın sıfatları, Allah'ın isimleri, Allah'ın yetkileri ko-nusunda tartışırlar. Halbuki bir insan Allah hakkında konuşacağı zaman durup bir düşünmeli değil mi? Meselâ şu dünyada geçici güç ve kuvvet sahipleri, saltanat sahipleri hakkında bile ister lehlerinde, ister aleyhlerinde bir şey söyleyecekleri zaman ne kadar korkarlar, ne ka-dar tedirgin olurlar değil mi? Ne olur ne olmaz?

Belki onların kulaklarına gider de beni cezalandırırlar diye ödleri kopar; ama bakıyoruz ay-nı adamlar Allah hakkında ağızlarına geleni, akıllarına eseni söylü-yorlar.

Sormak lazım bu adamlara: Yahu yöneticiler hakkında, patronlar hakkında, şu âciz varlıklar hakkında konuşurken tir tir titreyen sizler, Allah hakkında bu olur olmaz, abuk sabuk sözleri söylerken, Allah hakkında bilgisizce tartışmalara girerken bu cesareti nerden alıyorsunuz? Allah hakkında bir bilginiz yok. Allah'ı tanımıyorsunuz. Görmediniz O'nu. Kitabını tanımıyorsunuz. Allah size hidâyet de et-memiş. Bu konuda yol da göstermemiş. Zaten hidâyete kitap ve pey-gamberle ulaşılır. Hidâyet rehberi kitap ve peygamberi tanımamışsınız. Nasıl konuşuyorsunuz Allah hakkında?

Çünkü pozitivizm, Rasyonalizm, materyalizm Allah hakkında bilgi vermez. Sistematiğini Allah'ı, dini, peygamberi, vahyi ortadan kaldırmak üzere koyan şu materyalist bilgilenme kaynaklarının hangisi Allah hakkında bilgi verebilecek de? Hangisi ne diyebilecek de bu konuda? Fizik mi bir şeyler söyleyecek Allah hakkında? Matematik mi? Sosyoloji mi? Tarih mi? Öyle demiyorlar mı bu bilim dalları? Elimizin dokunduğu, gözümüzün gördüğünden başkasına inanmayız. Başta bunu diyerek işe başlayan bu bilim dallarından bunun dışında başka ne bekleyeceğiz de?

Hani senin felsefenin temeli bu değil miydi? Hani sen görmediğin, dokunmadığın şeye inanmazdın? Peki o zaman Allah hakkında, din hakkında, peygamber hakkında, vahiy hakkında bu doğrudur, bu yanlıştır derken, bu böyle olmalıdır, şu şöyle olmalıdır derken neye dayanıyorsun? Sen bu konularda hiç konuşmayarak, susarak felse-fenin gereğini yerine getirmek zorundasın. Evet hiç olmazsa bu konuda namuslu olmalısın. Çünkü Allah'ı, kitabı, vahyi, peygamberi reddeden bir adam hiçbir şey bilemez bu konuda. Bilmediğine göre de bu konuda hiçbir şey konuşamazsın.

Öyleyse susarak hiç olmazsa kendi felsefene, kendi inancına saygılı ol. İslâm'a, benim inancıma saygılı ol filân demiyorum sana. Çünkü benim dinimin, benim inancımın, İslâm'ın kimsenin saygısına filân ihtiyacı yoktur. İslâm azizdir. Müslüman azizdir. İzzet ve şeref sa-hibidir. Yeryüzünde hiç kimse müslüman olmasa da İslâm yine izzet ve şeref sahibidir. Öyleyse kendi inancına saygılı ol da bilmediğin şey özerinde konuşma.

Sen Allah'ı bilmezsin. Sen kitabı bilmezsin. Sen vahyi bilmezsin. Sen din konusunda cahilsin. Sen peygamber konusunda söz söyleme hakkına sahip değilsin. Sen bildiğin konularda konuş. Sen dünyayı bilirsin, konuşacaksan o konuda konuş. Sen kazanmayı bilirsin. Sen kan emmeyi bilirsin. Sen sömürmeyi bilirsin. Sen kan dökmeyi bi-lirsin. Sen savaşı bilirsin. Sen teknolojiyi bilirsin.

Sen elmayı, armudu bilirsin. Sen kadını, kızı bilirsin. Konuşacaksan onlar hakkında konuş. Zaten dünyan bu kadar basittir senin. Onun için bilmediğin yüce şeylerle alâkalı susman tek kelime bile konuşmandan daha hayırlıdır.

Ama eğer diyorsanız ki bizler şeytanlarız. Bizler yeryüzünde şeytan misyonunu üstlendik. Bu dünyada bizim görevimiz bilmediğimiz konularda konuşarak insanlara Allah'ı, Allah'ın dinini, Allah'ın ki-tabını, Allah'ın elçilerini yanlış tanıtarak, insanların yollarını saptırarak yeryüzünde ateizmin temelini atmak, küfrün, Allahsızlığın egemenliğini kurmaktır diyorsanız, o zaman şunu unutmayın:

Onlar için dünyada rüsvalık vardır. Dünyada rezillik, horluk, hakirlik, küçülmüşlük vardır. Allah'a karşı, Allah'ın âyetlerine karşı bü-yüklük taslayan böyle kimseler dünyada rezil rüsva olacaklardır. Ama bununla bitse ne var? Kıyâmet günü onlara ateş azabını tattıracaktır Rabbimiz. Kıyâmet gününün en büyük azabı da onları beklemektedir.

Evet insanları saptırmak için eğilip bükülenlere, dillerini eğip bükenlere, Allah hakkında, din hakkında, kitap ve peygamber hakkında bilir bilmez konuşarak insanları saptırmaya çalışanlara işte böyle bir dünya rüsvalığı, böyle bir âhiret azabı takdir ederken Rabbimiz onlara zulüm de etmediğini şöylece anlatıyor:

10. "Ona: "Bunlar senin yaptıklarından ötürüdür" denir, yoksa Allah, kullarına karşı hiç de zalim değildir."

O zaman böyle kimselere denilecek ki bunlar senin yaptık-larının karşılığıdır. Bunlar senin kendi ellerinle yaptıklarının karşılığı-dır. Bu senin iki elinin takdim ettiği kendi amelin, kendi eylemin, kendi işindir. Allah zalim değildir. Seni yapmadığın şeylerle suçlayarak sana asla zulmetmez Allah.

Sen insanları saptırdın. Benim hakkımda, kitabım, dinim, peygamberim hakkında olmadık yalanlar söyleyerek, olmadık iftiralarda bulunarak, akla hayale gelmedik düzen ve dolaplar peşinde koştun. Yalanlarla, dolanlarla tüm dünya insanlığını aldattınız. Böylece tüm dünyaya, tüm dünya insanlığına egemen olmak istediniz. Beni insanlara yanlış tanıtmaya çalıştınız. Müslüman olmak, bana kul olmak is-teyen bir insanın önüne engeller koydunuz. Din eğitimini engellediniz. İmam Hatipleri, Kur'an kurslarını kapattınız. Benimle kullarım arasına barikatlar koydunuz. Kendinize göre bir din, kendinize göre bir Allah düşleyip bunu insanlara empoze ettiniz. Resmi bir din çıkardınız insanların önüne. İşte din budur dediniz. İşte Allah bunu ister dediniz.

Her şeye rağmen sizin kendilerine sunduğunuz bu resmi dini aşarak Benim istediğim şekilde müslüman olanları zorla müslüman-lıktan çıkarmaya, zorla başlarını açtırmaya, sakallarını kestirmeye ça-lıştınız. Gece gündüz bunun

peşinde koştunuz. Elbette kendi amellerinize, kendi eylemlerinize karşılık size verdiğim bu cezadan Ben değil siz kendiniz sorumlusunuz diyor Rabbimiz.

11. "İnsanlar içinde Allah'a, bir yar kenarındaymış gibi kulluk edenler vardır. Ona bir iyilik gelirse yatışır, başına bir bela gelirse yüz üstü döner. Dünyayı da âhireti de kaybeder. İşte apaçık kayıp budur."

Allah diyor ki: İnsanlardan kimileri de Allah'a kulluk ediyorlar. Ama işin bir ucundan, kenarından, kıyısından tutarak kulluk ediyorlar. Sanki bir yarın kenarındaymış gibi kulluk ediyorlar. Gönülden Allah'a kulluk değil de, ya gerçekten Allah varsa! Ya gerçekten âhiret varsa! Ya dedikleri doğruysa! gibi şüphe ve çıkar duygusuyla dil ucuyla kulluk ederler. İşleri iyi gittiği sürece Allah'a kulluk ederler. Ama işleri iyi gitmediği zaman, menfaatleri bittiği zaman bırakıverirler. Veya bir teh-like boyutuna kadar Allah'a kulluk eder, ama ciddi bir tehlikeyle karşı karşıya kaldığı zaman bırakıverir. Namaz tamam belki ama cihat olmaz derler. Oruç tamam belki ama tesettür olmaz derler.

Allah'a kulluğunda sabit değildir adamlar. Kararları yoktur. Kullukları gelip geçicicidir. Menfaat hesapları içindedirler. Allah'a böyle kıyıdan köşeden ibadet ederler. Kullukları ciddi ve oturmuş değildir. Meselâ namazı kılarlar, ama tesettüre riâyet etmezler. Orucu kabul ederler, ama İslâm'ın ekonomisini reddederler. Veya Allah'ın göklerdeki egemenliğini kabul ederler, ama yeryüzüne karışmasını reddederler. Böyle lehimli bir kullukları vardır adamların. Hem müslüman-lar hem laikler. Hem müslümanlar, hem demokratlar. İşlerine geldiği yerde müslümanlar, işlerine gelmediği yerde başka şeyler. Bakın âyetin devamında Allah buyurur ki:

Kendilerine bir hayır gelirse idare ederler Allah'ı, idare ederler müslümanları. Meselâ müslümanlıklarından ötürü kendilerine Allah mal verdi mi, oğul verdi mi, güç, kuvvet, saltanat verdi mi derler ki bi-raz idare edelim Allah'ı. Şöyle arada bir cumalarda filân görünelim. Arada bir turistik hac ziyaretinde filân bulunalım. Arada bir oruç da tu-talım. Arada bir mevlit filân da okutalım. Yâni böyle hepten bırakıvermek ayıp olur derler. Yâni işleri, ticaretleri, düzenleri yolunda gittiği sürece arada bir kulluk da yaparlar. Ama:

Allah'tan bir fitne, bir imtihan, bir deneme gelip de işleri ters gitmeye başladı mı, ticaretleri, carkları curkları bozuldu mu, veya me-selâ Allah'tan kendilerine bir hastalık, bir ölüm, bir kıtlık, bir darlık, bir sıkıntı geldi mi, yâni Allah kendilerini alarak imtihan etti mi o zaman da hemen ökçelerinin üstünde gerisingeriye dönüverirler. Ben buna mı lâyıktım? Ben bunu mu hak etmiştim? Bula bula beni mi buldun? Benden başkasını bulamadın mı? Sana yaptığım kulluklarımın karşılığı bu mu olacaktı? Bizler şu Allah'ın günü sana isyan içinde olanlar gibi mi olacaktık? Bak şu kâfirlerin hayatları ne güzel devam edip gi-

diyor. Mal, mülk, huzur, düzen, saltanat, sağlık, sıhhat hep onlarda. Adamlar lüks içinde bir hayat yaşıyorlar. Ama buna karşılık fakirlik, rezillik, hastalık, dert, sıkıntı da bizim gibi kulluk yapanlarda. Bizlerde onların onda biri kadar bile bir şey yok diyerek, Allah'a kulluğu terk ederek dünyasını da, âhiretini de berbat ediyor.

Evet bunlar varken müslüman, nimetler varken, işleri yolundayken müslüman, ama bir imtihan sebebiyle bunlar elinden alındığı zaman da müslümanlıktan uzaklaşıyor adam. Ve sonuçta tabii dünyasını da, âhiretini de kaybediyor. Elbette böyle düşünen, böyle yaşayan bir kimsenin dünyası da perişandır, âhireti de perişandır. Dünyayı da kaybetmiştir, âhireti de. Zaten dünyada Allah'ın imtihanını kaybederek belasını buldu adam. Mal mülk gitti, sıhhat afiyet gitti, ev bark gitti. Dünyasını kaybettiği gibi bütün bu alınanlara sabretmediği için, bütün bunların Allah'tan bir imtihan sebebiyle geldiğini bilemediği için âhiretini de kaybetti.

Halbuki sabredip teslim oluverseydi o anda Allah'a. Ya Rabbi her şey sendendir deyi verseydi. Veren de sensin, alan da deyiver-seydi. Dün vermiştin, bugün alıyorsun deyiverseydi. Sağlık ta sen-den, hastalık ta deyiverseydi. Zenginlik de senden fakirlik de deyiverseydi imtihanı kaybetmeyecek, dünyası da güzel olacak, âhireti de güzel olacaktı. Ama ne yazıktır ki böyle yapmıyor.

İşte apaçık kayıp budur. İşte dünyanın da, âhiretin de hüsranı budur. Adamlar dünyalarını da, âhiretlerini de kaybedecek davranışlar sergileyerek kendi kendilerine yazık ediyorlar. Peki böyle bir durumda kime dua eder bu adamlar? Bakın Rabbimiz onu da şöylece ortaya koyuyor:

12. "Allah'ı bırakıp, kendisine fayda da zarar da veremeyen şeylere yalvarır. İşte derin sapıklık budur."

Allah'ı bırakıp ta O'nun berisinde, O'nun dûnunda kendilerine ne bir fayda sağlayabilecek, ne de bir zarar verebilecek şeylere dua ediyorlar. Allah'tan başka kim bir fayda sağlayabilecek? O'ndan başka kim bir zarar verebilecek? Bırakın insanlara fayda veya zarar sağlamayı, kendilerine bile bir fayda sağlama gücüne sahip olmayan kim-selere dua edip dâvetiye çıkarıyorlar. Kendi gönüllü kullarının saye-sinde varlıklarını sürdüren kimselere dua ediyorlar. Kendi kullarının koruması altında gezebilenlerden yardım bekliyorlar. Durumlarını, problemlerini onlara havale ediyorlar, onlardan çözüm bekliyorlar.

Aman şu ekonomik problemlerimizi, şu hukuk sıkıntılarımızı, şu eğitim açmazlarımızı çözüverin. Bizi sahil-i selamete çıkarıverin di-ye onlara yalvarıp yakarıyorlar. Korumaları olmadan, kullarının desteği olmadan insanlar arasına bile çıkamayan zavallılara bel bağlıyor-lar. Kendi karınlarını bile doyurmaktan

âciz olanların kapısında rızık dileniyorlar. Başkalarının yetiştirdiği buğdaya, başkalarının ürettiği ek-meğe, başkalarının elindeki petrole muhtaç olan bu insanları Allah ye-rine koyuyorlar, onlara dua ediyorlar, onlara başvuruyorlar, onlara sı-ğınıyorlar, onlardan yardım bekliyorlar.

Hayatlarını kime borçlu olduklarını unutuyorlar. Nefes alırken kime muhtaç olduklarını unutuyorlar. Yiyecekleri içecekleri konusun-da, havaları, suları konusunda kime muhtaç olduklarını unutuyorlar da kendileri gibi âcizlere dua dua yalvarıyorlar. Hiç akılları yok mu bu insanların? Hiç düşünmezler mi? Kendilerine bile bir fayda ve zarar vermekten âciz olan bu şeytanlara, bu Firavunlara, bu tağutlara nasıl kulluk ediyorlar? Nasıl bu âcizlerin yasalarını uyguluyorlar? İşte bu gerçekten çok derin, çok büyük bir sapıklıktır.
13. "Kendisine zararı faydasından daha yakın olana yalvarır. Yalvardığı şey ne kötü yardımcı ve ne kötü yoldaştır!"

Evet onların dua edip yalvardıkları, kulluk ettikleri, sözünü din-ledikleri kimselerin zararları, faydasından daha çoktur. Bu insanlar kendilerine faydasından çok zararı dokunacak olanlara kulluk ederler. İşte görüyoruz, bu tür müşriklerin dua ettikleri, tapındıkları varlıkların kendilerine faydalarından çok zararları dokunmaktadır. Tanrıları onlara faydadan çok zarar getirmektedirler. O tanrı onların kendisine teslimiyetini gördükçe istedikçe istiyor artık onlardan. Kulluk istiyor, telsi-miyet istiyor, itaat istiyor, ekmek istiyor, su istiyor, para istiyor, vergi istiyor, kan istiyor, ilik istiyor, çocuklarını istiyor, istiyor, istiyor... Doyumsuzca her şeyini istiyor artık. Halbuki bu zavallı kullar kendilerine muhtaç olan, kendilerine zarar vermekten, kendilerini kullanmaktan başka bir şeyleri olmayan bu âcizleri bırakıp ta Rablerine kulluğa yöneliverseler onların kendilerine yapabilecekleri hiç bir şey olmadığı gibi Rableri de öteki tanrıları gibi kendilerinden, kullarından hiçbir şey istemiyor.

Çünkü Allah kullarının tümünü doyurandır, ama kullarının doyurmasına muhtaç olmayandır. Allah kullarına rızık veren, ama kimsenin rızkına muhtaç olmayandır. Allah tüm kullarını koruyan, ama kullarının korumasına muhtaç olmayandır.

Evet kullarının yaratıcısı, var edicisi olarak onlardan kulluk istiyor; ama Onun bizden istediği kulluk bizim menfaatimiz içindir. Bizim kulluğumuza ihtiyacı yoktur O'nun. Yeryüzünde hiç kimse kendisine kulluk etmese bu zerre kadar bile O'nun şanına nakısa getirmez. Ama beriki tanrılar işte görüyoruz kullarının vergisine muhtaç, kullarının korumasına muhtaç. Kullarının desteğini almadıkça bu tür tanrıların hiçbirisi varlığını sürdüremez. Kullarının sırtına basarak tanrılıklarını sürdürebiliyorlar.

Hem de kullarına faydadan çok zarar veriyorlar. İşte görüyoruz, duyuyoruz. Adamlar en sadık kullarını, en samimi bağlılarını öl-dürüyorlar. En teslim adamlarını öldürebiliyorlar. Allah berisinde, Allah dunûnda kim büyüklenmiş, kim Allah makamına oturtulmuş, kime dua edilmiş, kime kulluk edilmişse ondan kullarına mutlaka zarar gelmiştir. Onlara kul köle olanlar mutlaka onun bir zararını görmüşlerdir. Çünkü o kullardan hangi biri onun makamına, onun konumuna, saltanatına göz dikmemiştir ki? O zaman elbette bize muhtaç olmayan, bize bağımlı olmayan, varlığı bize bağımlı olmayan, bizim sırtımıza basmayan, bizi satmayan, satmayacak olan, bizden geçinmeyecek olan, biz-den bir çıkarı olmayan Allah'ı bırakıp ta başkalarına dua etmemize, kulluk etmemize ne gerek var?

Ne kötü arkadaş, ne kötü yoldaştır bu sahte tanrılar? İnsanı hem Allah'tan uzaklaştıran, hem de kullarına faydasından çok zararı dokunan çok kötü yoldaştır onlar.

14. "Doğrusu Allah, inananları ve yararlı işler işleyenleri, içlerinden ırmaklar akan cennetlerine koyar. Allah, şüphesiz, istediğini yapar"

Evet şüphesiz ki Allah iman eden ve inancını yaşayan, inanan ve hayatını bu imanla düzenleyen, inanan, ama bu imanını söz planında, iddia planında bırakmayarak hayatında görüntüleyen, sâlih ameller işleyen, fıtrata uygun ameller işleyen kullarını zeminlerinden ırmaklar akan cennetlerine koyacaktır.

İşte Allah'a kulluğun sonucu. Az evvel tâğutlara kulluğun sonucunu ortaya koymuştu Rabbimiz, şimdi de bakın kendisine kulluğun sonucunu anlatıyor. İşte tâğutlara kulluğun neticesi ve işte Allah'a kulluğun neticesi. Tâğutlara kulluğun sonucu hep zarar, hep za-rar, ama Allah'a kulluğun neticesi hep kâr, hep kâr.

Öyleyse kime kulluk ettiğimizi, kime dua ettiğimizi ve kulluk ettiğimiz varlıktan sonunda ne beklediğimizi, ne umduğumuzu, ama so-nunda ne bulduğumuzu çok iyi hesap etmek zorundayız. Buyurun işte iki tür kulluk ve sonunda karşılaşılacak iki tür âkıbet. Hangisinden razı iseniz onu tercih edin. Ve şunu da asla unutmayın ki:

Allah dilediğini yapar. Kimse dilediklerini gerçekleştirme ko-nusunda O'na engel olamaz, O'nun önüne geçemez. Yâni işte böyle bir dünya içinde, sadece fayda ve zarar sağlamaya Allah'ın güç yetireceği, O'nun dışında hiç kimsenin ne kendisine ne başkalarına fayda ve zarara yetkili olmadığı bir dünyada kim ki Allah'ın dünya ve âhirette kendisine yardım etmeyeceğini, edemeyeceğini düşünürse, yâni tamam, ben O'nu dinleyeceğim, ben O'na kulluk edeceğim, ben O'nun istediği gibi bir hayat yaşayacağım, ben sadece O'nun

yasalarını uygulayacağım ama ben O'nun bu kulluğuma karşılık ne bu dünyada, ne de öbür tarafta hiçbir yardımının olacağına inanmıyorum diyorsa:

15. "Allah'ın peygambere dünyada ve âhirette yardım etmeyeceğini sanan kimse, yukarı bağladığı bir ipe kendini asıp, boğsun; bir düşünsün bakalım, bu hilesi kendisini öfkelendiren şeye engel olabilir mi?"

Evet böyle düşünen kimse haydi gökyüzüne doğru bir mer-diven dayasın, sonra da kessin onu. Gökyüzüne bağladığı bir ipe tu-tunsun da sonra kessin o ipi. Yâni intihar etsin adam. Sonra baksın bakalım kurduğu tuzak onun öfkesini dindirebiliyor mu? Yâni böyle düşünen kişi, Allah'ın kendisine bir yardımının olmayacağına inanan kişi hiç yaşamasın bu dünyada.

Kim ki Allah'ın kendi dostlarına, kendisine kulluk eden kullarına ki bunların başında Rasulullah geliyor yardım etmeyeceğini düşünüyorsa gökyüzüne yükselsin de Allah'ın yardımını, Allah'ın vahyini durdurmaya, engellemeye çalışsın becerebilirse. Yükselsin gökyüzüne de peygambere ve peygamber yolunun yolcularına inen nîmetleri engellesin. Evet buradaki ***ona*** ifadesini hem kendisine, hem de peygambere anladık.

Yâni eğer burada kastedilen böyle düşünen kimse ise, o zaman Allah'ın yardımından ümit kesen kimse hiç yaşamasın, intihar etsin şeklinde anlaşılıyor. Yok eğer burada peygamber (as) kastediliyorsa haydi gücü yetiyorsa onu engellesin deniliyor. Allah'ın peygamberine ve peygamber yolunun yolcusu müslümanlara ulaştırmayı mu-rad buyurduğu yardımı engellesin. Allah'ın takdirinin önüne geçsin. Çatlasın, patlasın, intihar etsin, gebersin deniliyor. Başka türlü bu öf-kesini gidermesi mümkün değildir onun.

16. "İşte böylece Kur'an'ı apaçık âyetler olarak indirdik. Allah, şüphesiz, dilediğini doğru yola eriştirir."

İşte böylece bu kitabı beyyin âyetlerle, gün gibi apaçık âyetlerle indirdik. Beyanı çok açık olan âyetlerle indirdik bu kitabı. Âyetleri apaçıktır bu kitabın. Hakkı, hidâyeti, kulluğu apaçık, hiç bir şüpheye mahal bırakmayacak biçimde ortaya koyandır bu kitap. Âyetleri arasında herhangi bir tenakuz, herhangi bir çelişki, bir uyumsuzluk, bir münâsebetsizlik, bir kapalılık yoktur. İnsanların anlayamayacağı, şaş-kınlığa düşerek bocalayacakları bir karışıklık, bir bulanıklık, bir tutar-sızlık yoktur.

Bu kitap her sınıf ve her dönem insanlığının rahat bir şekilde anlayabileceği doğrulukta, netlikte ve berraklıkta bir kitaptır. Sadece belli sayıda ve belli sınıf insanların anlayabilecekleri, diğerlerinin anlayamayarak bocalayacakları, içinden çıkamayarak sapıtacakları bir kitap değildir. İşte böyle

apaçık bir kitap göndererek Rabbimiz kendisine kul olmak isteyenlere, hidâyeti bulmak isteyenlere hidâyetini ulaştırmıştır.

17. "Doğrusu, inananlar ve Yahudiler, sabiîler, Hıristiyanlar, Mecusiler, puta tapanlar arasında, kıyâmet günü Allah kesin hüküm verecektir. Doğrusu Allah her şeye şahittir."

Mü'minler, Yahudiler, Sabiiler, Hıristiyanlar, ateşe tapanlar, puta tapanlar. İnsanlar ne olurlarsa olsunlar, kim olurlarsa olsunlar, hagi dinde, hangi inançta, hangi düşüncede olurlarsa olsunlar, hangi sistemin kulu olurlarsa olsunlar kim hidâyet olmak isterse, kim hidâyeti bulmak isterse Allah onun geçmişine bakmaksızın, öncesini kale almaksızın hidâyetine ulaştıracaktır. Her kim olursa olsun tercihini hi-dâyetten yana kullanan, hidayete yönelen, Allah'a kulluğa yönelen herkese Rabbimiz ölümüne kadar hidâyet kapısını açık tutacaktır.

Ve bu insanlar arasında Allah kesin hükmünü kıyâmet günü verecektir. Kimin haklı, kimin haksız olduğunu, kimin hidâyette, kimin dalâlette olduğunu o gün açıklayıp ortaya koyacaktır Allah. Bugün bunu yapmıyor Rabbimiz. İmtihan gereği, dünyanın konumu gereği haklıyı haksızı, doğruyu yanlışı burada ortaya koymuyor. Kâfirlerin, zalimlerin, müşriklerin, yanlış yapanların cezalarını burada tümüyle vermiyor. Mü'minlerin, iyilerin, doğruların, sâlihlerin, hakta olanların mükafatlarını da hemen burada vermiyor. Kim hak yolda, kim batıl yolda? Elbette bunu kitaplarında açıklayıp ortaya koyuyor da ama karşılığını öbür tarafa ertelediği için hükmünü burada vermiyor diyo-ruz.

18. "Göklerde ve yerde olanların, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanların ve insanların birçoğunun Allah'a secde ettiklerini görmüyor musun? İnsanların birçoğu da azabı hak etmiştir. Allah'ın alçalttığı kimseyi yükseltebilecek yoktur. Doğrusu Allah ne dilerse yapar."

Görmedin mi? Görmüyor musun? Göklerde ve yerde ne varsa, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanlardan bir çoğu Allah'a secde ediyorlar. Evet madem ki göklerde ve yerde olanlar Allah'a secde ediyorlarsa, madem ki her şeyin bilicisi olan Rab-bimiz tarafından bu gerçek bilgi şu anda bize sunuluyorsa, o zaman hemen biz de secde edelim. Buyurun hemen secdeye.

Evet göklerde ve yerde olan tüm varlıklar Allah'a boyun büküp secde etsinler, tüm varlıklar Allah'ı dinlesinler, tüm varlıklar hayat programlarını Allah'tan alsınlar, tüm varlıklar Allah'ın çizdiği yörünge istikâmetinde hareket etsinler, buna karşılık onlardan çok daha mü-kerrem yaratılmış olan insan onlardan ayrılarak Rabbine secde etmesin. Tüm varlıklar Rablerini dinlesinler, Rablerinin buyruklarına teslim olsunlar, ama insan Rabbine baş kaldırarak bir hayat yaşasın.

Düşünün, Allah onu yeryüzünün halifesi yapsın, onu bu alemin efendisi, idarecisi yapsın, diğer varlıkların hiçbirisine vermediği iradeyi versin ona, aklı versin ona, sonra da bu insan yaratıcısına secdesiz bir hayatın mahkumu olsun. Gerçekten bu çok utanç verici bir durumdur. Düşünebiliyor musunuz? Bu insan önce göklerin ve yerin yüklenmekten kaçındıkları Allah emanetini yüklensin, bu işe ben varım desin, sonra da kalkıp Allah'a secde etmesin. Bu gerçekten insanın kendi kendisini aşağılayıcı, rezil rüsva edici bir tavırdır. Allah'ı dinleme konusunda, Allah'a kulluk konusunda, Allah'ın buyruklarına boyun bükme, Allah'a teslimiyet konusunda göklerde ve yerdeki diğer varlıklardan ayrılan insan kendisini aşağıların aşağısına indirmiş, kendisi için rezil rüsva bir durumu seçmiş demektir.

İşte böylece secde etmeyerek insanların birçoğu da azabı hak etmiştir. Allah'ın alçalttığı kimseyi yükseltebilecek yoktur. Doğrusu Allah ne dilerse yapar. Evet Allah'ın azabı secdesizler için, Allah'a boyun bükmeyenler için hak olmuştur, yasa olmuştur, realite olmuştur.

19,21. "İşte Rableri hakkında tartışmaya giren iki taraf: O'nu inkâr edenlere, ateşten elbiseler kesilmiştir, başlarına da kaynar su dökülür de bununla karınlarındakiler ve deriler eritilir. Demir topuzlar da onlar içindir."

Ve işte bu iki insan tipi karşımızda duruyor. Allah'a secde eden, Allah'tan gelenlere baş üstüne diyen, Allah'ın emirlerine boyun büküp teslimiyet gösteren, hayatını Allah için yaşayan mü'min insanla; bunun tam tersini yapan kâfir insan. Allah'ı tesbih eden, Allah'ı yücelten, hayatında Allah'ı söz sahibi bilen insanla; Allah'a secde etmeyen, Allah karşısında ukalalık eden, Allah karşısında güç ve bilgi iddiasında bulunan, hayatına Allah'ı karıştırmadan yaşayan, kendi kendini, yahut kendisi gibileri tesbih edip onları yücelten, onlar kaynaklı bir hayat yaşayan insan. Rableri hakkında karşılıklı hasımlaşıyorlar, karşılıklı tartışıyorlar, kavga veriyorlar.

Evet bu iki tarafın, secdeliler ve secdesizler tarafının bu kavgası kıyâmete kadar sürecektir. İman cephesi ve küfür cephesinin savaşı kıyâmete kadar hiç bitmeyecektir.

Şimdi Rabbimizin bu beyyin âyetleri çerçevesinde her iki tarafın da tablosuna, her iki tarafın da âkıbetlerine iyi bir bakalım, iyi bir anlayalım, iyi bir görelim de safımızı iyi belirleyelim. Buyurun kendi kararınızı kendiniz verin diyor.

Şu kâfirler, şu secdesizler, şu seçimlerini küfürden, secdesizlikten yana kullananlar, Allah'ı Allah'ın istediği gibi tanımayanlar, Allah'a Allah'ın istediği gibi teslim olmayanlar, Allah'ı tesbih etmeyenler, Allah'ı yüceltmeyenler, Allah'ın hayat programını reddederek, Allah'a savaş açanlar, Allah'ı, peygamberini ve müslümanları yeryüzünden silmeye çalışanlar var ya, işte onlar

için ateşten bir elbise biçilmiştir. Üzerlerine bir elbise giyeceklerdir ki o ateştendir.

İş bununla bitmiyor. Onların başları üzerinden de kaynar su dökülecektir. Beyinleri üzerinden aşağıya doğru dökülen o kaynar suyla derileri ve karınlarının içinde olan her şey eriyiverecek. Bar-sakları, mideleri, ciltleri, derileri her şeyleri eriyiverecek.

Evet onların elbiseleri ateştir ve üzerlerinden dökülen kaynar suyla da tüm vücutları eriyecek. Bir de onlar için demir topuzlar var-dır. Meleklerin, Zebanilerin ellerinde onlara vurmak üzere demir topuzları, demirden kırbaçları da vardır.

22. "Orada, uğradıkları gamdan ne zaman çıkmak isteseler her defasında oraya geri çevrilirler.: "Yakıcı azabı tadın" denir."

Onlar her ne zaman o ateşten, o cehennemden, o azaptan, o gamdan, o kederden, o sıkıntıdan kurtulmak, çıkmak isteseler her defasında oraya döndürülecekler, iade edilecekler ve denilecek ki kendilerine: Haydi tadın bakalım bu yakıcı azabı.

İşte küfürlerinize, zulümlerinize karşılık size vaad edilmiş olan cehennem. Haydi dünyada inkâr ettiğiniz, örtüp örtbas ettiğiniz, hiçbir zaman gündemlerinize almadığınız o cehenneme girin bakalım. İnkar etmekte oluşunuzdan, hesaba katmayışınızdan dolayı haydi tadın bakalım o azabı. Kâfirliğinizin karşılığıdır o ateş. Kâfirlerin cezası cehennemdir. Çünkü onlar yeryüzünde her şeylerini bitirmişlerdir. Halbuki dünyada kendilerine söylenmişti bu cehennem. Kitapları ve elçileri vasıtasıyla uyarmıştı Rabbimiz onları. Fıtratlarında da cennet ve cehennem bilgisi, ceza ve mükafat bilinci vardı.

Oyunuyla eğlencesiyle, kadınıyla erkeğiyle, parasıyla puluyla, altınıyla gümüşüyle, eviyle barkıyla, devletiyle saltanatıyla yaşanan bir dünya hayatı. Ama bu aldatıcı dünya hayatı insanlardan kimilerini aldatıyor. İnsanlardan kimilerini Allah'a kulluktan koparıp azgınlaştırıyor, secdesizleştiriyor. İnsanlardan kimilerini tâğutlaştırıp Allah'la, elçileriyle ve müminlerle savaşmaya sevk ediyor. İnsanlardan kimileri bu kancık dünyaya aldanarak, parasına puluna, makamına mansıbına, ekonomik ve siyasal gücüne, devletine saltanatına güvenerek bu dünyada bu dünyanın sahibine hayat hakkı tanımamaya çalışıyor. Allah kullarına hayat hakkı tanımamaya çalışıyor. Allah kullarının Allah arzında Rabbim Allah demelerine izin vermemeye çalışıyor.

Evet böyle kâfirler, zalimler bu dünyada Allah'ın verdiği bir ha-yatı yaşayacaklar, Allah'ın verdiği imkânları kullanacaklar, Allah'ın lütfu olarak

saltanat içinde bir hayat sürecekler. İstedikleri her şeyi yapabilecekler. Ama bu hayat çok kısa sürecek. Kısa bir süre sonra hayat bitecek, dünya bitecek ve işte Allah'ın takdir ettiği bir sonla karşı karşıya gelecekler. Ateşten bir elbise, karınlarındakileri, derilerini tamamen yakıp eritecek bir kaynar su dökülecek üzerlerinden ve gamdan, kederden her ne zaman kahrolup çıkmak isterlerse tekrar iade edilecekleri sürekli bir azap.

Çünkü sizler dünyada zalimdiniz. Çünkü sizler haksızlık yapıyordunuz. Allah'ın hakkını vermiyordunuz. Allah'ın kitabının hakkını vermiyordunuz. Peygamberin hakkını vermiyordunuz. Çünkü siz ol-mamanız gereken yerde oluyordunuz. Bulunmamanız gereken konumda bulunuyordunuz. Kendinizi Rabbinize kulluk makamından uzaklaştırıp küfür ortamında, şirk ortamında tutarak kendi kendinize zulmediyordunuz. Dinlemeniz gereken makamı dinlemeyip, dinlenmemesi gereken makamı dinliyordunuz. Secde etmeniz gereken ma-kama secde etmeyip kendinize, ya da başkalarına secde ediyordunuz. Allah'a değil de başkalarına hamd ediyordunuz. Allah'ı değil de başkalarını dinliyordunuz. Allah yasalarını değil de başkalarının yasalarını uyguluyordunuz. Rahmânın zikrine karşı kör ve sağır kesiliyordunuz. Vahiyle ilgi kurmuyordunuz. Hayat programınızı vahiyden almıyordunuz. Rahmânın sizin için, sizin cennetiniz için, sizin kurtuluşunuz için açtığı rahmet kapılarını kapatıyordunuz. Haydi şimdi bu yaptıklarınıza karşılık tadın bakalım Allah'ın azabını! denilecek.

23. "Doğrusu Allah, inanıp yararlı iş işleyenleri, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar. Orada altın bilezikler ve inciler takınırlar. Oradaki elbiseleri de ipektendir."

Allah'ın istediği gibi iman edip sâlih ameller işleyenler için ze-minlerinden bal, şarap, su ve süt ırmaklarının akıp gittiği cennetler vardır. Onların taht-ı tasarruflarında ırmaklar akar durur. Cehennemliklerin ateşten elbiselerine karşılık onların elbiseleri ipektendir. Altından takılar, bilezikler ve inciler vardır onlar için.

Bakın işte yine bir durum değerlendirmesi. Bir tarafta Allah'a düşman olanlar, Allah'la savaşa tutuşanlar, diğer tarafta Allah'a Allah'ın istediği gibi iman edip hayatlarını bu imanlarıyla düzenleyenler. İman kaynaklı, sâlih ameller peşinde bir dünya yaşayanlar. Şimdi bir onların hayatına bakın, bir de bunların. Bir onların cehennemini görün, bir de bunların cennetini ve tercihinizi güzel yapın. Şu anda hayattayız ve her iki taraftan birini tercih hakkı elimizdedir. Şu anda iki yere de gitme imkânına sahibiz. Ve işte bizim için cennetten razı olan Rabbimiz rahmeti gereği bizi bu âyetleriyle uyarıyor. âdeta bizi cehennemden kırbaçlayıp cennete zorluyor.

Bakın işte görüyoruz buraya kadar bazen bizi cehennemle korkutuyor, bazen de cennetle sevindiriyor. Hem korkutarak, hem müjdeleyerek bizi dengede tutuyor Rabbimiz. İşte böyle bir durumda ya sadece Allah'a kul köle oluruz, sadece O'nu dinleriz, sadece O'nu hesaba katarız, sadece O'nun istediği gibi yaşarız, kendimizi sadece O'na beğendirmenin, O'nu memnun etmenin kavgasını veririz, sadece O'na secde ederiz, sadece O'nun önünde boyun bükeriz ve sonunda cennete gideriz. Tüm diğer mahlukâtla birlikte boyunlarımız-daki kulluk ipinin ucunu O'nun eline verir, O'nun çektiği yere gider, O'ndan yana bir tercihte bulunur sonunda cennete gideriz, ya da ötekiler gibi bir hayat yaşar cehenneme gideriz. Bu şu anda bizim elimizdedir. Bakın tercihlerini Allah'tan ve Allah'ın cennetinden yana kullananların özellikleri şöyleymiş:

24. "Bu kimseler, sözün güzelini işitecek duruma ulaştırılırmışlar, övülmeye lâyık olan Allah'ın yoluna eriştirilmişlerdir."

Onlar sözün en güzeline tabi olurlar. Sözün en güzelini işi-tecek ve ona tabi olacak duruma eriştirilmişlerdir onlar. Evet onlar sözün en güzeli olan Elhamdülillah, sübhanallah, Lâ ilâhe illallah, Al-lahu Ekber gibi tamamen Rablerini yüceltecek, Rablerine hamd ede-cek, Rablerine teslimiyeti gündeme getirecek, Rablerinin İlahlığını ilân edecek, rubûbiyetin, güç ve kudretin, egemenliğin sadece Rablerine ait olduğunu haykıracak sözlere iletilmişlerdir.

Veya onlar Rableri tarafından kendilerine bildirilen bu sözleri söyleyerek kendileri de yüceltilmişlerdir. Şereflerin en yücesine erdirilmişlerdir. Dillerini, yollarını çok yüce olan Hamîd'in yoluna doğru iletilmişlerdir. Hamîd olan Allah'ın hamdıyla kendileri de yücelmişler, övülmüşler, övgüye lâyık hale getirilmişlerdir. Dünyada böylece güzel bir hayat yaşamışlar, güzel bir ölümle ölmüşler ve güzel bir cennete ulaşmışlardır. Elhamdülillah! Rabbim bizleri de onlardan eylesin inşallah. Aman bizi şunlardan eyleme ya Rabbi:

25. "Doğrusu inkâr edenleri, Allah yolundan, yerli ve yolcu bütün insanlar için eşit kılınan Mescid-i Haramdan alıkoyanları ve orada zulüm ile yanlış yola saptırmak isteyeni, can yakıcı bir azaba uğratırız."

Ama kâfirler, örtenler, fıtratlarını örtenler, fıtratlarını açığa çıkaracak Allah âyetlerini örtüp örtbas edenler, hidâyeti örtenler, tevhidi örtenler. Kendileri örtüp kâfir oldukları gibi başkalarını da saptırıp kâfirleştirmeye çalışanlar, kendileri Allah safında, Allah tarafında olmadıkları gibi başkalarının da müslümanlıklarına, Allah'a kul olup O'nun dinini yaşamalarına engel olmaya çalışanlar, kendileri Cehennemi hak ettikleri gibi başkalarının da cennetine engel

olup kendi cehen-nemlerine gitmelerine sebep olanlar, insanları Mescid-i Haramdan uzaklaştırmaya çalışanlar, mescitleri kapatmaya sa'yedenler, mescitlerde Allah talimatları yerine kendi talimatlarını gündeme getirerek, oralarda yalnız Allah yüceltilmeliyken, sadece Allah'ın zikri geçerli olmalıyken oraları gasp ederek buna izin vermeyenler var ya: onlara acıklı bir azabı tattırırız diyor Rabbimiz.

Evet gerek Mescid-i Haram, gerekse diğer mescitlerde, ge-rekse tüm arz mescidinde Allah kullarını Allah'ın istediği müslüman-ca bir hayat yaşamaktan engelleyenler, yasaklar koyanlar, zulme-denler için acıklı bir azap vardır. İnsanların din özgürlüklerini, ibadet özgürlüklerini yok etmeye çalışan, yeryüzünde Allah'ın tüm insanlık için eşit kullanım hakkı tanıdığı mescitlerde, arz mescidinde gasıpça, zalimce bir tavır sergileyenlere, mescitlerde, arzda Allahu Ekber sözüne, en büyük Allah sözüne tahammül edemeyerek insanları kendi büyüklüklerine çağıranlar, Allah kullarının Allah yasalarının uygulamalarına izin vermeyerek onları kendi yasalarına kulluğa çağıran kâfirlere korkunç bir azap vardır buyurulduktan sonra şimdi de hacla karşı karşıya getiriliyoruz:

26. "Hani Biz İbrahim'e Kâbe'nin yerini belirtip hazırladığımız zaman şöyle emretmiştik: "Bana hiçbir şeyi ortak koşma; tavaf edenler, orada kıyama duranlar, rüku edenler ve secdeye varanlar için Evimi temiz tut" diye İbrahim Kabe'nin yerine yerleştirmiştik."

Hatırlayın, hani biz İbrahim'e beytin yerini bildirip orasını hazır hale getirmiştik. Ona beytin yerini, temellerini göstermiş, Ona Onu teslim etmiş ve Onu inşa etmesi için Ona emir vermiştik, izin vermiştik ve demiştik ki: Ey İbrahim! Bana hiçbir şeyi ortak koşma! 24 saatlik hayatının tümünde, gecende ve gündüzünde, malında ve çocuklarında, almanda ve vermende, küsmende ve sevmende, savaşında ve barışında, nikahında ve talâkında, giyiminde ve kuşamında sadece Beni dinle! Sadece bana kul ol ve Bana başkalarını asla ortak etme! Tavaf edenler, kıyama duranlar veya Mekke'de ikâmet edenler, rüku edenler ve secdeye varanlar için, yâni namaz kılanlar için evimi maddi ve manevi her tür pisliklerden temiz tut! diye emretmiştik.

Mekke İbrahim (as) için hicret yurduydu. İbrahim (as) Kudüs'te yaşıyordu. Kitabımızın başka sûrelerinde anlatıldığı gibi atamız babası ve kavmiyle verdiği çetin bir kavganın sonunda öz vatanı olan Kudüs'ten Mekke'ye hicret etti. Karısı ve oğlu İsmail'i orada bıraktı ve geri döndü. Sonra tekrar Mekke'ye döndü ve oğlu İsmail ile birlikte Kabe'yi inşa ediyordu. Yıllar önce Adem atamızın bina ettiği özgürlük beldesindeki, emin beldedeki özgürlük evini şimdi İbrahim (a.s) inşa ediyordu. Ve Rabbimiz tarafından kendisine bu

evin temizlenmesi, temiz tutulması emrediliyordu. Namaz kılanlar için beytimi temiz tutun diye emir vermiştik Ona.

Evet Allah beytinin ilk görevlileri iki Allah elçisiydi. Beyti onlar temizleyecekler, beyte hizmetçi onlar olacaktı. Çünkü beyt Allah'ın beytiydi ve bu beyte gelenler de Allah misafirleriydi. Ve bu Allah evi temiz tutulacaktı. Peki neden temizlenecekti Allah evi? Putlardan, putların egemenliğinden, küfürden, şirkten, orada Allah'tan başkalarının yüceltilmesinden, orada Allah'tan başkalarının talimatlarının zik-redilmesinden. Orada sadece Allah'ın adı zikredilecek ve yüceltilecekti. Orada sadece Allah yasaları geçerli olacaktı. Orada Allah'tan başkalarına yer olmayacaktı. Orada Tâğutlara yer olmayacaktı. Tabii Rabbimiz burada bize bunu anlatırken bizlerin de Allah evlerini temiz tutmamızı istiyor. Tüm arz mescidini temizlememizi, küfrün şirkin eserlerini yok etmemizi, tüm arz mescidinde sadece Allah'ın arzularını hakim kılmamızı istiyor. Bir ömür boyu putlarla, put sistemleriyle savaşan atamız İbrahim gündeme getirilerek bizim de Onun yolunda olmamız isteniyor.

27. "İnsanları hacca çağır; yürüyerek veya binekler üstünde uzak yollardan sana gelsinler."

Evet ey İbrahim! İnsanları hacca dâvet et! İnsanları hacca çağır ki yaya yürüyerek veya binitler üzerinde uzak yollardan sana gelsinler. Yürüyerek ve her türlü binitler üzerinde ta uzak yerlerden, uzak yollardan, uzak ülkelerden sana gelsinler. Kabe'ye gelsinler, haram beldeye, emin beldeye, özgürlük yurduna gelsinler. Rabbi-mizden aldığı bu emirle İbrahim ve İsmail (as) lar Kabe'yi, haccı in-sanlara duyurdular. İnsanları hacca çağırdılar. Allah kullarını Allah'ın beytine çağırdılar ve Rablerinin bu dâvetini alan insanlar gerek yaya, gerek binitler üzerinde Allah'ın beytine koşar oldular.

28. "Ta ki kendi menfaatlerine şahit olsunlar; Allah'ın onlara rızk olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederken O'nun adını ansınlar. Siz de bunlardan yiyin, çaresiz kalmış yoksulu da doyurun."

Gelsinler ve orada kendileri için hazırlanmış olan menfaatleri görsünler, onlara şahit olsunlar. Peki ne vardı orada? Hangi menfaatler var? Nelere şahit olacağız orada? Allah'ın beyyin âyetleri vardır. Apaçık âyetler, apaçık deliller vardır. Eğer insanlar görmemek için kaçıp saklanmazlarsa orada da beyyinat âyetlerle karşı karşıya geleceklerdir. Nereye bakarlarsa baksınlar, dağları âyettir, Hıra âyettir, Sevr âyettir, Arafat âyettir, Mina, Müzdelife, Meş'ar, Safa, Merve bunların hepsi Allah'ın birer âyetidir. Hem de gün kadar açık, beyyin âyetlerdir bunlar. Her bireri insanın elinden tutup Allah'a götürecektir. Bütün bu bölgeler âyât beyyinât bölgelerdir. Seması öyle, arzı öyle, kendisi öyle, Safa'sı öyle, Merve'si öyle, Sa'yi öyle, Zemzemi öyle, her şeyiyle apaçık beyyinât âyât vardır orada.

Yâni Allah’ı tanıtan, Rabbi tanıtan, İlahı tanıtan, bu İlahın dün-yaya ilişkin kanunlarını tanıtan, düzenini, nizamını tanıtan âyetler var-dır, açılmış, açımlanmış âyetlerdir bunlar. Yâni herkesin anlayabileceği dilden terennüm edip duran âyetler. Ya da insanın gözüne, kulağına, kalbine hitap edip duran âyetler vardır orada. Rabbimiz kullarını bu tür âyetleriyle menfaatlendirmek istiyor.

Orada Allah’ın adını yüceltsinler. Belli günlerde Allah’ın adını ansınlar. Belli günlerde tekbir getirtsinler. Burada anlatılan sayılı günler Zilhiccenin ilk on günü veya Zilhiccenin on bir ve on ikinci günleridir veya Eyyam-ı teşriktir. Teşrik günleridir. Teşrik, yüksek sesle Allah’ı büyüklemek, yüksek sesle tekbir getirmektir. Hac günlerinde Hz. İbrahim’e izafe edilen bu tekbirlerin adına teşrik tekbirleri denir. Arefe günü sabahından başlamak şartıyla kurban bayramının dördüncü günü akşamına kadar tekbir ve zikir günleridir. Evet tekbir getirin, Al-lahu Ekber deyin, en büyük Allah deyin, Allah’ın büyüklüğünü ilân edin. Tekbirlerle Allah’ı zikredin. Mina’da tekbirlerle şeytanları taşlayarak Allah’ı zikredin. İçinizdeki ve dışınızdaki tüm şeytanları telin ederek Allah’ı büyükleyin. Tüm şeytanları, şeytan dostlarını, şeytani sistemleri reddederek hayatın her alanında Allah’ı büyükleyin.

Tabi hayatın her alanında Allah’ı söz sahibi kabul ederek O’nu büyükleyin. Hayata Allah’ı karıştırmamaya çalışan tüm şeytanları reddederek Allah’ı tekbir edin. Mina’da kurbanlarınızı keserek Allah’ı büyükleyin. Malda ve canda Allah’ı söz sahibi kabul ederek Allah için maldan ve candan geçerek Allah’ı tekbir edin, Allah’ı büyükleyin. Mal da, can da senindir Allah’ım! İşte kes dedin kesiyorum! Ver dedin ma-lımı yoluna kurban ediyorum! Yarın inşallah canımı da yoluna fedâ edeceğim! Sen şahit ol ki ben buna hazırım ya Rabbi! diyerek Allah’ı büyükleyin. Yeryüzünde büyüklenen tüm müstekbirleri küçülterek Allah’ı büyükleyin. Allah’ı büyükleyerek zikredin, Allah’ın büyüklüğünü hatırlayın ve hayatınızın sonuna kadar orada anladığınızı unutmayın.

Allah’ın size rızık olarak verdiği hayvanları sahibiniz adına kurban ederken de Allah’ın adını anın. Bismillah diyerek onları kesin. Allah adına kestiğiniz o hayvanların etlerinden yiyin. Onlardan istifade edin. Siz kendiniz istifade ettiğiniz gibi onların etlerinden fakirleri de istifade ettirin. Bütün bunları gerçekleştirmek için sizi oraya çağırıyor Allah.

29. “Sonra kirlerini giderip temizlensinler. Adaklarını yerine getirsinler. Kâbe’yi tavaf etsinler.”

Sonra kirlerini gidersinler, tertemiz temizlensinler. Bir ömür boyu işledikleri günahlarından, islerinden, paslarından arınsınlar, analarından

doğdukları gündeki gibi tertemiz bir duruma gelsinler. Tüm günahlarını döksünler. Veya hac bittikten sonra tırnaklarını, saçlarını, sakallarını, bıyıklarını vs temizlesinler. Adaklarını, nezirlerini yerine getirsinler. Yâni hac esnasında hangi vecibeleri yerine getirmeleri gerekiyorsa veya hac esnasında neleri yapmayı nezretmişlerse, hangi hayırlı amelleri yapmaya söz vermişlerse onları yerine getirsinler ve O Beyt-i Atik'i, O en antik, en eski evi, O Allah evini tavaf etsinler. Yâni hac için ihramdan çıkmadan evvel Beyt-i Atik'i ziyaret tavafını yapsınlar. Çünkü Âl-i İmrân sûresinin beyanıyla yeryüzünde ilk inşa edilen ev Allah evidir.

"Doğrusu insanlar için ilk kurulan ev, Mekke'de, dünyalar için mübarek ve doğru yol gösteren Kabe'dir."
(Âl-i İmrân 96)

Atik; özgürlük evi anlamına gelmektedir. Rasulullah efendimizin bir hadisinde böylece anlatılır.

Evet Rabbimiz kullarını hacca çağırıyor. Âl-i İmrân sûresinin beyanıyla:

"Oraya yol bulabilen insana, Allah için Kâbe'yi haccetmesi gereklidir."
(Âl-i İmrân 97)

Gücü yetenleri, oraya yol bulabilenleri beytini hacca çağırıyor. Kullarının orada hidâyet bulmalarını istiyor. Kullarına orada ömürlerinin sonuna kadar unutmayacakları tüm hayatlarında uygulayacakları bir kulluk maketi göstermek istiyor. Onları izzet ve şerefe ulaştırmak istiyor. Ümmet bilincine erdirmek istiyor. Gücü yeten herkesi evine çağırıyor. Peki gücü yeten kim?

1: Efendim henüz zengin değiliz, hele bir zenginleyelim de öyle gidelim diyenler. Ne zaman zenginleyecekler bu adamlar? Bir dükkan, ikinci dükkan, bir ev, ikinci ev, bir milyon, yüz milyon, beş milyar ama hâlâ adam zengin olamıyor. Ne kadar fırsat vermiş Allah kendilerine de; hâlâ bu adamlar fırsat bekliyorlar. Hele bir zenginleşelim de ondan sonra Allah için haccedelim diyorlar.

2: Kimisi de diyor ki efendim henüz rüyamızda çağrılmadık, inşallah çağrılırsak biz de gideriz. Eh yıllar önce Hz İbrahim'e demiş ki Allah: Ey İbrahim çağır bu insanları hacca. Çağırmış İbrahim (as). Ondan sonra Rasulullah efendimiz çağırmış. Şu anda ben çağırıyorum. Daha kimin çağırmasını bekliyorsunuz yahu? Allah imkân verdi, iman verdi, duyurdu bu insanlara. Bazen belalar gönderip ikazlarda da bulundu, ama kimileri hâlâ dâvetiye bekliyorlar. Hani bir âyet vardı: İnandık dedikten sonra deneneceksiniz diyordu Rabbimiz. İman iddiasında bulunduğunuz her konuda mutlaka size bir denenme

gelecektir. Ciddi mi inandınız? Yoksa cıvık mı inandınız? bunun açığa çıkarılması için o konuda Allah size imkân verecek ve sizi deneyecek diyordu. İşte galiba Allah'la aldatılmak budur ki en çetin aldatılmadır, aldanmadır bu.

3: Üçüncü bir grup müslüman da Rabbinin bu emrini duyar duymaz hemen icabet ediyorlar. Her tür vasıtalarla Allah'ın dâvetine, İbrahim (as)'ın çağrısına koşuyorlar. İstikrarlı bir hayata, emin bir beldeye, emin bir hayata koşuyorlar. Kimisi Çin'den, kimisi Avustural-ya'dan, kimisi siyah, kimisi beyaz İbrahim'in dâvetine koşuyorlar. Orada özgürlük evinin avlusunda toplanıyorlar ve hepsi aynı şeyleri düşünüyorlar, hepsi aynı şeyleri görüyorlar ve hepsi aynı şeyleri söy-lüyorlar. Hepsinin söylediği tek sözdür. Allahu Ekber! Allahu Ekber! Allahu Ekber! Hepsi de Allah'ı büyüklüyorlar. Asyalısı da, Avrupalısı da, beyazı da, siyahı da, zengini de, fakiri de, kadını da, erkeği de aynı giysiler içinde mahşeri bir ortamı andırmaktadırlar. İşte böyle:

30. "İşte böyle. Kim Allah'ın yasaklarına saygı gösterirse, bu Rabbinin katında kendi iyiliğindendir. (Haram olduğu) size okunanlar dışında kalan hayvanlar, size helâl kılındı. O halde pis putlardan sakının; yalan sözden kaçının."

İşte böyle kim Allah'ın haramlarını, Allah'ın sembollerini, Al-lah'ın yasalarını büyükler, onlara karşı saygılı davranırsa Allah ka-tında iyiler, hayırlılar onlardır. Evet Allah'ın yerine getirilmesini iste-diği emirlerini yerine getirenler, haccın menasikine riâyet edenler, Allah'ın her tür hudutlarını koruyanlar, Allah'ı hatırlatan, Allah'a kulluğu çağrıştıran her türlü Allah işaretlerini, Allah sembollerini korumadan yana tavır alanlar hayırlılardır diyor Rabbimiz.

Size haklarında yasaklar okunan hayvanların dışındakiler de helâl kılındı. Bu haklarında yasaklıkları okunanlar konusu En'âm sû-resinde anlatılıyordu:

"Ey Muhammed! De ki: "Bana vahy olunanda, leş, akıtılmış kan, domuz eti ki pistir ve günah işlenerek Allah'tan başkası adına kesilen hayvandan başkasını yemenin haram olduğuna dair bir emir bulamıyorum; fakat darda kalan, başkasının payına el uzatmamak ve zaruret miktarını aşmamak üzere bunlardan da yiyebilir. "Doğrusu Rabbin bağışlar ve merhamet eder."
(En'âm 145)

İşte burada sayılanların dışındaki hayvanlar size helâl kılınmıştır. Böylece haram helâl yasalarını belirleme konusunda Allah'ı söz sahibi kabul etmeyerek kendi kendilerine haram helâl belirleme-ye kalkışanlara cevap veriliyordu. Ve deniliyordu ki o halde pis putlar-dan sakının. Allah'a iftira ettiren, Allah'ı diskalifiye ederek hayatınıza haram helâk koyanlardan, Allah berisinde yasa

belirleyenlerden, Allah’a şirk koşturanlardan, hayat konusunda, hayat programı konusunda yalan söyleyenlerden uzak durun. Ne putlarla, ne putçularla, ne put sistemleriyle ilginiz alâkanız olmasın. Az evvel Allah’ın saydığı maddi pisliklerden temizlenip arındığınız gibi, put ve putçuluk gibi manevi pisliklere de bulaşmayın.

Bir de kötü sözden, yalan sözden de sakının. Kendiniz asla yalan söz söylemediğiniz gibi, yalan sözlere de asla değer verip iti-bara almayın. Allah’ın haram helâl koyma yetkisini reddedip kendi-lerinin bu konuda yetkili olduklarını söyleyenlerin yalanlarına asla inanmayın. Allah’ın hayat programını, Allah’ın yasalarını reddedip kendi yasalarını size empoze etmeye çalışan yalancılara asla inanıp değer vermeyin. Allah’ın haramlarını helâl, helâllerini de haram sayan yalancıların sözlerine asla kanmayın. Küfür şirkin dayanak noktası olan yalanlara asla inanmayın.
31. “Allah'a ortak koşmaksızın O’na yönelerek pis putlardan kaçının, yalan sözden de çekinin. Allah'a ortak koşan kimse, gökten düşüp de kuşların kaptığı veya rüzgarın bir uçuruma attığı şeye benzer.”

Bırakın o yalancıları, bırakın o putları, putçuları, put sistemlerini de sizler Allah için hayat yaşayan Hanifler olun. Aman ha, sizin fıtratlarınız bozulmasın. Müslümanca hayatınız, inancınız bozulma-sın. Şirkten uzak durun. Hayatınıza Allah’tan başkalarını karıştırma-yın. Hayatı parçalamayın. Hayatınızın bazı bölümlerinde Allah’ı, öteki bölümlerinde başkalarını dinleyerek şirke düşmeyin. Kâbe’nin Rabbi Allah’tır ama kılık kıyafetin Rabbi başkalarıdır diyerek, namaz konusunda Allah’ı dinleyelim, ama hukuk konusunda başkaları söz sahibidir diyerek şirke düşmeyin. Hayatın her alanında Allah’ı dinleyen, hayatı tümüyle Allah’a kulluk olarak değerlendiren samimi müslümanlar olun.

Unutmayın ki kim Allah’a şirk koşarsa, sanki gökten düşüyor da kuşlar onu kapıp parçalıyorlar, yahut sanki rüzgar onu almış uçsuz bucaksız uçurumlara parçalamaya götürüyormuş gibi bir durumdadır. Evet işte müşrikin dünyadaki hali, psikolojisi budur. Arkadaşlar insan fıtratında tevhid vardır. Kim ki tevhidi terk eder, sadece Allah’a kulluğu terk eder, hayatı parçalar, kulluğu parçalar, bir bölümünde Allah’a, öteki bölümünde başkalarına kulluk yapmaya başlar, hayatında Allah’a yetki sınırlaması getirir, Allah hayatın tümüne karışmamalıdır diyerek bazı işlerine Allah’ı karıştırmamaya çalışır, bu işleri sen bilmezsin ya Rabbi demeye kalkışırsa işte böyle bir adamın dünya hayatındaki halet-i ruhiyesini haber veriyor Rabbimiz.

Böyle bir müşrikin durumu aynen şuna benzer: Bir adam düşünün ki gökten yere doğru düşüyor. O yere doğru, aşağıya, aşağı-lığa doğru yuvarlanırken büyük büyük kuşlar onu ayağından, başından yakalayıp parçalıyor. Rüzgarlar da onu alıp paramparça etmek için uçurumlara sürüklüyor.

İşte dünyada müşrikin yaşadığı hayat bu-dur. Her an bu ıstırabı, bu azabı, bu işkenceyi, bu ölümü yaşamaktadır müşrik.

Öyle değil mi? Bir insan düşünün ki yaratıcısını tanımıyor. Yaratıcısını, sahibini reddediyor, sahibine secde etmiyor. Böyle yaşa-yabilir mi? Bu durumda mutlu olabilir mi? İşte bunun içindir ki müşrik insan ne hatırlamak ister, ne de kendisine yaratıcısını, sahibini, Rab-bini birilerinin hatırlatmasına tahammül edebilir. Allah'ı, âhireti, cenneti, cehennemi, hesabı, kitabı, azabı, ikabı duydukça adam hafakanlar geçirmektedir. Sürekli bir düşüş, bir aşağılanış yaşamaktadır müşrik. Sürekli gökyüzünden düşüyormuş gibi, insanlık şerefini kaybediyormuş gibi bir hayat yaşar. Kuşların pençesinde, rüzgarların pençesinde, çeşitli soruların, çeşitli düşüncelerin pençesinde, çözümsüzlüklerin girdabında parçalanıyormuş gibi bir hayat yaşar.

Evet müşrik sadece Allah'a kulluğu, sadece Allah'a itaati bı-rakıp ta başkalarına da kulluğa yönelince elbette birilerinin iştahını celbedecek ve onu kapmak için harekete geçenler olacaktır. Onu kendisine kul köle edinmek isteyenler olacaktır. Tâğutlar, şeytanlar, nefis, arzuları onu yakalayıp işini bitireceklerdir.

Allah'a kulluktan kaçan böyle müşriklerin başına kuzgun gibi tâğutlar çöker ve zorlamayla, dayatmayla, hile ve aldatmalarla onları her taraflarından kıskıvrak bağlarlar, ağlarına düşürürler onları, yularlarını ellerine alırlar ve kendilerine kul köle ederler. Onları imandan, İslâm'dan, Allah'a kulluktan yaratılışlarından, fıtratlarından, insanlıklarından, doğru yoldan çıkarıp karanlıklara, küfre, inkâra, ilhada sürüklerler. Gidilmeyecek yollara götürürler onları. Peşlerine taktıkları kullarını belaların kucağına taşırlar. Hayatlarını paramparça ederler. İşte görüyoruz bu adamlar güya Allah'a kulluktan kaçarken bu defa tâ-ğutların kulu kölesi olurlar. Allah'a kulluktan kaçan kişi binlerce tâ-ğut'un kulu olur. Bir tek Allah'a kulluktan kaçarken pek çok tâğutlara kulluğa razı olurlar. Şeytanın kulu, nefsinin kulu, karısının, babasının, anasının, çocuklarının, akrabalarının, kavminin, kabilesinin, milletinin, devletinin, politik ve dini liderlerinin, ağasının, patronunun, çevresinin, âdetlerin, törelerin, modanın ve daha yüzlerce tâğutların kulu kölesi durumuna düşecektir.

Yâni güya bir tek Allah'a kulluktan kurtulup özgürlüğe kavuşacaklarını zanneden bu insanlar boyunlarına pek çok varlığın kulluk iplerini takmışlar ve onların çektikleri yere gitmek zorunda kalmışlardır. Hepsini aynı anda razı etmek zorunda kalmışlar, kalpleri parça parça olmuş, burunlarına vurulmadık zincir kalmamış, zillet ve meskenetin esfeline düşmek zorunda kalmışlardır.

32. "Bu böyledir; kişinin Allah'ın nişanelerine hürmet göstermesi, kalplerin Allah'a karşı gelmesinden sakınmasındandır."

İşte böyle kim Allah'ın şiarlarını, Allah'ın sembollerini, Kâbe'yi, Haccı, Arafat'ı, Mina'yı, Müzdelife'yi, Safa'yı, Merve'yi, Cumayı, Bayramı, namazı, Allah'ın istediği hayatı, Allah'ın istediği kulluk birimlerini korursa, onları ihya etmeden, onları yüceltmeden yana bir tavır alırsa, işte bu kalplerin takvasıdır. İşte kalpler böylece takvaya ulaşacaktır. Evet işte takvanın işareti, takvanın göstergesidir budur. Kim bu Allah sembollerine, bu Allah işaretlerine saygılı olursa bu onun kalbinde takva olduğunu gösterir. Bu Allah âyetlerine, Allah nişanelerine, görülünce Allah'ın hatırlanacağı bu Allah sembollerine saygılı olmayanların da kalplerinde takvanın olmadığı anlaşılacaktır.

33. "Bu nişanelerde sizin için belli bir süreye kadar faydalar vardır. Sonra bunlar Beyt-i Atikte, Kâbe'de son bulurlar."

İyi bilin ki o âyetlerde, o nişanelerde sizin için belli bir süreye kadar menfaatler vardır. Allah'ın şiarlarından kurban ve kurbanlıklar gündeme geldi. Öyleyse şunu anlayacağız: Belli bir süreye kadar o hayvanların sütünden, yününden, hizmetinden istifade etmeniz, menfaatlenmeniz vardır deniyor. Yâni bu kurbanlık hayvanlardan is-tifa edilemez şeklindeki bir yanlış anlaşılma da böylece düzeltilmiş oluyordu. Çünkü Araplar bu hayvanlardan hiçbir sûrette istifade edilemeyeceğine inanıyorlardı. Buradaki belli bir süreden kasıt ta hayvanın kurban edileceği zamana kadar demektir. Sonra onların varacakları yer de; Beyt-i Atiktir, Kâbe'dir.

34,35. "Her ümmet için, Allah'ın kendisine rızk olarak verdiği kurbanlık hayvanların üzerine O'nun adını anarak kurban kesmeyi meşru kıldık. Sizin İlâhınız tek bir İlâh'tır, O'na teslim olun. Ey Muhammed! Allah anıldığı zaman kalpleri titreyen, başlarına gelene sabreden, namaz kılan, kendilerine verdiğimiz rızıktan sarf eden ve Allah'a gönül vermiş olan kimselere müjde et."

Biz her bir ümmet için bir kurban şekli, ya da bir ibadet yasası belirledik. Kendilerine şeriat gönderdiğimiz her bir peygamber ve her bir ümmet için kan akıtmayı, kurban kesmeyi meşru kıldık. Yâni kurban kesmek tüm ümmetler için Allah'a kulluğun bir göstergesidir. Allah'a iman eden tüm mü'minler malları konusunda Allah'ı söz sahibi bilmelerinin ifadesi olarak, Allah adına kurban keserler. Ama sadece Allah için ve Allah adını anarak keserler. Allah'tan başkaları adına kurban kesmek şirktir. Çünkü sizin İlahınız tek bir İlahtır. Sizin boyunlarınızdaki kulluk ipinin ucu elinde olan, sadece kendisini dinlemeniz, sadece kendisine kulluk etmeniz, sadece kendisini dinlemeniz gereken İlahınız tek bir İlahtır. Tüm peygamberler, değişik dönemlerde gelmiş olsalar da, şeriatlerinde farklılıklar olsa da hepsi de tek bir İlaha kulluk etmişlerdir. Hepsi de sadece Allah adına kurban kesmişler, sadece Allah'ı dinlemişlerdir.

Öyleyse sizler de sadece Ona teslim olun. Her konuda sa-dece tek olan İlaha teslim olun. İradelerinizi, boyunlarınızdaki kulluk iplerini sadece Allah'a teslim edin. Her konuda sadece Allah'ı dinleyin.

Muhbitiyni de müjdele peygamberim. Allah karşısında güç ve bilgi iddiasında bulunmayan, varlık iddiasında, benlik iddiasında bulunmayan, küçülen, tevazu gösteren, varlıklarını Allah'a kulluğa adayan, iradelerini Allah'a teslim ederek O'nun seçimini kendileri için seçim kabul eden, tüm hayatlarını Allah için yaşayan kimseleri sen müjdele peygamberim. Âyetin devamında zaten Rabbimiz bu muh-bitiynin kimler olduğunu, hangi özelliklere sahip olduklarını açıklıyor:

Allah anıldığı zaman kalpleri tir tir titreyenlerdir onlar. Allah'ın zikriyle kalpleri ürperir. Yâni yanlarında Allah zikredildikçe, Allah hatırlatıldıkça, Allah'ın âyetleriyle karşı karşıya geldikçe, Allah'ın âyetleri okundukça, kitabın âyetlerine muttali oldukça o mü'minlerin kalpleri ürperir. Allah'ın büyüklüğü karşısında titrerler, coşarlar, taşarlar, kabına sığmaz hale gelirler. Allah'ın metluv ve meşhûd âyetleriyle engin denizler kadar engin hale gelirler, sükunete ererler, Rablerine karşı saygıyla dolup taşarlar. Sonra yine onlar:

Kendilerine isabet edene, Allah tarafından gönderilenlere, başlarına gelenlere, imtihan sorularına sabrederler. Allah'ın takdirine asla isyan etmezler, karşı gelmezler, Allah'a küsmezler, Allah'a kul-luktan uzaklaşmazlar, her şeye rağmen müslümanca kalmaya çalı-şırlar. Başlarına gelen varlık, yokluk, hastalık, sıkıntı, keder, savaş, yaralanma, ölüm ne olursa olsun, asla onları Rablerine kulluktan alı-koymaz.

Namazlarını ikâme ederler, namazlarını ayağa kaldırırlar. Na-mazı hayatlarına hakim kılarlar, hayata özdeş bir namaz, namaza öz-deş bir hayat yaşarlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden de infak ederler. Kendi evlerine götürdüklerinden müslüman kardeşlerinin evine de götürürler. Mallarını, imkânlarını, bilgilerini kardeşleriyle paylaşmanın kavgasını verirler. Kestikleri kurbanlarından müslüman kardeşlerine ikram ederler.

36. "İşte kurbanlık deve ve sığırları Allah'ın size olan nişanelerinden kıldık. Onlarda sizin için hayır vardır. Bağlı halde keserken üzerlerine Allah'ın adını anın. Yan üstü düşüp ölünce onlardan yiyin, isteyene de istemeyene de verin. Şükredersiniz diye onları böylece sizin buyruğunuza verdik."

Şu iri cüsseli, büyük bedenli develer var ya, sizin için o koskoca develeri Biz şeair kıldık. O develeri sizin için âyet yaptık. Şeriatın belirgin işaretlerinden kıldık o develeri. Allah'ın beytine gönderilen en büyük hediyelerden kılınmıştır o develer. Onda sizin için hayırlar vardır. Onu keseceğiniz zaman Allah'ın adını zikredin. Allah adına kesin onları. Savvâf kesin onları. Ayakta bir ayağını bağlayın, üç ayağı serbest ayakta iken bismillah Allahuekber diyerek kesin.

Rasulullah böyle kesmiştir, biz de böyle keseceğiz. Sonra yan taraflarına düştükleri zaman da, tamamen hareketsiz kaldıkları zaman da onların etlerinden yiyin. Onların etlerinden muhtaç olanlara da, kanaatkar olanlara da yedirin, ikram edin. İsteyenlere de, iffetinden isteyemeyenlere de yedirin.

Böylece o koskoca develeri size lütfeden Rabbinize bu lü-tuflarından ötürü şükredin, şükür görevinizi yerine getirin. Rabbiniz o develeri, o sığırları sizin için yaratmasaydı, sizin için zelil kılmasaydı, sizin emrinize boyun büktürmeseydi siz nereden onlara hükmedip kesebilecektiniz? Canınıza okurlardı onlar sizin.

Evet onları size musahhar kıldık diyor Rabbimiz. Rableri adına size boyun bükmüş kesmeniz için itirazsız sizin emrinize itaat ediyorlar. Sanki ey sahibim, ben sana Allah adına teslim oluyorum. Ben bu canı sana Allah adına veriyorum dercesine boyun büküyorlar. Öyleyse bizler de onları sadece Allah adına keselim, Allah adına onun etinden Allah kullarına yedirelim ve böylece Rabbimize şükre-delim inşallah.

37. "Bu hayvanların ne etleri ve ne de kanları Allah'a ulaşacaktır. Allah'a ulaşacak olan ancak sizin O' nun için yaptığınız gösterişten uzak amel ve ibadettir. Size doğru yolu gösterdiğinden, Allah'ı yüceltmeniz için onları böylece sizin buyruğunuza vermiştir. Ey Muhammed! İyilik yapanlara müjde et."

Şunu da kesinlikle unutmayın ki bu kurbanlarınızın ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşacak değildir. Allah'ın size hiçbir ihtiyacı yoktur. Lâkin sizin takvanız Allah'a ulaşır. İbadetlerinizin dış formlarına hiç bakmaz Allah. O ibadetleri yaparken taşıdığınız takvalarınıza, Allah için taşıdığınız güzel niyetlerinize bakar.

Evet yaptığınız kulluklara, haclarınıza, kurbanlarınıza, kur-banlarınızdan insanlara yedirmelerinize, namazlarınıza Allah'ın hiç mi hiç ihtiyacı yoktur.

"Rabbin Müstağnî ve rahmet sahibidir. Dilerse, sizi başka bir milletin soyundan getirdiği gibi, sizi yok eder, dilediğini yerinize getirir."
(En'âm 133)

Evet yaptıklarımızın tümünü biz kendimiz için yapıyoruz. Çünkü Allah Ganidir, Allah zengindir. Allah hiç kimseye ve hiç kimsenin amellerine muhtaç

değildir. Ne ibadetlerimize, ne çalışmalarımıza, ne gayretlerimize hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Ne amellerimize, ne kulluklarımıza ne de bize ihtiyacı vardır Allah'ın. Bizi yalnızlığını gidermek veya amellerimizden istifade etmek için de yaratmadı. Dilediği zaman da bizi yok etmeye muktedirdir.

Öyleyse size hakim olan, sizin üzerinize Kahhâr olan Rabbi-nize teslim olup O'nun istediği gibi bir hayat yaşayın. Asla O'nun e-mirlerine isyan içine girmeyin. Haccınızı Allah adına yapın, kurban-larınızı Allah adına kesin. Hayatınızı Allah'ı yüceltme adına değerlendirin. Sadece Allah'a secde edin. Allah adına takvalı olun. Lebbeyk deyin. Buyur ya Rabbi! Emret ya Rabbi! Emrine hazırım ya Rabbi! Diyerek bir hayatı Allah için güzelce değerlendirin. Unutmayın ki sizden Allah'a sadece takvalarınız, teslimiyetleriniz ulaşacaktır.
38. "Allah şüphesiz inananları savunur, çünkü hainleri ve nankörleri hiç sevmez."

Allah iman edenleri korur. Kâfirlere karşı, hainlere karşı Allah mü'min kullarını savunur, müdafaa eder. Onlara karşı hainleri, nankörleri asla savunmaz.

Rasulullah efendimiz beraberindeki müslümanlarla Mekke şirk ortamını terk edip Medine'ye gelir gelmez orada Allah egemenliğinde müslümanca, özgürce bir hayatın temellerini oluşturmaya başlayınca, orada devletini kurunca işte bu âyetlerle ilk savaş işaretleri veriliyordu. Müslümanlara Allah'ın desteğinde oldukları, Allah'ın koruması altında oldukları, kâfirlerin ve müşriklerin de Allah düşmanı oldukları vurgulanarak bir yandan düşmanları hatırlatılırken, diğer yandan da güven ve cesaret kazandırılmaktadır.

Böylece müslümanlara kendilerine savaş açanlara karşı Allah desteğinde savaş izni veriliyordu. Halbuki o zamana kadar savaş yasağı devam ediyordu. O zamana kadar Allah kendilerinden sadece tebliğ, dâvet istiyordu. Kendiniz müslümanca bir hayat yaşayın ve bu imanlarınıza diğer insanları da çağırın deniyordu. Medine'ye hicretle birlikte ensar ve muhacirin arasında bir güç oluşturuldu. Ama tabii Medine'de herkes müslüman değildi. Medine'de müslüman olmayan unsurlar da vardı. Yahudiler ve inanmadıkları halde inanmış görünen münafıklar vardı. Rasulullah efendimiz bunlarla bir anlaşma yaptı. Rasulullah efendimize ve beraberindeki müslümanlara Mekke'de ha-yat hakkı tanımayan, onları Medine'ye hicrete zorlayan Mekkeli müşrikler orada da müslümanları takip etmek ve onlara rahat vermemek niyetindeydiler.

İşte böyle bir ortamda Rabbimiz zulme uğradıkları için onları savaşa hazırlıyor ve savaş izni veriyordu. Açıkça mü'minlere karşı desteğini de böylece ortaya koyuyordu. Ben sizinle beraberim. Sizler benim desteğimdesiniz diyordu.

Çünkü mü'minler bütün yeryüzü insanlığının inanç ve ibadet hürriyetini teminat altına almak için hareket etmekteydiler. Ayrıca karşılarındaki azgınlar da tümüyle zulmün içindeydiler, zalimdiler. Hem kendilerine karşı zalimdiler hem de başkalarına karşı zalimdiler. Bu durumda Cenâb-ı Hak bu âyetiyle açıkça mü'minleri savunduğunu garanti etmektedir. Burada aklımıza bir soru geliyor. Madem ki Allah mü'minleri savunacaktır, savunacağını garanti ediyor. Hal böyle olunca acaba neden onlara bu cihat emri gelmektedir? Neden savaşa katılarak ölümle, yaralanma ile, çeşitli sıkıntılarla karşı karşıya gelmeleri istenmektedir? Halbuki netice belli olduğuna göre Rabbimiz onları hiç yormadan, üzmeden, acı çektirmeden, ölmeden, öldürmeden neticeyi gerçekleştiriverseydi olmaz mıydı? Bütün bunların hikmeti nedir acaba? Bütün bu sorulara verilebilecek bir tek cevap vardır, o da Cenâb-ı Hakkın yüce hikmetidir. Bizimse o hikmetten kavrayabildiğimiz ancak çok az bir kısımdır.

39. "Haksızlığa uğratılarak kendilerine savaş açılan kimselerin karşı koyup savaşmalarına izin verilmiştir. Allah onlara yardım etmeğe elbette Kadirdir."

Onlar ki zulme uğradılar. Onlar ki zulmen vatanlarından çı-karıldılar. Onlar ki öz yurtlarında suçlu kabul edildiler. Onlar ki ülkelerinde kendilerine hayat hakkı tanımadılar. Peki suçları neydi bu müs-lümanların da kâfirleri, müşrikleri bu kadar kızdırdılar? Bu müslü-manların bir tek suçları vardı. O da Allah'a inanmak, peygambere inanmak ve Rabbimiz Allah demek. Biz Allah'a inandık, hayatımızı O'nun adına ve O'nun belirlediği şekilde yaşayacağız dediler. Koskoca bir dünya üzerinde onların varlığından rahatsız olan, onların müs-lümanca bir hayat yaşamalarından ürken, onlara özgürce bir hayat hakkı tanımayan kâfirler, müşrikler onların Rabbimiz Allah demelerine dayanamadılar. Hazmedemediler böyle imana bağlı bir hayatı. Reddettiler imanı ve imansızlığın kavgasına giriştiler.

Küfrün, şirkin karakteridir bu. Küfür hiçbir zaman imana ta-hammül edemez. Tarih boyunca bu hep böyle olmuştur. İman cephesi kendileriyle bir savaşa girişmese bile küfür imana savaş açar. Bakın ilk dönemler müslümanların onlarla savaşacak hiçbir gücü yoktu. Müslümanların topluma egemen olma, topluma hükmetme, toplumda söz sahibi olma gibi bir iddiaları da, imkânları da yoktu. Sadece Allah'a ve elçisine iman ediyorlar, Rablerinden gelen vahyi dinliyorlar, Allah ve Resûlünün kendilerinden istediklerini amele dönüştürüyorlar. Vahyin, imanın gereği neyse evlerinde onu icra ediyorlar. Allah vahyini kendilerine ve evlerindekilere gündem yapıyorlar. Allah bilgisiyle bilgileniyorlar ve bu bilgi istikâmetinde bir hayat yaşamaya çalışıyorlardı.

Halbuki o bölgenin egemenleri, toplumda söz sahibi olduklarını iddia edenler onların bu durumlarına gazaplanıyorlar ve nasıl oluyor da bu adamlar bizi dinlemiyorlar? Nasıl oluyor da egemenliği bizden alıp Allah'a veriyorlar?

Nasıl oluyor da bizim gibi inanmıyorlar? Nasıl oluyor da bizim gibi bir hayat yaşamıyorlar? Nasıl oluyor da bizim gibi yiyip içmiyorlar? Nasıl oluyor da bizim gibi giyinip kuşan-mıyorlar? Nasıl oluyor da bizim gibi putlara tapın mıyorlar? Nasıl oluyor da bizim gibi faiz yemiyorlar? Bizim gibi çıplak gezmiyorlar da Al-lah'ın dediği gibi bir hayat yaşıyorlar? Neden bizden farklı yaşıyorlar? Neden bizi dinlemiyorlar da Allah dedikleri bir varlığı dinliyorlar? Diye kendilerinden farklı inanan, farklı düşünen, farklı yaşayan mü'minlere gazaplanıyorlar, bir türlü onların farklılıklarına tahammül edemiyor-lardı. Bir türlü bu müslümanların varlığını kabul edemiyorlardı.

Bugünün kâfirleri de öyle düşünüyorlar değil mi? Tek tip a-dam yetiştirmeye çalışıyorlar? Herkesin kendileri gibi inanmasını, kendileri gibi düşünmesini, kendileri gibi yaşamasını istiyorlar ve ken-dileri gibi olmayanları yok etmeye çalışıyorlar. Kâfir hiç değişmiyor.

Tarihte Nuh (as)'a takındıkları tavırdan itibaren kıyâmete kadar ben müslümanım diyen, benim Rabbim Allah'tır, ben hayatımı Allah adına yaşamak istiyorum diyen her müslümana küfrün tavrı hiç değişmemiştir. Kâfirlerin, müşriklerin gözünde en büyük suç işte bu olmuştur. İşte bakın şu anda yerli ve yabancı kâfirlerin müslümana bakışları öyledir. Müslümanlar dünyada katil değiller, zalim değiller, soyguncu değiller, hırsız değiller, çalıp çırpmıyorlar, kan dökmüyorlar, ırz düşmanlığı, namussuzluk yapmıyorlar. Peki neden sevmiyorlar müslümanları? Nedir bu insanların suçları? Neden potansiyel suçlu görülüyorlar müslümanları bu dünyada? Neden yok edilmeye çalışılıyorlar müslümanlar?

"Allah belasını veresi, o hendek ashabı mü'minleri diri diri a-teşlere attılar. Müslümanları inandıkları dinlerinden döndürmek için onlara işkenceler ettiler. Onları ölümle, ateşle küfür arasında tercihe zorladılar. Müslümanları dinlerinden döndürüp kendileri gibi inanma-ya, kendileri gibi yaşamaya zorladılar. Kendileri gibi kâfir olmadıkları için müslümanları potansiyel suçlu ilân ettiler. Rabbim Allah dedikleri için suçlu kabul ettiler onları. Hayatlarını Allah için yaşamak istediler diye suçladılar. Allah yasalarını kralın yasalarından üstün tuttukları için suçladılar. Allah'ın hatırını egemen kralın hatırından üstün tuttukları için suçladılar. Allah'tan başka egemenlik sahibi varlık kabul etmedikleri için suçladılar. Suçlarının bedeli olarak da onları diri diri içi ateş dolu hendeklere atıp yaktılar."

"Bu inkârcıların, inananlara kızmaları; onların sadece, göklerin ve yerin hükümranlığı kendisinin bulunan ve övülmeğe lâyık ve güçlü olan Allah'a inanmış olmalarındandır. Allah her şeye şahittir." (Bürûc 8,9)

Evet görüyormusunuz suçu? Bunların bütün suçları Allah'a inanmak. İşte en büyük suç budur kâfirin gözünde. Bugün de kâfirlerin gözünde en büyük suç budur. Allah'a iman etmek. Ben müslüma-nım diyen kişi, ben Allah'a iman

ediyorum, ben Allah'ın istediği biçimde yaşamak istiyorum diyen kişi dünyanın en büyük suçlusudur. O mürtecidir ve kesinlikle yok edilmelidir.

Evet işte müslümanlar burada da hicrete zorlanırlarken suçları sadece buydu. Başka bir suçları yoktu. Kitabımızın başka yerlerinde anlatılır. Meselâ Mısır'da müslümanlar Firavun zaliminin zulüm ve işkenceleri altında her şeylerini kaybetmiş, ırzları, namusları yok edilmiş perişan bir vaziyette inlerlerken, nihâyet Firavun onları kurtarmaya gelmiş Allah elçisi Mûsâ (as)'ı öldürmeye teşebbüs edince o ana kadar imanını gizlemiş bir mü'min kişinin o anda ileri atılıp söylediği bir söz vardır. Peygamberi müdafaa etmeye çalışan, peygambere kendisini siper yapmaya atılan o yiğit adına Rabbimizin indirdiği Mü'-min sûresi o sözü şöyle ortaya koyar:

"Firavun ailesinden olup, imanını gizleyen bir mü'-min adam şöyle dedi: Siz bir adamı "Rabbim Allah'tır" diyor diye öldürecek misiniz?
(Mü'min 28)

Ne yâni şimdi başka hiçbir suçu olmayan, sadece Rabbim Allah diyen bir kimseyi böyle dediği için öldürmek mi istiyorsunuz? sözü de bu gerçeği aynen ifade ediyor. Kâfirlerin tarih boyunca hiç değişmediklerini ortaya koyuyordu. Evet demek ki dünyada iman küfür kavgasının temelinde sadece bir tek gerçeğin yattığını görüyoruz. Rabbim Allah demek ve buna karşı çıkış. Başka hiçbir şey yoktur. Çünkü Mûsâ (as)'ın bundan başka hiçbir suçu yoktu. Ne iktidar derdi vardı, ne ülkeyi ele geçirme kavgası, ne Firavunun saltanatına göz dikme hadisesi vardı. Sadece diyordu ki ben Allah'a inandım. Benim Rabbim Allah'tır. Ben Allah için bir hayat yaşayacağım.

Ve işte aradan yılar geçmiş, Mekke kentinde ben Allah'a inandım, benim Rabbim Allah'tır diyen Muhammed (as)'a ve tercihini ondan yana kullanan beraberindeki bir avuç müslümana dünyalarını dar edip, ülkelerini terk etme kararı verilirken yine tek suç Rabbim Allah demeleriydi. Müslüman olmayan kimselerin gözünde en büyük suç işte budur. Ben Allah'a inanmıyorum, ben Allah'ın Rabliğini kabul et-miyorum, ben kendi kendimin Rabbiyim, ben kendi programımı kendim yaparım, ben hayatımı nasıl yaşayacağımı kendim belirlerim diyen kimselerin gözünde en büyük suç Allaha imandır. Allah'ı değil de kendisi gibi âcizleri Rab kabul eden, benim Rabbim falan falan tâğut-lardır diyen insanlar için en büyük suç ben müslümanım de mektir. Yeryüzünde kâfiri en çok kızdıran gerçek işte bu imandır.

Bundan sonra sırf Rabbim Allah'tır demelerinden başka bir suçları olmayan gariban mü'minlerin ülkelerinden sürülüp hicrete mahkum edilişlerinin ve hemen bu hicretin ardından cihadın gündeminden bahsedilişine şahit olacağız. Hem yüce özelliklere sahip olan peygambere hem de onun şahsında

onun yolunun yolcularına Rab-bimizden teselli ve yardım vaadi gelecek. Kitabımızla beraberliğimizi sürdürüp sûrenin bundan sonraki âyetlerini tanıyabilmek için 11. ciltte buluşmak üzere Allah'a emanet olun. Vel hamdü lillâhi Rabil âlemin.

40. "Onlar haksız yere ve "Rabbimiz Allah'tır" dediler diye yurtlarından çıkarılmışlardır. Allah insanların bir kısmını diğerleriyle savmasaydı, manastırlar, kiliseler, havralar ve içinde Allah'ın adı çok anılan camiler yıkılıp giderdi. Andolsun ki, Allah'a yardım edenlere O'da yardım eder. Doğrusu Allah kuvvetlidir, güçlüdür."

Rabbimiz Allah'tır diyenler, biz Allah'a inandık diyenler, biz ha-yatımızı Allah için yaşamaya karar verdik diyenler haksız yere yurtlarından çıkarıldılar. Halbuki bu insanların hepsi emin idiler, hepsi güve-nilir idiler, hepsi sâdık idiler. Ama Allah bu dünyada mutlak egemenliği hiç kimseye vermiyor. Allah insanlara dünyada sınırsız yetki vermi-yor. Tamam bir şeyler yapabilecek yetkiler veriyor ama bu yetkiler ge-çici ve sınırlıdır. Sonsuza dek sürecek bir yetki değildir bu. Kâfirler Al-lah'ın kendilerine imtihan konusu olarak verdiği bu kısıtlı yetkileriyle müslümanlara zulmetmeye, onlara hayat hakkı tanımamaya çalışıyorlar. Lâkin Allah kısa bir süre sonra bu yetkilerini alıveriyor. Bakın işte âyet-i kerîmenin devamında Rabbimiz o değişmez yasasını anlatıyor:

Eğer Allah insanların bir kısmını diğerleriyle savmasaydı, eğer Allah insanların bir kısmıyla bir kısmını kontrol edip durdurmasaydı, bir kısmının gücü kuvvetiyle bir kısmının gücünü kuvvetini dengede tutmasaydı, bir kısmıyla bir kısmının zulümlerine, haksızlıklarına dur demeseydi o zaman Manastırlar, Kiliseler, Havralar ve içinde Allah'ın adı çok anılan Camiler yıkılıp giderdi. Harap olup giderdi. Bunların hiç birisi yeryüzünde varlıklarını koruyamaz, işlevleri kalmazdı. Andolsun ki Allah'a yardım edenlere O'da yardım eder. Doğrusu Allah kuvvetlidir, güçlüdür.

Evet eğer Rabbimiz yeryüzünde devletlere, egemen güçlere, devletlere, devlet başkanlarına, toplumlara, zalimlere, despotlara, az-gınlara sınırsız ve süresiz bir yetki verseydi, fırsat verseydi. Eğer onların zulümlerini adillerle, sâlihlerle kırıp defetmeseydi. Adillerle, sâ-lihlerle, mü'minlerle onların boyunlarını kırıp bertaraf etmeseydi o za-limler asla Kiliselere, Havralara, Manastırlara ve Allah'ın adının yü-celtildiği mescitlere hayat hakkı tanımazlardı. Buraları yerle bir ederlerdi. Allah'a kulluk mabetlerini yok ederlerdi. Ama Allah onlara bu ka-dar yetki ve fırsat vermiyor. Yetkilerini

sınırlandırıyor, güçlüleri güçsüzleştiriyor. Ve onlar karşısında zayıfları güçlendiriyor. Mustazaflara kuvvet ve imkân veriyor. Birini alçaltırken diğerini güçlendiriyor. Ve işte böylece bu müesseseler yaşama hakkı buluyor.

Yâni eğer Allah mü'minlere cihadı emretmeseydi, cihada izin vermeseydi, kendi yolunda cihat eden müminlerin desteğinde olmasaydı, onlar eliyle kâfirlerin, zalimlerin boyunlarını kırmasaydı bu kâfirler tüm yeryüzü mabetlerine hakim olurlar ve tümünü harap ederler, Allah kullarına, kulluğa imkân bırakmazlardı.

Öteki mabetler mescitlerden öne alınmış, önce zikredilmiştir. Bunun sebebi anlayabildiğimiz kadarıyla ya bu mabetler mescitlerden daha önce inşa edildiği içindir, ya da yıkılmaya daha lâyık, daha yakın olmaları sebebiyledir. Çünkü buralarda Allah'ın adı Allah'ın istediği gi-bi yüceltilmemektedir. Allah'ın istediği şekilde fonksiyonlarını icra etmemektedirler.

Allah kendisine yardım edenlere mutlaka yardım edecektir. Hâşâ Allah'ın kimsenin yardımına ihtiyacı yoktur. Öyleyse Allah'a yardım Allah'ın dinine yardımdır. Allah'a yardım Allah'ın dininin korun-masına, dinin ayakta tutulmasına yardımdır. Allah'a yardım Allah'ın emir ve yasaklarını, Allah'ın hukukunu korumak demektir. Allah'a yardım Allah'ın emirlerini icra ve nehylerinden kaçınmakla gerçekleşecektir. Allah'a yardım Allah'ın dininin hâkimiyeti adına çalışıp çırpınmakla gerçekleşecektir. Allah'ın dininin hâkimiyeti adına fedâ-i mal ve fedâ-i canla gerçekleşecektir. Allah'a yardım O'nun dini adına cihadı ve şahadeti göze almakla gerçekleşecektir.

Evet Allah kendi dinine sahip çıkan, kendisinin istediği hayata, kendisinin istediği kulluğa sahip çıkan kullarına Allah'ın yardımı mutlaktır. Eğer istiyorsak Rabbimiz tarafından korunmayı, istiyorsak düş-manlarımız karşısında Rabbimizin yardım ve desteğine ve zafere u-laşmayı, o zaman biz de Allah'ın dinine yardım edeceğiz.

Değilse hâşâ Allah'ın bizim yardımımıza asla ihtiyacı yoktur. Çünkü dininin hakim olacağını zaten Allah müjdelemektedir. Ama unutmayalım ki bizlerin kendi lehimize Allah'ın dininin hâkimiyeti adına vereceğimiz yarım hurma, dökeceğimiz bir kaç damla ter ve kan bizim cennet yolunda ayaklarımızın kaymamasına sebep olacaktır. Dünyada galibiyet ve zafere, izzetli bir hayata, âhirette de cennete ulaşmamıza sebep olacaktır. Unutmayalım ki Allah Gavidir, Allah güçlüdür, Allah Azîzdir. Allah kime yardım edip desteklemişse onun mağlup olması asla mümkün değildir.

Evet demek ki Allah'ın kendilerine yardım edeceği kimselerin hangi özellikleri varmış? Allah'ın dinine yardım edip, Allah'ın dinine sahip çıkıp

böylece Allah’ın yardımına ehil hale gelen kimseler kimlermiş? Onların ne gibi özellikleri varmış? Bakın bundan sonraki â-yetinde Rabbimiz onu şöyle anlatır:

41. “Onları biz yeryüzüne yerleştirirsek namaz kılarlar, zekât verirler, uygun olanı emrederler, fenalığı yasak ederler. İşlerin sonucu Allah'a aittir.”

Onlar öyle kimseler ki; yeryüzünde yerleştirdiğimiz zaman, on-ları yeryüzünde egemen kıldığımız zaman, yardımımızla onları arzda iktidar mevkiine getirdiğimiz zaman, kendilerine imkân ve fırsat verdiğimiz zaman, yeryüzünde söz sahibi edip dünya insanlığına yön verir bir konuma getirdiğimiz zaman, yeryüzünde denge unsuru oldukları zaman:

Hemen onlar namazı ikâme ederler. Hemen ilk görevleri olarak, ilk eylemleri olarak namaz ortamı hazırlarlar onlar. Namazın önündeki barikatları temizlerler, namazın önündeki engelleri kaldırırlar. Hayatı namaza endekslerler. Hayata özdeş bir namaz, namaz kaynaklı bir hayat kurarlar. Bedenlerinde Allah’ın söz sahipliğini kabul adına bedenlerini Allah’ın emrine verirler.

Sonra ikinci görev, ikinci eylem olarak onlar zekâtı verirler. Yâni mallarında da Allah’ın söz sahipliğini ortaya korlar. Allah’ın verdiklerini Allah kullarıyla paylaşmaya koşarlar. Malla ilişkilerini o malın sahibi olan Allah’ın istediği gibi ayarlarlar. Malın kazanma ve sarf yerlerini Rablerine sorarak belirlerler. Mala bakışlarını Allah’ın istediği gi-bi tespit ederler. Malları üzerindeki tasarruflarını Allah’ın istediği gibi icra ederek, Allah’ın ver dediği yere vererek mallarını temizlerler. Allah için vermeye alıştırarak, Allah için fedakârlığa alıştırarak nefislerinin cimriliğini temizlerler. Ve mallarını kendileriyle paylaşmaya çalıştıkları çevrelerindeki fakir kardeşlerinin kendilerinin mallarına bakışlarını temizlerler.

Yine sözlerinde, ahitlerinde dururlar o mü’minler. Sözlerine sâdık davranırlar. Gerek Rablerine verdikleri sözlerine, gerekse Allah kullarına verdikleri sözlerine sâdık davranırlar. Emânete ihanet etmezler. Emin ve güvenilir insanlar olurlar. İyiliği emrederler kötülükleri yasaklarlar. Sadece kendilerinin değil, tüm toplumun güzel ve dengeli olmasını sağlarlar. İnsanları cehennemden, cehenneme gidişten ko-ruyup, cennete ulaştırmayı kendilerine en büyük iş, en büyük dert edi-nirler. Toplumda iyilerin, iyiliklerin yaygınlaşıp, kötülüklerin ve kötülerin yok olmasına say ederler. Tüm dünyada huzur ve sükunu sağlarlar. Âhiretten, Allah’ın azabından, Allah’ın sorgulamasından tir tir titrerler. Herkesin, zayıf güçlü, zengin fakir, kadın erkek, çoluk çocuk hakkına-hukukuna riâyet ederler. İnsanların gözleri önünde güzel bir hayat yaşarlar, temiz bir hayat sergilerler. İnsanlara Allah’ın istediği güzel bir hayat yaşamanın esaslarını gösterirler.

Zaten işlerin sonu Allah'a aittir. İşler sonunda Allah'a döndürülecektir. Dünya da Onundur, âhiret de Onundur. Hayat da Onundur, ölüm de O'nundur. Yaratan, yaşatan da O'dur, öldürecek ve sonunda hesaba çekecek de O'dur.

İşte böylece Rabbimizin bu âyetleriyle, bu yol gösterileriyle Rasulullah efendimiz ve beraberindeki müslümanlar Medine'de böyle bir iman, böyle bir teslimiyet, böyle örnek bir hayat sergileyecekler ve tüm dünya insanlığına işte müslümanlık budur. İşte Allah'ın istediği hayat budur diyebilecek bir ortamı hazırladılar. Namazı Allah'ın istediği şekilde ikâme ettiler. Namazı Allah'tan vahiy alma vasıtası yaptılar. Namazı Allah'la diyalog unsuru yaptılar. Namazı hayatın, hayat programının odak noktası yaptılar. Zekâtı; Allah için paylaşmayı, Allah için diğer gamlığı, fedâkârlığı, özveriyi ortaya koydular. Toplumda iyilikleri hakim kıldılar, kötülüklerin kökünü kazıdırlar. Dünyayı cennete çevirdiler. Allah hepsinden razı olsun.

42-44. "Ey Muhammed! Seni yalancı sayıyorlarsa bil ki, onlardan önce Nuh milleti, Âd, Semûd, İbrahim milleti, Lût milleti ve Medyen halkı da peygamberlerini yalancı saymış ve Mûsâ da yalanlanmıştı. Ama Ben, kâfirlere önce mehil verdim, sonra da onları yakalayıverdim. Beni tanımamak nasılmış görsünler."

Peygamberim, eğer seni yalanlarlarsa, senin yolunu, senin imanını, senin teslimiyetini, senin hayat programını yalanlayacak olurlarsa, bilesin ki ilk defa yalanlanan sen değilsin. Senden öncekiler de yalanlandılar, buyurarak tarihi gözlerimizin önüne serer Rabbimiz. İşte tarihte önceki elçilerimi de yalanladılar. Nuh toplumu Nuh (as)'ı yalanladı, Âd kavmi Hud (as)'ı yalanladı, Semûd milleti Sâlih (as)'ı, İb-rahim toplumu İbrahim (as)'ı, Lût milleti Lût (as)'ı, Medyen halkı Şu-ayb (as)'ı yalanladılar. Mûsâ (as) da toplumu tarafından, Firavun ve yandaşları tarafından yalanlanmıştı.

Öyleyse bu genel bir yasadır. Toplumlar atalarından gördükleri hayatı birden bire terk edip Allah elçilerinin çağırdığı hayatı kabul edemiyorlar. Demek ki toplumlar kendilerine egemen olmuş zalim güçlerin egemenliğinde alıştıkları köle bir hayatı bir anda terk edip Allah'ın dâvetine icabet edemiyorlar.

Lâkin ben kâfirlere, zalimlere mühlet verdim. Onlara imkân ve fırsat tanıdım. Ama bir bak peygamberim, Benim inkârım nasılmış? Onların Beni inkâr etmelerinin sonucu nasıl olmuş bir bakın diyor Rabbimiz. Allah tarafından elçiler gönderilmiş toplumlar içerisinde Allah karşıtı, peygamber karşıtı tavır almış, Allah'ı da, elçisini de reddetmiş, Allah'la da, elçileriyle de savaşa tutuşmuş toplumların ne hale getirildiklerini kitabımızın değişik sûrelerinden biliyoruz. Ama elbette sadece geçmişler için işleyen bir yasa değildir bu helâk yasası. Kıyâmete kadar aynı tavrı sergileyen, Allah ve peygamber karşıtı bir tavır içine giren, Allah'ı ve elçilerini reddedenleri de Rabbimiz aynı helâk

yasasının mahkumu yapacak ve onların âkıbetlerini de tüm dünyaya gösterecektir. Yâni kesinlikle biliyoruz ki şu andaki Allah ve peygamber düşmanlarını da Rabbimiz çok kısa bir zamanda yakalayacak ve tüm dünyaya bu yakalamanın nasıl olduğunu gösterecektir. Bu konuda hiç kimsenin zerre kadar bir şüphesi olmasın.

45. "Nice kasabaların halkını haksızlık yaparken yok ettik. Artık çatıları çökmüş, kuyuları metruk, sarayları bom-boş kalmıştır."

Evet nice kentleri, nice şehirleri, nice kasabaları, nice ülkeleri halkı zalimken, zulmediyorken yakaladık ve helâk ettik. Bizim helâkimiz, Bizim yakalamamız geldi onlara da, onların altları üstlerine gelmiş, alabora olmuşlar, çatıları, tavanları çökmüş, kuyularının suyu çekilmiş, kullanılmaz olmuş. Evleri, barkları, yüksek yüksek sarayları, köşkleri terkedilmiş oluverdi.

Gelin ey insanlar, önce Kur'an sayfaları arasında, sonra da yeryüzünde bir gezinti yapın. Hz.Adem'den bu yana yeryüzünde kurulan şehirleri, kentleri, sarayları, mâmur yerleşim merkezlerini bir düşünün. Hangisi ayakta kalmış? Hepsi, hepsi bitmiş. Ülkeler yıkılmış, saraylar çökmüş, prensler devrilmiş, prensesler yıkılmış, krallar, kraliçeler gitmiş. O görkemli saraylar baykuşların öttüğü birer viraneye dönmüştür. Kuyuları kurumuş, bomboş, çın çın öten kalıntılara dönmüştür. görmüyorlar mı? Gezmiyorlar mı bu insanlar o kalıntıları? Statik, durağan bir hayattan sıyrılıp şöyle geçmişin kalıntılarını seyretmek için seyahat etmiyorlar mı bu insanlar? İşte bir saray kalıntısı. Kemikler var oralarda. Bir zamanlar insanların yakın semtine bile uğ-ramaktan korktukları haşmetli bir kralın eli, ayak kemikleri, kafatası şu anda insanların ayaklarının altında sürünüyor.

46. "Yeryüzünde dolaşmıyorlar mı ki, orada onları akl edecek kalpleri, işitecek kulakları olsun. Ama yalnız gözler kör olmaz, fakat göğüslerde olan kalpler de körleşir."

Evet gezip dolaşmıyorlar mı bu insanlar yeryüzünde? Keşke bu insanların kalpleri olsaydı da bu manzaraları anlasalardı. Ama olmuyor işte. Görecek gözleri olmadığı için, anlayıp değerlendirecek kalpleri olmadığı için anlamıyorlar, anlayamıyorlar, düşünemiyorlar, değerlendirip ibret alamıyorlar. Çünkü eğlenceden, zevki sefadan, dünyadan kendilerini kurtarıp bu tür âyetler üzerinde kafa yoracak zamanları yok adamların. Bildikleri, düşündükleri, kafa yordukları sa-dece kendi dünyaları, kendi lüksleri, kendi paraları, evleri, arabaları, dükkanları tezgahları, iş dünyaları. Sanki sabahtan akşama kadar sağlarına sollarına bile bakmadan dünyaya, paraya endeksli statik, sönük bir hayat yaşıyorlar.

İşte teknolojik çağın, işte bilgisayar çağının insanlara verdiği budur. Durağan ve kokuşmaya mahkum bir hayat. Ne geçmişini dü-şünür, ne hali bilir,

ne de geleceğine bakabilir. Üzerindeki Allah'ın gü-neş âyetinden bile haberi yok adamın. Allah'ın âyetlerinden habersiz pis bir hayatın mahkumu olmuşlar.

Şöyle akıllarını toparlayıp bu Allah âyetleri rehberliğinde geç-mişe bir bakıverseler, elbette yüz yıllarca bu dünyada saltanat sür-müş nice kralların, nice meliklerin yok olup gittiklerini görecek, nice devletlerin, nice iktidarların yıkılıp gittiklerini görecekler. Şu anda on-ların saraylarının, onların köşklerinin yıkıntıları arasında dolaşırken o kralların, kraliçelerin cesetleri, kemikleri üzerine ayak bastığını anla-yacaklar. Ve hemen aklını başına alacak ve diyecek ki bir gün gelecek insanlar beni de böylece çiğneyecekler. Bir gün gelecek ben de öleceğim ve bu insanların gittiği yere gideceğim. Bir gün gelecek ben de yaptıklarımdan hesaba çekileceğim diyebilecektir. Ama heyhat ki ne bunu düşünebilecek kalpleri var adamların, ne de kıble edindikleri dünyadan arta kalan zamanları. Ne bu kitabın âyetlerini anlayacak kalpleri var, ne de bu görsel âyetleri değerlendirecek gözleri var.

Aslında gözleri var bu adamların. Yâni gözler kör olmuyor da şu sadırlardaki gözler kör olunca bu gözler bir işe yaramıyor. Sadırlar kör olduğu, kalpler kör olduğu zaman artık şu gözler de kör olmuştur. Kalplerin işlevi bittiği zaman kulaklar da sağırdır. Kalpler öldüğü zaman beyinler de dumura uğramıştır. Kalbi ölen kişinin gözleri sadece şu basit dünyanın basit eğlencelerinden başka bir şey göremez. Ev, araba, para, pul, makam, mansıp, elma, armuttan başka bir şeyi ne görebilir, ne de düşünebilir adam. İşte görüyoruz, öğlen yiyeceği yemeği düşünüyor adam, akşam önüne gelecek sofrayı düşünüyor. Allah âyetlerini düşünecek ne zamanı var, ne de imkânı. Zaten bu ki-tabın âyetlerini görmeyenler başka şeyleri de göremezler. Bu kitabın âyetlerini düşünmeyenler başka şeyleri de düşünemezler. Kur'an'ı anlamayan hiçbir şeyi göremez. İşte bakın bu körler:

47. "Senden, başlarına acele azap getirmeni istiyorlar. Allah sözünden asla caymayacaktır. Rabbinin katında bir gün, saydıklarımızdan bin yıl gibidir."

Senden acele azap istiyorlar. Azapları konusunda acele e-diyorlar. Azaplarını çabuklaştırmak istiyorlar. Acilen kendilerine vaad edilen azabın gelmesini bekliyorlar. Hani nerde kaldı şu sözünü ettiğiniz azap? Bir an evvel gelse de görsek ya! diyorlar. Hani şu bizi kendisiyle tehdit edip durduğunuz azap niye gelmiyor ya? diyerek alay ediyorlar. Zalimler yaşadıkları hayatın karşılığı olarak kendilerini bekleyen azabın, ateşin acelecisidirler. Yaşadıkları hayatla, tavırla-rıyla sanki gelsin bakalım, ne gelecekse gelsin de görelim diyorlar. Hadi ne getirecekseniz getirin de bir görelim diyorlar.

Dün peygambere diyorlardı bunu, bugün de Müslümanlara diyorlar. Ahmaklar Allah'tan istenmesi gereken şeyleri peygamberden ve Müslümanlardan istiyorlar. Halbuki Allah ne zaman getireceğim demişse o zaman getirecektir onu. Bu adamlar hiç mi düşünmüyor-lar?

O’nun yanındaki bir gün, sizin saydığınızdan bin yıl gibidir. Allah’ın katındaki bir gün sizin bin yılınız gibidir. Öyleyse ey şu anda peygamberden azap bekleyen, Allah’ın azabını sorgulamaya çalışan Mekkeli kâfirler ve ey şu anda aynı tavrı sergileyen yirminci asrın kâfirleri, anladınız mı şimdi konuyu? Anladınız mı gerçeği? Bu dünyadaki ömürlerinizi, bu ömürleriniz içindeki saltanatlarınızı bir düşünün. Allah size bir gün bile müsaade etmedi bu dünyada. Bir gün bile yaşama imkânı vermedi size. Ey çağdaş kâfirler şu anda dünyadaki hükümranlığınız bir gün bile değil. Şunun şurasında birkaç yüz yıldır dünyaya egemen olduk diye sevinip coşmanıza hiç gerek yoktur. Şimdi Rabbiniz tarafından size lütfedilen bu ömürlerinizi, bu fırsatlarınızı, yaşadığınız bu yıllarınızı kendi lehinize mi zannediyorsunuz? Kâr mı sayıyorsunuz bugünlerinizi?

Nuh toplumunun peygamberleriyle süren 950 yıllık amansız kavgalarını bir düşünün. Onlar sizden çok daha uzun ömürlülerdi. Firavun toplumunun 4,5 yüzyıllık Mûsâ (as)’la savaşlarını bir düşünün. Yeryüzünün en süper gücü, en güçlü toplumu olan Âd kavminin Hud (as)’la uğraşılarını bir gözünüzün önüne getirin. Allah nasıl bitirdi onları? Nasıl yerin dibine geçirdi? Öyleyse bir düşünün. Kim bitmedi bu dünyada da siz bitmeyeceksiniz? Kim kazandı Allah’la savaşı da siz kazanacaksınız? Kim baş edebilmiş Allah’la da siz baş edeceksiniz? Bakın, unutmayın ki:
48. “Nice kasabalara, haksız oldukları halde, mehil vermiştim; sonunda onları yakalayıverdim. Dönüş ancak Ba-nadır.”

Alçaklar bakmıyorlar öncekilerin başlarına gelenlere. Önceki toplumlar da peygamberlerinden azap istemişlerdi de Âd kavmi, Se-mûd toplumu, Nuh kavmi, Lût kavmi aynı tavrı sergilemişlerdi de istedikleri azap kendilerini kuşatıvermişti. Ama merhametlilerin en merhametlisi olan Rabbimiz onlara acıdığı için onların bu zulümlerine, bu küfürlerine, bu şirklerine ve bu cüretlerine karşılık hakkettikleri azabı hemen gönderip defterlerini dürüvermiyor. Mühlet tanıyor ki acaba küfürlerini, zulümlerini bir gün anlayıp dönerler mi diye. Ama eğer bu alçaklar akıllarını başlarına alıp adam olmazlarsa kesin bilsinler ki Allah ***Şediyd’ül ikapdır***. Yakalaması ve azap etmesi çok şedittir.

Allah mühlet veriyor onlara. Akılları başlarına gelsin de bu za-limler adam olsunlar diye. Azap gelmeden Rablerine dönsünler diye onlara imkân veriyor. Tevbe ve dönüş hakkı tanıyor.
49. “ Ey İnsanlar! Ben sizin için ancak apaçık bir uya-rıcıyım" de.”

Öyleyse de ki onlara Peygamberim, ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım. Ben size geldim. Ben sizin için varım. Benim varlık sebebim sizlersiniz. Allah beni size apaçık bir uyarıcı olarak gönderdi. Allah sizi benimle şereflendirdi.

Rabbiniz sizi muhatap kabul edip sizin kurtuluşunuz için size, beni gönderdi. Sizin için beni görevlendirdi. Bana uyarıcılık görevini verdi. Öyleyse gelin ey insanlar beni, Rabbi-nizin uyarıcısı kabul edin ve benim uyarılarıma kulak verin, Beni dinleyin ve benim gibi olun.

50. "Cömertçe verilmiş rızık ve mağfiret, inanan ve yararlı iş işleyenleredir."

Kim benim bu uyarılarımı dikkate alır, kim bana kulak verir, beni dinler, benim istediğim kulluğa, benim örneklediğim müslümanca bir hayata yönelirse onlar için mağfiret vardır. Geçmişlerinin affedilmesi, günâhlarının sıfırlanması ve kerîm bir rızık, cömert bir cennet vardır. Allah onlara bu dünyada çok çok rızık verecek ve onları mağfiret edecektir. Allah onların karınlarını doyuracak, kusurlarını örtecek, problemlerini çözüme kavuşturacak ve onları bu dünyada sahil-i selâmete çıkaracaktır. Sıkıntısız, problemsiz bir aile, mutlu bir toplum haline getirecektir onları. Dünyada böyle yaptığı gibi âhirette de onların günâhlarını örtecek, hatalarını örtbas edecek ve onları cennetlerine koyacaktır.

51. "Âyetlerimizi tartışarak bozmağa uğraşanlar, işte onlar cehennemliklerdir."

Ama âyetlerimizle mücâdeleye koşanlar, âyetlerimizi ve Bizi âciz bırakmak için say edenler, Bizimle ve âyetlerimizle savaş vermek isteyenler ise ateşin sohbetçileridir, cehennemin ashabıdır.

Ekonomik, siyasal ve askeri güçlerine güvenerek Bizim âyet-lerimizi, Bizim yasalarımızı, Bizim sistemimizi âciz bırakmak, ilga etmek, onun yerine kendi sistemlerini ikâme etmek isteyenleri de cehennem azabıyla yüz yüze bırakırız. Malına, mülküne güvenerek, gü-cüne askerine, silahına, tanklarına güvenerek Allah'a kafa tutmaya kalkışan, Allah'ın âyetlerini, Allah'ın sistemini kabul etmeyen, âyetlerimizi yeryüzünde silmeye çalışanlara, âyetlerimizi örtüp, örtbas etmeye çalışanlara, âyetlerimizi gündemden düşürüp hem kendi gözlerinden gönüllerinden, hem de insanların dikkatlerinden kaçırmak için çalışanlara, Bizim gücümüzü kudretimizi, egemenliğimizi, dinimizi, yasalarımızı âciz bırakarak yeryüzünde silmeye çalışanlara, yeryüzünde bize hayat hakkı tanımamaya, kendi yasalarının uygulanması adına bizim yasalarımızı ilga etmeye çalışanlara gelince işte onlar cehennem ashabıdır.

Evet mü'minlere ***rızkun kerîm***, kâfirlere de çok acı bir azap vardır diyor Rabbimiz. İşte adâlet budur. İşte adâlet bunu gerektirir. Elbette adâlet bu dünyada bu dünyanın sahibinin istediği gibi iman edip sâlih ameller işleyenlerin, iyilik sahiplerinin mükafatlandırılması, kâfirlerin de, kötülük sahiplerinin de cezalandırılmalarıdır. Değilse iyilik sahiplerinin de, kötülük sahiplerinin de sonunda denk tutulması adâlete ters olduğu gibi, yaşadığımız bu dünyayı da çok anlamsız kılacak bir durumdur.

Bakıyoruz kitabımızda cennet ve cehennem ikili bir şekilde anlatılıyor. İşte cennete giden bir yol ve işte cehenneme götüren bir yol. Ve bizler şu anda, yaşadığımız hayatta bunların her ikisini de tercih hakkına sahibiz. Rabbimiz son derece açık bir şekilde her ikisini de anlatıyor ki yarın hiç kimse, ya Rabbi benim bundan haberim yoktu deme imkânına sahip olmasın.

Rabbimiz her iki yolu da ayan beyan açıklarken tabii şeytan da tüm gücüyle peygambere gelen vahyi saptırma, peygamberi aldat-ma, bozguna uğratma gayret ve çabası içindedir. Tabii bu dünyada ona da verilen bir yetki var. Ama elbette onun bu yetkisini sıfırlaya-cak bir güç var. Bakın Rabbimiz buyuruyor:
52. "Ey Muhammed! Senden önce gönderdiğimiz hiçbir elçi ve peygamber yoktur ki, bir şeyi arzuladığı zaman, şeytan onun arzusuna vesvese karıştırmamış olsun. Allah şeytanın karıştırdığını giderir, sonra Allah kendi âyetlerini tahkim eder. Allah bilendir, Hakimdir."

Evet ey peygamberim, Biz senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki, o peygamber bir arzu içine girsin, bir şeyi arzuyla istesin de onun düşüncesine, onun isteğine şeytan bir şeyler katmasın, şeytan onu azdırmaya, saptırmaya çalışmış olmasın. Evet âyetlerin arasına girdiler yapmak ister şeytan, sapıtmak ister, yamultmak ister. Ama Rabbimiz onun ilka ettiği şeyi bitirir. Tamamen yok eder de peygamberine indirdiği âyetlerini sağlamlaştırır. Ve böylece peygamberin kalbi Allah âyetleriyle bilgilenmiş olur. Şeytanın iğvalarından kurtulmuş olur.

Evet demek ki vahiy gelirken şeytan müdahale ediyor. O vah-ye girdiler, eklemeler, çıkarmalar yapmak istiyor. Bunu yapamıyor, bunu beceremiyor, ama peygamber kendisine gelen o vahyi tebliğ ederken, kendi iç dünyasından dışa yansıtırken şeytan bir şeylerle peygamberi saptırmaya çalışıyor, ama hiçbir zaman muvaffak olamı-yor.
53. "Allah şeytanın karıştırdığını, kalplerinde hastalık bulunan ve kalpleri kaskatı olan kimseleri sınamaya vesile kılar. Zalimler şüphesiz derin bir ayrılık içindedirler."

Çünkü onlar sırf kuruntuların, ümniyelerin peşine takılmış insanlardır.

Allah o şeytanın hükümranlığını bitirir, âyetlerini sağlamlaştırıp pekiştirir. Peygamberine ne vahy ettiğini bilir. Peygamber o vahyi insanlara nasıl aktaracak onun yolunu da gösterir. Şeytanların bu ilka çabasını böylece bir fitne kılar Allah. Kime karşı? Kalplerinde hastalık bulunanlar için. Kalpleri zikirden, Kur'an'dan uzak kaldığı için kaskatı olmuş insanlar için. Peki nasıl bir fitne kılıyor Allah bunu? Acaba bu insanlar şeytanın dışardan müdahalesine mi kulak verecekler? Yoksa kesinkes Allah'tan geldiği belli olan peygamberin dediği

vahye mi teslim olacaklar? Şeytanı mı dinleyecekler, yoksa vahyi mi dinleyecekler? Bunu ortaya çıkarmak üzere bir imtihan konusu yapıyor. İşte bunun için şeytana böyle bir yetki veriyor Rabbimiz. Ama henüz bu yetki gerçekleşmeden de hemen geri alıyor ve böylece insanları deniyor Allah.

Yâni anlayabildiğimiz kadarıyla konu şöyle: Peygamber ko-nuşuyorken, peygamber vahyi aktarıyorken beri tarafta şeytan da bir şeyler söylüyor ve insanlar zannediyorlar ki peygamber böyle söyledi. Peygamber kendisine gelen vahyi okuyor, beri tarafta şeytan da bir şeyler diyor. İnsanlar zannediyorlar ki peygamberin okuduğuyla şeytanın okuduğu aynı şey. Peki Şeytana niçin böyle bir yetki veriyor Rabbimiz? Aslında peygamberin söylediği son derece açıktır, nettir. Şeytanın söyledikleri de bellidir. İşte buna rağmen acaba insanlar peygamberin söylediklerini mi dinleyecekler? Ona mı teslim olacaklar? Yoksa şeytana mı kulak verecekler? Bunu denemek için yapıyor Allah bunu. Zalimler haktan çok uzak olduklarından Allah'ın bu denemesinden zararlı çıkıyorlar. Ama:

54. "Bu, kendilerine ilim verilenlerin Kur'an'ın, senin Rabbinden bir gerçek olduğunu bilip de ona inanmaları ve gönüllerini bağlamaları içindir. Allah inananları şüphesiz doğru yola eriştirir."

Kendilerine ilim verilenler, Allah vahyinden nasibi olanlar, kitap bilgisine sahip olanlar da bu vahiy Allah'tandır, bunu böylece bilsinler diye. İlim ehli kesinlikle bilirler ve inanırlar ki peygamberin ağzından vahyin dışında bir şey çıkmaz. Onlar kesinlikle bilirler ki Şeytanın peygamberi saptırmada, peygambere Allah tarafından gelen vahyi değiştirmede, eksiltmede, çoğaltmada hiçbir yetkisi yoktur. Onlar kesin bilirler ki vahiy haktır. Böylece iman edenlerin kalpleri de o vahye boyun eğer. İman ederler vahye ve vahyin istediği bir hayatı yaşamaya yürürler. Allah böylece iman edenleri şüphesiz dosdoğru yoluna eriştirir. Mü'minlerin böyle mutmain durumlarına karşılık kâfirler çok farklıdırlar:

55. "İnkâr edenler, ceza saati kendilerine ansızın gelene veya gecesi olmayan günün azabı çatana kadar Kur'an-dan şüphe etmekte devam ederler."

Kâfirler sürekli bir şüphe içindedirler. Onlar kıyâmet saati ansızın kendilerine geleceği ana kadar, veya gecesi olmayan bir günün azabı kendilerini kuşatana kadar Kur'an'dan, vahiyden şüphe içindedirler. Kâfirler şek ve şüphe içindedirler. Hangi konuda? Her konuda. Kur'an konusunda, vahiy konusunda, bu vahyin Allah'tan gelişi konusunda, peygamberin hak olup olmadığı konusunda, öldükten sonra tekrar dirilme konusunda şüphe içindedirler. Kâfirler ve müşrikler hayatlarından ve inanışlarından şüphe içindedirler. Kâfirler ve müşrikler Allah berisinde tapındıkları varlıkların ilahlığı konusunda kuşku içindeler. Hayatlarından ve tapındıklarından emin değiller. Acaba mı diye bir tereddüt içinde kıvranmaktadırlar.

Evet hiç bir kâfir Allah yok derken bundan emin değildir. Bu konuda bir delile dayanmış değildir. Hiç bir kâfir diriliş yok derken bu konuda emin değildir. Kâfirlerin de, müşriklerin de dinleri, hayat programları şüphe üzerine bina edilmiştir. Esasen onlar din konusunda, hayat programı konusunda ciddi ciddi endişe taşıyan akıllı insanlar da değillerdir. Onlar için din önemli değildir. Onlar için önemli olan dünyadır. Onlar için din sadece bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Bu yüzden de ciddi ciddi bu konuda düşünecek zamanları da yoktur.

Evet Allah'tan gelen mahza hak olan bu kitaba inanmayan, vahye karşı gözlerini ve kulaklarını kapatarak kendilerine göre bir dünya kuran insanlar elbette her şeyden şüphelenmek zorundadırlar. Bir şüpheden öteki şüpheye böyle bocalayıp duracaklardır bunlar. İşte görüyoruz, kitaba inanmayan, peygamberi reddeden insanlar bu kararlarında, bu tavırlarında hiçbir zaman emin gözükmüyorlar. Kur'-an'ı ve Rasulullah'ı inkâr ediyorlar ama içleri rahat değil. Kitaba ve peygambere karşı takındıkları bu tavır karşısında sürekli rahatsızlık duyuyorlar. Kitap ve elçiye karşı sergiledikleri tavırları konusunda sürekli bir tedirginlik yaşıyorlar, bunalım içine düşüyorlar.

Peygambere yalancı diyorlar, ama kalpleri bunun tamamen tersini söylüyor. Ona mecnun diyorlar, ama vicdanları bunu asla kabul etmiyor. İşte bütün bunları vicdanlarında değerlendiren, beyinlerinde ölçüp biçen bu insanlar Kur'an konusunda da peygamber konusunda da şüphe içinde kıvranıyorlar. âdeta hastalığa tutulmuş insanlar gibi çok tuhaf tavırlar sergilemekten geri kalmıyorlar.

56,57. "İşte o gün hükümranlık Allah'ındır. O aralarında hükmeder. İnanıp yararlı iş işleyenler nîmet cennetlerindedirler. İnkar edenler, âyetlerimizi yalan sayan kimseler, işte onlar için hakir düşüren azap vardır."

O gün mülk sadece Allah'a aittir. Onlar şüphe ede dursunlar, o gün ansızın gelip işleri bitecektir. O gün gelince onların dünya mülkleri, saltanatları, dünyadaki yetkileri, imkânları, fırsatları bitmiş ve mülkün sahibi olan Allah o gün mülk ve saltanatını eline almıştır. Bugün insanlara geçici olarak verdiği mülkünü eline alan mülkün sahibi gerçek Mâlik o gün insanlar arasında hükmedecek, hükmünü verecektir. Artık o gün O'ndan başkalarının hükmü geçerli değildir, sadece O'nun hükmü geçerlidir.

Dünya meliklerinin, dünya krallarının melikliği, egemenliği bitmiştir artık. O güne kadar asıp kesenler, biz de mülkün sahibiyiz diyenler, bizim de bu mülkte yetkimiz vardır diyenler, dünyada hükümranlık, egemenlik iddiasında bulunanlar bulunsunlar bakalım. Kendi kendilerine hüküm verenler versinler

bakalım. Hakları olmadığı halde insanlara karşı üstünlük taslayanlar, insanlara rablik, ilahlık taslayanlar, Allah yasalarını kaldırıp yerine kendi yasalarını koymaya ve insanları kendilerine kul köle edinmeye çalışanlar unutmasınlar ki bir gün gelecek bu hayat bitecek. Ve sonsuza dek hüküm Allah'a ait olacak. Yarın haklarındaki hükmü Allah verecek. Ve hiçbir kimse Allah'ın verdiği hükme itiraz edemeyecek.

Peki acaba yalnız âhirette mi verecek Allah hükmünü? Ya da: Acaba sadece o gün mü hakimdir Allah? Sadece o gün mü mülkün sahibidir? Bugün mülkün sahibi değil midir? Bugün egemen değil midir Allah? Evet şu anda da hakim Odur, şu anda da hüküm veren O,dur. Şu anda da mülkün sahibi O'dur, ama imtihan sebebiyle bugün Allah kimseye dokunmuyor. Bu dünyada imtihan sebebiyle Rab-bimiz kullarına geçici bir yetki vermiştir. Rabbimiz şu anda verdiği hükmünü kullarının özgürlüklerine, özgür iradelerine göre veriyor. İnsanlar yeryüzünde Allah'ın kendilerine tanıdığı yetkiyle kendi kendilerine hükümranlık yapabiliyorlar. Dilediklerini yapabiliyorlar. Ama o gün insanlar hakkında hükmünü Allah verecek. Peki nasıl bir hükümdür bu? Bu hüküm Allah'a Allah'ın istediği gibi inanan, Allah'ın istediği gibi kulluk yapan müslümanlar için cennetler, nîmetler, aksini yapan kâfirler ve müşrikler için de cehennem, aşağılayıcı bir azap. İşte Allah'ın hükmü budur ve bu hükme kimse itiraz edemeyecektir.

O günde kârlı çıkacakların özelliklerinden bir kısmını da şöylece anlatıyor Rabbimiz:
58. "Allah yolunda hicret edenlere, sonra öldürülen veya ölenlere Allah, elbette onlara güzel bir rızık verecektir. Rızık verenleri en hayırlısı Allah'tır."

Allah yolunda, Allah'a kulluk yolunda, Allah'a kulluğu icra yolunda zorlandıkları bir ortamdan, bir konumdan, bir vatandan hicret edenler. Mekke küfür ortamında Allah'ın istediği bir hayatı yaşamalarına engel olundukları için evlerini, barklarını, mallarını, mülklerini, kadınlarını, çocuklarını, her şeylerini terk ederek özgürce bir kulluk sergileyebilecekleri Medine özgürlük yurduna hicret edenler. Ve kıyâmete kadar kulluklarına engel gördükleri ülkelerini, vatanlarını, mahallelerini, mesleklerini, arkadaş gruplarını, okullarını, işyerlerini, konumlarını, makamlarını terk ederek Allah'a hicreti yaşayacak müs-lümanlar. Dünya durdukça Allah için, Allah'a kulluk için, Allah'a kullar kazandırmak için, cihat için, ilim için herhangi bir yolculuğa çıkanlar. Küfürden şirkten, isyandan, zulümden, haksızlıklardan, günâhlardan, günâh ortamlarından Allah'a kulluğa hicret edenler. Sonra da bu yolda, Allah yolunda, kulluk yolunda ölenler, yahut öldürülenler kesinlikle bilsinler ki Allah onları kerîm bir rızıkla, güzel bir mükâfatla mükâfatlandıracaktır.

Evet Rabbimiz kendi yolunda hicret'e çıkacak kullarının en-dişelerini izale ediyor. Hangi endişeler bunlar? Rızık ve ölüm endişesi. Ev bark endişesi. Gurbet, geçim endişesi. Şu anda bizler de böyle bir duygu var değil mi? Sanki Allah için vatanını, işini, aşını, mesleğini, eşini dostunu terk ederek hicrete çıkan birisinin tüm dünyasının yıkılacağını, mahvolacağını, hayatının, düzeninin, huzurunun altüst olacağını, bir dilim ekmeğe muhtaç olacağını, kimsenin yüzüne bakmayacağını, herkesin kendisinden yüz çevirip yalnızlıktan bunalımlara düşeceğini var sayıyoruz değil mi? Ya da ölümü göz önüne getiriyoruz değil mi? Halbuki ölüm, ya da öldürülme bir kere gelecektir ve onun tehir edilmesi de, öne alınması da mümkün değildir.

Ve işte bu konuda Rabbimiz en büyük garantiyi veriyor. Kim Allah için hicret eder, muhacir olarak evinden çıkarsa, Allah ve Resûlüne itaat kastıyla, Allah ve Resûlünün emirlerini icra maksadıyla, kulluk niyetiyle evinden, şehrinden, köyünden, kentinden, ülkesinden, mahallesinden, işinden çıkarsa, sonra da kendisine ölüm ulaşırsa. Yâni hicret mahalline, hicret yurduna varmadan, hedefine ulaşmadan, maksuduna ermeden, bu hicretinin sonunda Allah'ın kendisine vaad ettiği dünya mülk ve saltanatına, dünya izzet ve şerefine nail olmadan yarı yolda ölüm vaki olursa, ölüm ona ulaşırsa şüphesiz ki onun ecri, onun ücreti Allah'a aittir. Allah onun ecrini, ücretini tastamam verecektir. Hicretinde başarı sağlamış olarak Allah onun ecrini zayi etmeyecektir. Bu Allah'ın kesin vaadidir.

Sonra kitabımızın başka âyetlerinden öğreniyoruz ki, Allah yolunda hicrete çıkanlar yeryüzünde pek çok barınacak, yerleşecek yerler, bolluklar ve genişlik bulacaktır. Ayrılırken zorlandığı, zorluk çektiği o ülkesini, kavmini, konumunu, eşini dostunu terk edip giderken kendisini büyük bolluklar, bereketler, genişlikler beklemektedir. Gerçekten bakıyoruz ki, Hz.Adem (as) dan bu yana dünyanın hangi zaman ve mekânında olursa olsun, dünyanın hangi coğrafyasında olursa olsun Allah için hicret edenlerin çok büyük bolluklara, çok büyük bereket ve hayırlara, çok büyük mülk ve saltanatlara ulaştıklarını görüyoruz.

59. "Andolsun ki, onları hoşnut olacakları bir yere koyar. Şüphesiz Allah bilendir, Halimdir."

Evet Allah onları mutlak razı olacakları, mutlu olacakları bir cennete koyacaktır. Orada bir sıkıntı, bir darlık, bir yokluk çekmeyeceklerdir onlar.

60. "Bu böyledir; kim kendisine verilen kadar ceza verirse ve kendisine yine de saldırılırsa, Allah ona, andolsun ki yardım edecektir. Allah şüphesiz, affeder ve bağışlar."

İşte böyle kim ki kendisine karşı gerçekleştirilen bir fenalığa, bir kötülüğe karşı aynıyla, misliyle mukabelede bulunur, sonra yine kendisine bir hücum, bir saldırı vaki olacak olursa. Yâni düşünün ki içinizden birine bir zulüm yapıldı, bir saldırı yapıldı, bir haksızlığa maruz kaldınız, o da karşısındakine haddi aşmadan, sınırı çiğnemeden aynıyla karşılık verdi. Fakat sonra tekrar bir daha zulme uğradı, bir saldırı daha yapıldı kendisine. Bu sefer onun yardımcısı Allah'tır. Allah ona mutlak sûrette yardım edeceğini vaad ediyor. Çünkü o kişi hakkını alırken haksızlığa düşmedi, karşısındakine zulmetmeye kalkışmadı, taşkınlık etmedi. Ama karşı taraf ona tekrar bir saldırıda bulununca Allah ona yardım edecektir.

Yâni anlıyoruz ki çevresi ne yaparsa yapsın, nasıl davranırsa davransın müslüman hiç değişmeden müslümanca yoluna devam edecektir. İnsanlara rağmen, insanların bozuk düzen tavırlarına rağmen Müslümanlığını sürdürecektir. Sapmayacak, sapıtmayacak, karşı tarafın İslâm dışı tavırlarına, saldırılarına hiç mi hiç önem vermeyecek. Ne yaparlarsa yapsınlar, nasıl davranırlarsa davransınlar hep ben müslümanım diyecek. Böyle olursa bilsin ki onun yardımcısı, onun müdafaacısı Allah'tır. Allah mutlaka onu destekleyecek, koruyacak, yalnız bırakmayacak, güçsüz olsa da galip gelen taraf o olacaktır.

Allah affedendir. Tarih bunun en güzel şahididir. Tarihin her döneminde Allah kendisinin istediği gibi davranan, kendisi için hayat yaşayan ve böylece desteğine ehil hale gelmiş peygamberlerine ve peygamber yolunun yolcusu Müslümanlara yardım etmiştir. Sayıları az da olsa düşmanlarına karşı onları hep galip getirmiştir. Çünkü ba-kıyoruz kitabının pek çok yerinde Rabbimiz şu müjdeyi veriyor: Ey müslümanlar! Şundan kesinlikle emin olun ki, kâfirler sizinle savaşmı-yorlar! Sizinle savaşanlar karşılarında önce Beni bulacaklardır! Siz Benim safımdasınız! Sizin desteğiniz Ben varım! buyurarak hem Müslümanlara desteğini, hem de kâfirlere tehdidini ortaya koymaktadır. Eğer Rabbinizin gücünü, kudretini anlamak istiyorsanız:
61,62. "Böyledir; Allah geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar ve Allah şüphesiz işitir ve görür. Keza Hak yalnız Allah'tır; O'nu bırakıp taptıkları sadece batıldır. Doğrusu Allah yücedir, büyüktür."

Allah geceyi gündüze, gündüzü de geceye katar. Geceyi gündüzün üzerine geçirmek, gündüzü de gecenin üzerine kapatmak sûretiyle, geceden gündüzü, gündüzden geceyi yarıp çıkarmak sûretiyle bizim hayatımızın devamını sağlayandır Allah. Geceyi de, gündüzü de yaratan, geceyi de, gündüzü de buyruğuna boyun büktüren, geceye de, gündüze de egemen olan Allah'tır. Gece de, gündüz de Allah'ındır. Gece de, gündüz de sahiplerine boyun bükmüş iki Allah âyetidir. Onlar sahiplerine teslim olup boyun bükmüşlerken, onlar Rablerinin yasalarına teslim olmuşlarken, onlar sadece mâliklerini dinlerlerken, siz kime teslim oluyorsunuz? Siz kime kulluk ediyorsunuz? Onlar hayat

programlarını Rablerinden alırlarken siz kimin yasalarını uyguluyorsunuz? Unutmayın ki göklerde ve yerde egemen olan sadece O'dur. Gökleri ve yeri, göktekileri ve yerdekileri yaratan da O'dur, onların hayat programını belirleyen de O'dur. Yaratan da O'dur Rab da Odur, güç ve kudret sahibi de O'dur.

Öyleyse Hak sadece Allah'tır. Allah'ı bırakıp tapındıkları batıldır. Yüce olan, Âli olan, büyük olan, Basîr olan, her şeyi gören, gecenin ve gündüzün sahibi olan, geceye ve gündüze, her şeye egemen olan böyle bir Allah'ın safında, böyle bir Allah'ın desteğinde olan bir müslüman için bundan daha büyük bir şeref, bundan daha büyük bir müjde yoktur. Ve böyle bir müslüman için asla kayıp yoktur, yenilgi yoktur. Allah yolunda, Allah desteğinde olduğu sürece böyle bir müs-lüman ölse de galiptir, öldürülse de. Her halükârda o mutlaka cennete gidecektir. Allah her şeye hakimdir ve Rabbimizin hükmü de haktır. En güzel hüküm O'nun hükmüdür.
63,64. "Allah'ın gökten indirdiği su ile yerin yemyeşil olduğunu görmez misin? Doğrusu Allah Latîftir, haber-dardır. Göklerde olanlar, yerde olanlar O' nundur. Doğrusu Allah müstağnîdir, övülmeye lâyık olandır."

Görmedin mi? Bakmıyor musun ki Allah gökten su indirdi. O'nun indirdiği suyla yeryüzü yemyeşil olmuştur. İndirdiği suyla Rab-binizin yeryüzünde rengârenk meyveler, sebzeler bitirdiğini görmez misiniz? Bunu yapan Allah iradesinden başkası mıdır? Bu size Rab-binizin gücünü anlatmıyor mu? Öyle kadiri mutlak bir Allah ki; işte gözlerinin önünde gökten su indiriyor ve onunla yeryüzünde hayatı var ediyor. Su âyetiyle yeryüzüne hayat verdiği gibi, bizzat hayat suyu olan şu vahyini indirerek size de hayat veriyor. Ölü kalplerinizi diriltip yeşertiyor. Allah vahyi insanların gönüllerine girince onlarda da rengârenk karakterler oluşturuyor.

Gökler yüzü ve yeryüzünün sahibi de O'dur. Göklerde ve yerde her ne varsa hepsinin mülkü O'na aittir. Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Göklerde ve yerde mülk olarak ne aklınıza gelirse hepsi üzerinde egemen olan, söz sahibi olan O'dur. Sadece O'nun sözü geçerlidir. Mülkünde tasarruf yetkisi sadece O'na aittir. Mülkünü yönetme hakkı sadece O'na aittir. Her şey O'nun mülküdür. Bizler de O'nun mülküyüz. O'nun mülkü olarak bizim O'nunla ilişkimiz kölenin efendisiyle ilişkisine benzer. Efendi karşısında nasıl ki bir kölenin özgürlüğü yoksa, nasıl ki o sadece efendisini dinlemek ve onun istediği gibi bir hayat yaşamak zorundaysa bizim görevimiz de her halükârda Rabbimize, efendimize, sahibimize O'nun istediği gibi kulluktur. Bunun dışında başka bir seçeneğimiz de yoktur.

O Allah Ganidir, zengindir, müstağnîdir, kimseye ihtiyacı ol-mayandır. Herkes O'na muhtaç, ama O kimseye muhtaç değildir. Eğer şu anda Allah'a kulluk yapıyorsak unutmayalım ki, bu kulluklarımız O'nun için değil kendimiz

içindir. Allah'ın bizim kulluklarımıza hiçbir zaman ihtiyacı yoktur. Hiç birimize ihtiyacı yoktur Rabbimizin. O Hamîd'dir de. O kendi kendisini hamd edendir. Göklerde ve yerde hiç kimse O'nu hamd etmese de, hiç kimse Ona kulluk etmese de, hiç kimse O'nu övmese de O kendi kendisini övendir.

Yâni bilesiniz ki işte böyle Hamîd olan, mülke sahip olan bir Allah hamd edilmeye lâyıktır. Hamd sadece O'na yapılır. Övülmeye lâyık, sevilmeye, şükredilmeye, kulluk edilmeye, teslim olunmaya, itaat edilmeye, sözü dinlenmeye, arzuları, yasaları uygulanmaya lâyık olan sadece Allah'tır. O'ndan başka hiçbir kimsenin hamde, şükre, övgüye, kulluğa hakkı yoktur. Bu dünyada Allah'ı hamd edenler, Allah'ı övenler, Allah'ın övdüklerini övenler, Allah'ın övdüğü bir hayatı yaşayanlar elbette yarın övgüye lâyık bir hayata gideceklerdir.

65,66. "Allah'ın yerde olanları ve emriyle denizlerde yürüyen gemileri buyruğunuz altına vermiş olduğunu; buyruğu olmaksızın yere düşmemesi için göğü O'nun tuttuğunu görmez misin? Doğrusu Allah insanlara karşı şefkatli ve merhametli olandır. Sizi dirilten, sonra öldürecek sonra yine diriltecek olan O'dur. İnsan gerçekten pek nankördür."

Evet yine görmez misiniz ki O Allah yeryüzündekileri sizin emrinize vermiş, size boyun büktürmüştür. Her şeyi sizin keyfinize göre hazırlamış ve sizin için zelil kılmıştır. Dilediğiniz gibi yaşıyor, dilediğiniz gibi kullanıyorsunuz.

Yine denizlerde yüzüp giden, akıp giden gemileri de sizin hizmetinize sunan O'dur. Sakın o sizi taşıyan gemilerin kendiliğinden yürüdüklerini zannetmeyin. Onlara bu yüzme, yürüme yasasını koyan, onları su üzerinde hareket ettiren, yürüten Allah'tır. Suya kaldırma yasasını koyan, gemileri yürütme yasasını koyan Allah'tır. Onları hareket ettiren rüzgarları gönderen Allah'tır. Sonra yere düşmemesi için üzerinizdeki gökyüzünü tutan da Allah'tır. Rabbiniz tutmasaydı gökyüzünü kim durdurabilirdi?

Ve yine O Allah sizi dirilten, sizi yaratan, size hayat veren, sizi yaşatan ve öldürendir. İşte bütün bunlar göklere ve yere egemen olan, mülkün sahibi olan Allah'ın, kendisini hamd etmeniz gereken, kendisine kul olmanız gereken Allah'ın kuvvet ve kudretini, rubûbiyet ve ulûhiyetini gösteren âyetlerdir. Doğrusu Allah kullarına karşı Raûf ve Rahîmdir.

Ama muhakkak ki insan kâfir oldu, münkir oldu. İnsan inkârcı oldu, nankör oldu. İnsan örtücü, örtbas edici oldu. Rabbinin gücünü kudretini, Rabbinin mülke sahip oluşunu, Rabbinin göklere ve yere, göklerdekilere ve yerdekilere egemen oluşunu, kendilerine Raûf ve Rahîm oluşunu, kendini

kendinden çok düşündüğünü, dünya ve uk-ba mutluluğu için kendisine vahiy gönderdiğini bilemedi, anlayamadı da Rabbini unutarak derbeder bir hayatın adamı oldu. Öyle değil mi? Yâni Allah kendisini yoktan var etsin, kendisine bu kadar nîmet versin, yeryüzünü kendisine musahhar kılsın, ona değer verip, onu muhatap kabul edip kendi bilgisini aktarsın, sonra Allah kendisinin asla bir ihtiyacı yokken mahza insanın kendi hayrı için, kendi menfaati için ondan kulluk istesin de bu insan O'na kulluğa yönelmesin. Bu gerçekten çok onur kırıcı, çok kötü bir tutumdur. Çok büyük bir nankörlüktür. Nîmete küfürdür, nîmeti örtmedir bu.

67,69. "Her ümmete, yerine getirmeleri gerekli ibadetler koyduk. Öyleyse ey Muhammed! Bu konuda seninle çekişmelerine fırsat verme; Rabbine dâvet et, sen şüphesiz doğru yol üzerindesin. Seninle tartışırlarsa: "Allah yaptığınızı çok iyi bilir; ayrılığa düştüğünüz şeyler hakkında, kıyâmet günü aranızda Allah hükmedecektir" de."

Biz her bir toplum için, her bir ümmet için bir kulluk yasası, bir ibadet tarzı belirledik. Geçmiş toplumların, ümmetlerin her birerine kulluk programı belirledik. Adem, Nuh, Hud, Sâlih, İbrahim (as) ların her birerinin ümmetlerine tevhid esas olmak şartıyla, sadece Allah'a kulluk esas olmak şartıyla ufak tefek farklılıklar içeren ibadet biçimleri, kulluk yasaları belirledik. O ümmetlerin hepsi Benim kendilerine belirlediğim bu hayat tarzına tabi oldular, hayatlarını ona göre düzenlediler.

Öyleyse artık bu insanlar seninle bu konuda asla bir tartışmaya, bir nizâya girmesinler. Hakları yoktur buna. Nasıl? Efendim işte biz Mûsâ (as) döneminde şöyle yaşıyorduk, İsa (as) döneminde böyle yapıyorduk, İbrahim (as)'dan şöyle duymuştuk, Tevrat'tan, İncil'den böyle öğrenmiştik demesinler. Din konusunda seninle bir çekişmenin içine girmesinler. Artık bu insanların sana karşı böyle bir itiraz hakları kalmamıştır. Hakları olmadığı halde eğer insanlar sana bu tür şeylerle itiraz edecek olurlarsa o zaman sen onların lâkırdılarına iltifat etme. Aldırış etme onlara. Bu konuda onlarla bir tartışmaya da girme.

Sen sadece Rabbinin yoluna dâvet et. Evet İncil'de öyleyse, Tevrat'ta öyleyse şimdi de böyledir de ve Rabbin ne demişse, ne indirmişse insanları ona çağır. Şüphesiz ki sen dosdoğru bir hidâyet, dosdoğru bir yol üzeresin.

Allah her bir sonraki gönderdiği peygamberle bir önceki peygamberin şeriat'ından kaldıracağını kaldırmış, nesih edeceğini nesih etmiş, iptal edeceğini, geçersiz kılacağını kılmış ve yeni bir elçiyle yeni bir şeriat, yeni bir yasa, yeni bir kitap indirmiştir. Ve nihâyet kıyâmete kadar geçerli olacak, kıyâmete kadar değiştirilmeyecek, yenilenmeyecek, yerine bir şey konulmayacak en son hayat tarzını, en son kitabını, en son yasasını indirdi. Ve öncekileri de bu son kitabına, bu son elçisine tasdik ettirdi. Bu son kitap onların doğrularını yanlışlarını ortaya koydu. Önceki kitaplardan, önceki şeriat'lardan bu son kitaba aktarılacaklar

aktarıldı, nesih edilip kaldırılacaklar da belirtilip kaldırıldı. Ve artık kıyâmete kadar varlığını ve geçerliliğini sürdürecek olan bu son kitabını, bu son elçisini tüm dünya insanlığına sundu.

Öyleyse ey insanlar, önceki tüm kitapların, tüm şeriat'ların, tüm peygamberlerin bu kitaba aktarılanları hariç hükümleri bitmiştir. Artık bundan sonra ben Hıristiyan'ım, ben İncil'le amel ediyorum, benim peygamberim İsa (as) dır. Ben Yahudi'yim, benim kitabım Tevrat'tır, benim örneğim Mûsâ (as) dır demeye hiç kimsenin hakkı da, salahiyeti de kalmamıştır. Yâni bir zamanlar İsa (as) a iman etmiş, İn-cil'e inanmış olabilir insan. Şimdi aynı kaynaktan gelmiş Muhammed (as) vardır, Kur'an vardır. Şimdi Muhammed (as)'a ve Kur'an'a inanmak zorundadır.

Veya daha önce cinleri, melekleri, insanları, hayvanları, taşları tanrılaştırmış, onlara kulluk etmiş olabilir insan. Bir kısım tâğutlara kulluğu meşru görmüş olabilir. Allah dinini bırakarak, Allah dinini tanımayarak kendi kendine dinler, sistemler, hayat tarzları geliştirmiş ve onlara tapınmış olabilir. Küfrün ve şirkin girdabına yuvarlanmış olabilir. Ama şu anda Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed (as) da O'nun elçisidir demek zorundadır. Eski yolunu, eski anlayışını, eski inanışını terk edip böylece inanmak zorundadır.

İşte ey peygamberim, sen bunu böylece açıkla ve insanları bu dine, Allah yoluna dâvet et. Hiç böyle ileri-geri kimseyle tartışmaya girme. Çünkü Allah kimseyi zorla müslüman yapmadı. Kimseyi İslâm olmaya zorlamadı. Sen de ey peygamberim, sizler de ey peygamber yolunun yolcuları, bunu insanlara duyurun ve onları Allah yoluna dâvet edin, sizin göreviniz budur.

Evet biz de bunu böylece insanlara duyuracak ve onları Allah yoluna, sırat-ı müstakime dâvet edeceğiz. Öyle bir dâvet edeceğiz ki, bu dâveti insanlara öyle bir ulaştıracağız ki, yeryüzünde ben bunu duymamıştım, ben bunu bilmiyordum, benim böyle bir şeyden haberim yoktu diyecek bir tane insan bile kalmamalı. Bu mesajdan haberdar olmadık bir tek fert bile kalmayacak biçimde bunu insanlara ulaştırma kavgası içine girmek zorunda olduğumuzu unutmayacağız. Peygamber yolunun yolcusu olarak bizim görevimiz de bugün işte budur.

Eğer yine de seninle tartışmaya girerlerse ağızlarını payını vermek ve tartışmadan vazgeçmelerini sağlamak için de ki onlara, Allah yaptığınızı çok iyi bilir. Allah sizin benimle niçin tartıştığınızı, kaçma amacıyla mı? Anlama, öğrenme amacıyla mı? Beni oyalama amacıyla mı? Ne niyetle yaptığınızı Allah bilmektedir de ve işi bitir peygamberim. Sizinle bizim aramızda bir tartışma konusu yoktur. Çünkü artık hak beyan edilmiştir. Hak güneş kadar açıktır ve nettir. Sizler inatlarınız ve kibirleriniz yüzünden, kıskançlığınız yüzünden bildiğiniz halde hakkı kabule yanaşmıyorsunuz. Hak bu kadar belli iken, bu

kadar ayan-beyan ortada iken, Rabbim kitabıyla hakkı bu kadar açıklamışken ve ben de size onu Rabbimin istediği biçimde tebliğ etmiş, duyurmuş iken artık onun karşısında inattan başka bir şey yoktur. İnatçı insanlar karşısında da delile ihtiyaç yoktur. Delil hakkı bilmeyen ve hak kendisine beyan edildiği zaman onu kabule hazır olan kimseler için söz konusudur de ve onlardan ayrıl. Çünkü:

Allah yarın aramızdaki hükmünü verecektir. Aramızda ihtilâf ettiğimiz konularda yarın Allah hükmünü verecektir. Kim haklı, kim haksız onu yarın ortaya koyacaktır. Şimdi sizler Allah'ın verdiği yetkiyle, özgür iradelerinizle keyfinize göre bu böyledir, şu şöyledir diye hükümler verebilir, aklınıza göre yargılar geliştirebilirsiniz. Dilediğinizi affedip, dilediklerinizi cezalandırabilirsiniz. Dilediklerinizi nîmetlere boğup, dilediklerinize eziyetler çektirebilirsiniz. Dilediğinizi emredip, dilediğinizi yasaklayabilirsiniz. Dilediğinizi giyinip dilediğinizi soyunabilirsiniz. Dilediğiniz yerlerden kazanıp dilediğiniz yerlerde harcayabilirsiniz. Dilediğiniz gibi hukuk yapıp, dilediklerinize tapınabilirsiniz. Dilediğinize hayat hakkı tanıyıp dilediklerinizi susturabilirsiniz.

Ama unutmayın ki evlerinde kendilerini kral zannedenler, ev halkına diledikleri gibi zulmedenler. Köyünde, kentinde, ülkesinde kendilerini tanrı yerine koyup, kendilerinde güç kuvvet görerek: Ben asarım! Ben keserim! Diyenler. Egemenlik bendedir! diyerek Allah kullarına yasa koymaya, insanları Allah'a kulluktan koparıp kendilerine kul, köle edinmeye çalışanlar. Allah'la, Allah'ın diniyle, Allah'ın â-yetleriyle, Allah'ın yasalarıyla savaşa tutuşanlar. Allah'a iman edenleri yok etmeye soyunanlar. Unutmayın ki bireysel kıyâmetiniz gelir gel-mez, kıyâmet kopar kopmaz elinizde hiçbir yetkiniz kalmayacak. Şu anda karşınızda hanımlarınız, çocuklarınız tir tir titreyebilir. Karşınızda vatandaşlarınız ezilebilir. Karşınızda işçileriniz kan kusabilir. Siyasal gücünüz karşısında, ekonomik varlığınız karşısında, askeri kuvvetiniz karşısında, zulmünüz, azgınlığınız karşısında insanlar diz çökmüş olabilir.

Ama unutmayın ki bir gün öleceksiniz. Bir gün kıyâmet kopar ve her şey biter. İşte o zaman hakkınızdaki hükmünü Allah verecektir. Ne doğru, ne yanlış? Ne hak, ne batıl? Kim zalim, kim adil? Kim cennetlik, kim cehennemlik? Bu konuda Allah hüküm verecek ve herkes çaresiz O'nun hükmüne boyun eğmek zorunda kalacak.

Aslında o gün vereceği hükmünü Rabbimiz bugün kitabında vermiştir. O gün diyeceğini bugün kitabında demiştir. Bugün elimizdeki şu kitapta her şey bellidir. Öyleyse ey insanlar, gelin yarın gelsin de o zaman Rabbimizin hükmüne tabi olalım demeyelim. Gelin bugün bu kitabın dediklerine tabi olalım. Bu kitabın hak dediklerini hak, batıl dediklerini batıl bilelim. İyi dediklerini iyi, kötü dediklerini kötü bilelim. Eğer bugün bu kitabın dediği gibi bir hayat yaşarsak o gün Allah'ın doğru diyecekleri bellidir.

70. “Göklerde ve yerde olanı Allah'ın bildiğini bilmez misin? Bunlar hiç şüphesiz Kitaptadır ve şüphesiz bunlar Allah'a kolaydır.”

Biliyor musunuz? Göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilen Allah’tır. Göklerde ve yerde hiçbir şey Allah’a gizli kalamaz. Göklerde olanı da, yerde olanı da, gönüllerde olanı da bilir Allah. Allah bilgisi tam olandır, bilgi kendisinden olandır ve O’nun bilgisinin dışında kalan hiçbir şey yoktur. İşte kulluk, itaat, teslimiyet böyle her şeyi bilen bir Allah’ın hakkıdır. Göklerde ve yerde mülkü olarak, kulu olarak ne varsa hepsi Allah bilgisinde, Levh-i Mahfuz’da yazılıdır.

Evet zerreler de, küreler de, galaksiler de, yıldızlar da, insanlar da, sinekler de, atomlar da, moleküller de Allah bilgisinde yazılıdır. Herkes için, her varlık için, her insan için bir dosya tutulmaktadır. Herkesin en küçük amelinden, en büyük amellerine kadar Allah’ın melekleri dosyalar tutmaktadırlar. Şu anda Müslümanları fişleyenlerin de, dosyalayanların da dosyaları tutulmaktadır. Ve nihâyet bir gün vakti gelip te o gerçek bilgiyi, o kıyâmet bilgisini Rabbimiz insanlar üzerinde uygulamaya başladı mı artık kimse Onun takdirinin önüne geçemeyecektir.

Allah’ın göklerde ve yerdeki tüm kullarını, tüm varlıkları bil-mesi de öyle zor değildir. Bu Allah için çok kolaydır. Şu anda gökten ne kadar yağmur damlası düşer? Güneşten ne kadar ısı ve ışık gelir? Ağaçlardan kaç yaprak düşer? Ne kadar çiçek açar? Toprağın altına günde kaç insan düşer? Karanlıklarda ve aydınlıklarda kim nerede devinir? Her şeyi, her şeyi bilir Allah. Hal böyleyken:

71. “Onlar Allah'ı bırakıp da O’nun, haklarında hiçbir delil indirmediği, kendilerinden de bir bilgi olmayan şeylere taparlar. Zulmedenlerin yardımcısı olmaz.”

Evet insanlar böyle Alîm ve Habîr olan, göklere ve yere bilgisi ve gücüyle egemen olan bir Allah’ı bırakıp da O’nun berisinde, O’nun dununda başka varlıklara tapınıyorlar. Gerçekten çok hayret edilecek bir durumdur bu. Üstelik bu konuda da hiç bir bilgileri de, hiç bir delilleri de yoktur. Allah kitaplarının hiç birisinde Benim dûnumda şunlara, şunlara da kulluk edebilirsiniz. Ben onlara da yetki verdim. Falanlar filânlar da güçlüdür, onlar da tanrıdır dememiş. Bu konuda hiç bir bilgi indirmemiş, kimseye böyle bir yetki vermemiş. Şimdi bu durumda nasıl oluyor da bu insanlar Allah’ın bir takım kullarını tanrı bilip, tanrı yetkilerine sahip bilip onlara kulluk edebiliyorlar? Nasıl oluyor da hayatlarında onları da söz sahibi kabul edebiliyorlar? Nasıl oluyor da onları yasalarını da uygulamaya çalışıyorlar? Bu Allah’ın hakkını gasp değil mi? Bu Allah’a karşı zalimce bir tavır değil mi?

Böyle yapanlar hiçbir zaman unutmasınlar ki zalimlere asla yardımcı yoktur. Zalimleri, kendilerini sadece Allah'a kulluk ortamından çıkarıp şirk pisliğine atanları, Allah'a karşı, Allah bilgisine karşı zulmedenleri yarın Allah'ın azabına karşı koruyacak hiç bir yardımcı yoktur. İşte konuşuyorlar insanlar. Haktan, hukuktan, insan haklarından, kadın haklarından, işçi, işveren haklarından konuşuyorlar. Hepsininki boş laftan ibaret. Allah hakkını bilmeyen, Allah hakkını gündeme getiremeyen insanlar hiçbir hakkı gündeme getiremezler ve hiç bir hakkı alamazlar. Önce Allah hakkı bilinmeli, önce Allah hakkı gündeme getirilmelidir.

Eğer Allah hakkını bilirsek, Allah hakkını gündemde tutarsak o zaman ancak kadın hakkını, erkek hakkını, işçi hakkını, mazlumun, fakirin yetimin hakkını, devletin hakkını, toplumun hakkını, hayvanların hakkını verebilirsiniz. Ama başta Allah'ın hakkının gasp edildiği bir toplum içinde hiçbir hak söz konusu olamaz. Çünkü hakkı ortaya koyan Allah'tır. Allah hakkını veremeyen insanlar başkalarının haklarını nasıl verecekler? Allah'a karşı zalimce bir tavır sergileyen insanlar hak arayışına hiçbir zaman girmesinler. Çünkü hakları yoktur buna.

72. "Onlara âyetlerimiz apaçık olarak okunduğu zaman, inkâr edenlerin yüzlerinden inkârlarını anlarsın. Nerdeyse, kendilerine âyetlerimizi okuyanlara saldıracaklar. De ki: "Size bundan daha fenasını haber vereyim mi? Allah'ın inkârcılara vaad ettiği ateş! Ne kötü bir dönüştür!"

İşte böyle Allah'a karşı zalimce bir tavır takınan, Allah'ın hakkını gasp eden, sadece O'nun hakkı olan kulluğu O'nun dûnunda, O'nun berisinde, O'nun dışında bir kısım varlıklara lâyık gören insanlara Allah'ın apaçık âyetleri okunduğu zaman, duyurulduğu zaman onların yüzlerinde bir buruşma, bir ekşime, bir kabul etmeme görürüsün. Neredeyse kendilerine hakkı duyuranlara, kendilerine Allah'ın âyetlerini okuyanlara saldıracaklar, üzerlerine çullanacaklar. Çünkü adamlar Allah'ın âyetlerini, Allah'ın dinini, Allah'ın sözlerini duymak, dinlemek istemiyorlar. İşte görüyoruz, şu bizim toplumda Allah'ın kitabı kapatılmış, bu kitabın dışında her türlü kitaplar açılmış. Gece yarılarına kadar başka kitapları okuyor bu insanlar. İnsanın dili varmıyor söylemeye; yoksa insanların kalplerine bu kitabın inkârı mı sevdirildi? Acaba bu insanların kalplerine bu kitabın nefreti, bu kitabın kapatılıp başka kitapların açılması, başka kitapların izletilmesi mi sevdirildi?

Allah için bir düşünelim. Gece gündüz hangi kitabı okuyoruz? Hangi kitaptan bilgileniyoruz? Hangi kitabın değer yargılarını sahipleniyoruz? Yoksa bizler de bu âyetlerde anlatılan inkârcıların tavırlarını benimsedik, onların düşüncelerini benimsedik de adım adım onları mı takip ediyoruz. İşte bakın Allah kitabı kapatan, kitapla ilgisi kesilen, kitabın âyetlerini duymak, dinlemek istemeyen insanları anlatıyor. Yoksa karın doyurmuyor mu bu Kur'an? Hiçbir

işe yaramıyor mu bu âyetler? Bu kitabın dışında kendilerine çok daha fazla menfaat sağlayanlar var da onun için mi onlara gidiyorlar? Onun için mi onların eğitimlerine teslim oluyorlar?

De ki: Size bundan daha fenasını haber vereyim mi? Allah'ın inkârcılara vaad ettiği ateş! O ne kötü bir dönüştür! Evet bundan daha şerlisi, Kur'an'ı kapatan, Kur'an'la ilgisini kesen, Kur'an'a karşı düşman kesilen, Allah'ın kitabını susturmak için hücum eden, kendisine Kur'an duyurulduğu zaman inkârcı kesilen, Kur'an okuyanları boğmaya çalışan, yüzünü ekşiten, Kur'an öğrenme müesseselerinin kökünü kazımaya sa'yeden kimseden daha beteri ateştir. Cehennem ateşidir.

Öyleyse haydi buyurun, kapatın Kur'an'ları. Almayın elinize kitabı. Çıkarın evlerinizden bu kitabı. Atın şehirlerinizden bu kitabı. Kovun hayatınızdan Onu. Kapatın kulaklarınızı... Duymayın... Kimse okumasın bu âyetleri. Kimse rahatsız etmesin sizleri. Susturun şu Kur'an okuyanları. Keyfinize bakın. Tatlı gelsin dünya, tatlı gelsin mark dolar hesapları, tatlı gelsin altın gümüş sesleri. Büyütün ticaretlerinizi. Büyütün Holdinglerinizi. Yenileyin arabalarınızı. Yükseltin makamlarınızı mevkilerinizi. Tüm dünya sizi alkışlasın. Tüm dünya önünüzde secdelere kapansın. Soygunlarınız, vurgunlarınız, hırsızlıklarınız ayyuka çıkarak devam etsin...

Ama unutmayın ki ateş var, cehennem var. Bu kitabı kapatmanızın, bu kitabı duyuranlara saldırmalarınızın karşılığı cehennemdir. Sen kapatırsan kapat, bunu sen bilirsin, ama kesinlikle bilesiniz ki kapatmak istemeyenlere yapabileceğiniz hiçbir şey yoktur, bunu da asla unutmayın. Ve sizler de kesinlikle bilesiniz ki ey müslümanlar, ey kitapsız Müslümanlığın olmayacağına inananlar, ey bu kitabı Allah kullarına duyurmak zorunda olduğuna inananlar sizler bu kitapla beraber olursanız tüm dünya size düşman olsa da, tüm dünya üzerinize çullansa da; kitapla beraber olduğunuz sürece Allah yardımınızda olacaktır. Bundan zerre kadar şüpheniz olmasın. Rızka Allah kefildir. Ama şunu da unutmayın ki siz kendiniz bu kitabı kapatırsanız hiç kimse de sizi bu kitaba döndüremeyecektir.

73. "Ey İnsanlar! Bir misal verilmektedir, şimdi onu dinleyin: Sizlerin Allah'ı bırakıp taptıklarınız bir araya gelseler, bir sinek bile yaratamayacaklardır. Sinek onlardan bir şey kapsa, onu kurtaramazlar; isteyen de, istenen de âciz!"

Ey insanlar size bir misal verildi. Aman iyi dinleyin, iyi kulak verin. Allah'ı bırakıp ta tapındıklarınız, bağlandıklarınız, dua ettikleriniz, eteğine yapıştıklarınız, güvendikleriniz, şifa dilendikleriniz, hukuk dilendikleriniz, yasa beklediklerininiz, ululadıklarınız, yetkili ve etkili gördükleriniz bir araya gelseler bir sinek bile yaratamazlar.

Evet Allah berisinde sözünü dinledikleriniz, büyükledikleriniz, dinine, yasalarına, hayat tarzına itibar ettikleriniz, tüm tanrılarınız, tanrıçalarınız

birleşseler bir sinek bile yaratamazlar. Bir sineğin bir kanadını bile yaratamazlar. İşte bir darb-ı mesel. İşte size akıllarınızı erdirecek bir örnek:

Eğer sinek onlardan bir şey koparsa ona engel bile olamazlar. Onun kendilerinden kopardığı parçayı geri bile alamazlar. Meselâ milyonlarca insanın tapındığı bir put bir kuşun üzerine işemesine bile engel olamıyor. Veya milyonlarca askeri olan bir tanrı kral bir sineğin kendisinden alıp kaçtığı bir damla kanı bile geri alamaz. Tüm ordularını toplayıp üzerine gönderse yapabileceği bir şey yoktur. Her ülkenin tanrısı böyle olduğu gibi tüm dünya tanrılığına soyunan büyük tanrılar da böyledir.

İsteyen de güçsüz, istenen de. Tanrılar da güçsüz kullar da. Tapınılanlar da güçsüz, tapınanlar da. İşte şirk mantığı. Kendini bile korumaktan âciz, kullarının korumasına muhtaç putlara tapınıyorlar zavallılar. Müşrikler tarih boyunca böyledir. Onların aklını, mantığını, gerçekten anlamak mümkün değildir. Zaten akılları, mantıkları olsaydı bu adamlar müslüman olurlardı. Be beyinsiz adamlar! Eğer bu put kendi kendini korumaktan âcizse niye ona tapınıyorsunuz? Yok kendisine tapınılacak, kendisine sığınılacak kadar güçlü birisiyse bırakın kendi kendini korusun, neden onu korumaya çalışıyorsunuz? Aman koruyun! Aman koruyalım! Aman sahip çıkalım! Aman onu birilerine yıktırmayalım diye..? Bırakın da kendi kendini korusun put, madem tapınılacak kadar güçlüyse.

Akılsız adamlar tanrılarını korumaya çalışıyorlar. Tanrıları kendilerini koruyacakları yerde onlar tanrılarını korumaya çalışıyorlar. Küfür ve şirk inancıyla İslâm inancının ayrıldığı nokta da işte burasıdır. İslâm inancında koruyan Allah, korunan kullardır. Küfür ve şirk inancında da bunun tamamen tersi geçerlidir. Koruyan kullar, korunan da tanrılardır. Kullar tanrılarının gönüllü ordularıdır. Çünkü kulları tarafından korunmasalar o putlar tapınılmaya lâyık görülmezler. Kulları tarafından kendilerine değer verilmeyen, sahip çıkılmayan hiçbir yapay tanrı tapınılmaya lâyık görülmez. Kulları tarafından kendisine bir mozole, bir anıt yapılmadıkça onlar tanrı olamazlar. Kulları onları sahiplenmeli, korunmalı, değer vermeli ki onlar bir değer ifade etsinler. Halbuki Allah, kullarının korumasına muhtaç olmayandır. Tüm kul-larını koruyan, ama kendisi korunmaya muhtaç olmayandır. Tüm kullarını doyuran, onlara rızık veren, ama kendisi onlar tarafından doyurulmaya muhtaç olmayandır. Hal böyleyken:

74,75. "Allah'ı gereği gibi değerlendiremediler. Doğrusu Allah kuvvetlidir, güçlüdür. Allah meleklerden ve insanlardan peygamberler seçer. Doğrusu Allah işitir ve görür."

Bu insanlar gerçek Rablerini tanımlayamadılar, İlahlarını bilemediler. Gerçekten bu insanlar Allah'ı hakkıyla tanıyamadılar, Allah'ı hakkıyla bilemediler. Allah'ın zatını, sıfatlarını, rubûbiyetini, ulûhiyeti-ni, azametini,

kibriyasını tanıyamadılar. O'nun rahmetini, rahmetinin eseri olarak gönderdiği kitabını, âyetlerini, peygamberlerini hakkıyla tanıyamadılar. Allah'ın kendilerini adam yerine koyup kitap göndermesindeki hikmetini anlayamadılar. Onlara merhameti gereği Peygamber görevlendirmesindeki hikmetini, yeryüzünü yaratmasındaki, kendilerini var etmesindeki gâyesini, muradını tanıyamadılar, bilemediler. Allah meleklerden ve insanlardan onların hayatlarına karışmak üzere, onlara vahiy göndermek üzere elçiler seçer. Allah işitendir, görendir.
76. "O, geçmişlerini geleceklerini bilir. Bütün işler Allah'a döner."

Allah kullarının önlerini, arkalarını, başlangıçlarını, sonlarını, yukarılarını, aşağılarını, önlerindekileri, arkalarındakileri, bildiklerini bilmediklerini her şeyi bilendir. İnsanların öncesini ve sonrasını bilendir Allah. Yâni insanlar yaratılmadan önce neydiler? Neredeydiler? Onların varlığından önce ne vardı? Onların yokluğundan sonra ne olacak? Bunu bilen, her şeyi bilen Allah'tır. Allah her şeyi bilendir, O'-nun bilgisinin dışında kalan hiç bir şey yoktur. Ve hiçbir kimse Allah'ın bildiklerinden bir şeye O bildirmeksizin ulaşamaz. Öyleyse insanlar dün, bugün, yarın neyi bilmişler, neyi bilebileceklerse, ne tür bir bilgiye sahip olabileceklerse, ister gayb aleminden, isterse şahadet aleminden, ister Allah'ın zatına, ya da sıfatlarına dair, ya da bu kâinatın kanunlarına dair neyi bilebilmişlerse bu ancak Allah'ın meşieti ve bildirmesi ile olmuştur.

Ve işler sonunda bilgisi tam olan Allah'a döndürülecektir. Sonunda herkes Rabbine dönecek, hesabı O'na ödeyecek ve Onun hükmüne, O'nun kararına boyun bükmek zorunda kalacaktır.

77. "Ey İnananlar! Rüku edin, secdeye varın, Rabbinize kulluk edin, iyilik yapın ki saadete erişesiniz."

Ey iman edenler Rüku edin ve secdeye varın. Allah karşısında, yaratıcınız karşısında, sahibiniz, Mâlikiniz karşısında, Rabbinizin emir ve nehyleri karşısında boyun bükün, teslimiyet gösterin. Hiçliğinizi itiraf adına O'nun önünde eğilin. Rükulu ve secdeli namazlarınızla hayatınızı sadece Allah'a kulluğa sevk edin. Sadece O'nu dinleyin. Sadece O'na itaat edin. Sadece O'nun seçimini seçim bilin. Sadece O'nun çektiği yere gidin. Tüm hayatınızı Allah kaynaklı yaşayın. Hayatınızı O'nun beğenisine sunun. Yaptıklarınızı O'na beğendirin. Ölünceye kadar O'nun huzurunda, O'nun kontrolü altında olduğunuzu bir saniye bile unutmayın. O'na lâyık olun. Kendinizi hep O'na beğendirmeye çalışın. O sizi beğendikten sonra tüm dünya beğenmese vız gelir. O'nu razı edememişseniz tüm dünya sizi alkışlasa ne yazar? Çünkü sonunda hesabı O'na ödeyeceksiniz. Sonunda o'nun yargısına boyun bükmek zorunda kalacaksınız.

Hep hayır yapın. Hep hayır peşinde olun ki kurtuluşa eresiniz. Siz hayrı arayıp bulun, hayır gelip bizi bulsun diye beklemeyin. Bugün Allah için nasıl bir hayır işlesem diye niyet taşıyın. Hayır, Allah'ın istedikleridir. Hayır, Allah'ın hayır dedikleridir. Hayır, Allah'ın istediği kulluktur. Hayır, Allah'ın konuşun dedikleridir, yapın dedikleridir. Hayır, Allah'ın kitabının ve onun pratiği olan peygamber (as) ortaya koyduğu İslâm'dır, kulluktur. Öyleyse hayatınızı sadece Allah için yaşayarak, Allah'ın hayır dediklerinin peşinde olarak bir dünya değerlendirin ki hem dünyada, hem de âhirette korktuklarınızdan emin olup, umduklarınıza nail olasınız.

78. "Allah uğrunda gereği gibi cihat edin. O, sizi seçmiş, babanız İbrahim'in yolu olan dinde sizin için bir zorluk kılmamıştır. Daha önce ve Kuran'da, peygamberlerin size şahit olması, sizin de insanlara şahit olmanız için size müslüman adını veren O'dur. Artık, namaz kılın, zekât verin, Allah'a sarılın. O sizin sahibinizdir. Ne güzel sahip ve ne güzel yardımcıdır!"

Bir de Allah yolunda, Allah uğrunda cihat edin. Allah'ın iste-diği şekilde müslümanca bir hayat yaşamaya, müslümanca kalmaya cehd-ü gayret edin. İşiniz gücünüz Müslümanlık olsun. Çünkü O Allah sizi seçmiştir. Ve sizin için dinde herhangi bir zorluk ta kılmamıştır.

Evet kendi yolunda, Müslümanlık yolunda sizden cehd-ü gayret isteyen, sizi seçen Allah size bir ayrıcalık tanıyor. Ve üstelik sizi seçtiği, size yüklediği bu Müslümanlık yolunda, yüklediği bu kulluk yükünde bir zorluk ta yoktur. Yâni müslümanlar olarak sizin gücünüzü aşan, takatinizi zorlayan bir sorumluluğunuz da yoktur. Tam size uygun bir kulluk yasası belirledim, buyuruyor Rabbimiz.

Siz atanız İbrahim'in dini üzeresiniz. Atanız İbrahim'in milleti üzeresiniz. Evet biz müslümanlar atamız İbrahim'in dinine nispet ediliyoruz. Bu bizim için şereflerin en büyüğüdür. Atamız, imamımız, önderimiz, liderimiz İbrahim (as) dır.

Peki İbrahim (as)'ın dini, milleti neydi? Atamızın milleti İslâm'dı, İslâm milleti idi. Daha önce de, şimdi de size müslüman ismini veren Allah'tır. İbrahim (as)'ın dini İslâm'dı, İbrahim (as) müslümandı. Kitabımızın başka âyetlerinin beyânıyla Hz Âdem aleyhisselâmdan bu yana Rabbimizin seçtiği tüm elçilerine gönderdiği din İslâm'dı ve tüm peygamberleri de müslümandı.

Evet dün de, bugün de insanlar kendilerini hep İbrahim (as)'a izafe etmeye çalışırlar. Herkes İbrahim (as)'a yakınlık iddiasında bulunuyor. Yahudi'si de Hıristiyan'ı da, müslümanlar da İbrahim (as)'ın dininde, İbrahim (as)'ın yolunda olmakla övünüyorlar. Peki acaba gerçekten İbrahim (as)'a yakın

olanlar, Onun dininde, onun yolunda olanlar kimlerdir? İşte Rabbimiz bu âyetinde Onun dininde, Onun yolunda olanları haber veriyor.

Ey müslümanlar, madem ki Rabbiniz daha önce de, şimdi de size müslüman ismini verdi, öyleyse adınız sadece müslüman olsun. Çünkü bu ismi size Allah verdi. Bu ismin dışında kendinize başka şeref aramayın. Sizi müslüman diye çağırsınlar ve siz müslüman ola-rak ölün. Adımız müslüman. Bütün insanlığın imamı, imamımız İbrahim (as), dinimiz İbrahim (as)'ın dini İslâm'dır. Kendimize bunun dışında ne bir din ararız, ne bir şeref ararız, ne de bir isim peşine düşeriz.

Böylece şu son peygamber size şahit olsun diye ki bu dini o getirdi, bu kitabı o getirdi. Sizi İbrahim (as)'a nispet ettiren o Resul size şahittir. Sizler de tüm insanlığa şahitler olasınız diye Rabbiniz size müslüman ismini vermiş, sizi şereflerin en yücesiyle şereflendirmiştir.

Rasulullah efendimiz biz ümmetine şahittir, bizler de tüm insanlığa şahitleriz. Allah'ın Resûlü çok güzel bir Müslümanlık sergileyerek biz ümmetine şahit oldu. Bizler de öyle güzel bir Müslümanlık sergileyeceğiz ki tüm dünya insanlığına şahit olacağız. Evet bu ümmet, bizler, biz müslümanlar Bakaradaki âyetle birlikte söyleyecek olursak: ***"...vasat bir ümmetiz ve de şahit bir ümmetiz..."*** Bizi bu dünya üzerinde vasat ve şahit bir ümmet yaptı Rabbimiz. Tüm dünya insanlığına karşı hem denge unsuru, hem de kulluğunun şahitleri yaptı Rabbimiz bizi. Hükmüne tüm insanlığın boyun eğeceği, tüm insanlığın bize bakıp hizaya geleceği, sapıkların sapıklık noktalarını bizde anlayacağı, hakkı bulmak isteyenlerin bize bakarak hakkı bulabilecekleri şahit ve denge unsuru bir ümmet yaptı Allah bizi. Yeryüzünün dengesi bizimle, bu ümmetle kurulacaktır.

Yeryüzünde Allah'a kulluk bizimle açığa çıkacaktır. Peygamber (as) şahsında yaşadığı Müslümanlıkla nasıl ümmetine kulluğu örneklemişse bizler de tüm insanlık için kulluk nümunesi olmak zo-rundayız. Bu görev tıpkı peygamberin ashabına ve diğer insanlara kendisine vahy olunan dini anlatma ve yaşama konusunda şahitlik etmesi gibi bir görevdir. Çok şerefli, ama o nispette de sorumluluğu olan bir görevdir. Ümmeti içinde peygamberin görevi, sorumluluğu ve şerefi neyse diğer toplumlara karşı bizim de sorumluluğumuz ve şerefimiz odur. Bizler müslümanlar olarak şu anda tıpkı peygamber gibi tüm insanlık önünde İslâm'ın yaşanırlılığını pratiğini göstermek zorundayız. Bu konuda peygamberin ümmetine karşı şahit olduğu gibi, biz de tüm insanlara şahitler olmak zorundayız.

Şimdi biz insanlara şahitler olmak zorundayız. Peki nasıl şahit olunur insanlara? Bunun yolu, bütün insanlara bu dini götürür, Kur'an âyetlerini bütün insanlara ulaştırır, dünya üzerinde Allah'tan ve Onun âyetlerinden, cennetten,

cehennemden haberdar edilmedik bir tek insan kalmayacak biçimde herkesi haberdar edebilirsek işte o zaman biz insanlara şahitlik görevimizi yapmışız demektir. Tıpkı Resululla-hın bu ümmet üzerine şahitlik yaptığı gibi.

Öyleyse gelin ey müslümanlar, öyle güzel bir Müslümanlık ya-şayalım ki tüm dünya insanlığı güzeli bizde görsün, kulluğu bizde görsün ve dirilsin. Öyle güzel tebliğ edelim ki Allah'ın dinini yeryü-zünde benim bundan haberim yoktu diyen bir tek insan kalmasın. Al-lah yardımcımız olsun. Bu sûreyle alâkalı bu kadar söz yeter. Rabbim gereği gibi anlayıp, iman edip amel etmeyi hepimize kolay getirsin. Sübhanekallahümme ve bihamdik, eşhedü enlâ ilâhe illâ ente, estağ-firuke ve etûbü ileyk.